C/2026/4817

8.10.2026.

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I REVIZORSKOM SUDU

Godišnja računovodstvena dokumentacija Europskog razvojnog fonda za financijsku godinu 2025.

(C/2026/4817)

SADRŽAJ

Stranica

POTVRDA RAČUNOVODSTVENE DOKUMENTACIJE 2

IZVRŠENJE I RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE SREDSTAVA ERF-a 3

SREDSTVA KOJIMA UPRAVLJA EUROPSKA KOMISIJA 7

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a 9

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU I SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU ... 48

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU ZA 2025. 49

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU ZA 2025. 56

KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a I SKRBNIČKIH FONDOVA EU-a 64

IZVJEŠĆE ERF-a O FINANCIJSKOM IZVRŠENJU 68

POTVRDA RAČUNOVODSTVENE DOKUMENTACIJE

Godišnja računovodstvena dokumentacija Europskog razvojnog fonda za 2025. pripremljena je u skladu s glavom X. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. Europski razvojni fond te s računovodstvenim načelima, pravilima i metodama navedenima u bilješkama uz financijske izvještaje.

Potvrđujem svoju odgovornost za sastavljanje i prezentiranje godišnje računovodstvene dokumentacije Europskog razvojnog fonda u skladu s člankom 18. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. Europski razvojni fond.

Dužnosnik za ovjeravanje i EIB dostavili su mi sve informacije potrebne za sastavljanje računovodstvene dokumentacije u kojoj su prikazani imovina i obveze Europskog razvojnog fonda i izvršenje proračuna te potvrđuju njihovu pouzdanost.

Potvrđujem da na temelju navedenih informacija i provjera koje sam smatrala potrebnima za potpisivanje računovodstvene dokumentacije imam razumno jamstvo da je računovodstvena dokumentacija istinit i vjeran prikaz financijskog stanja Europskog razvojnog fonda u svim bitnim aspektima.

Niall BOHAN
Računovodstveni službenik
22. lipnja 2026.

IZVRŠENJE I RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE SREDSTAVA ERF-a

1. KONTEKST

Europska unija („EU”) surađuje s brojnim zemljama u razvoju. Glavni je cilj suradnje promicanje gospodarskog, društvenog i okolišnog razvoja, s posebnim naglaskom na dugoročnom smanjenju i iskorjenjivanju siromaštva pružanjem razvojne i tehničke pomoći zemljama korisnicama. EU radi ostvarenja tog cilja zajedno s partnerskim zemljama izrađuje strategije suradnje i mobilizira financijska sredstva za njihovu provedbu. Ta sredstva EU-a namijenjena razvojnoj suradnji dolaze iz triju izvora:

— proračuna EU-a,

— Europskog razvojnog fonda (ERF) i

— Europske investicijske banke (EIB).

ERF se ne financira iz proračuna EU-a. Uspostavljen je unutarnjim sporazumom predstavnika država članica koji zasjedaju u okviru Vijeća, a njime upravlja poseban odbor. Europska komisija („Komisija”) nadležna je za financijsko izvršenje operacija koje se financiraju sredstvima ERF-a. EIB upravlja Investicijskim instrumentom.

Svaki ERF sastoji se od pojedinačnih ERF-ova, a svaki od njih sklapa se na razdoblje od oko pet godina i uređen je posebnom financijskom uredbom. Zbog toga je potrebna izrada posebnih financijskih izvještaja. Osim toga, ti financijski izvještaji objedinjuju se kako bi se dobila ukupna slika financijskog stanja sredstava za koja je nadležna Komisija.

Do 2021., kad je započela zadnja faza 11. ERF-a, nakon što je 31. prosinca 2020. klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti počela proizvoditi učinke, ERF je bio glavni instrument pružanja pomoći u okviru razvojne suradnje s afričkim, karipskim i pacifičkim državama („države AKP-a”) te prekomorskim zemljama i područjima („PZP”). Međutim, od 2021. suradnja EU-a s državama AKP-a i PZP-ovima financira se iz proračuna EU-a.

U okviru Sporazuma o partnerstvu AKP-EU uspostavljen je Investicijski instrument kojim upravlja EIB i koji se upotrebljava za potporu razvoju privatnog sektora u državama AKP-a uglavnom, ali ne isključivo, financiranjem privatnih ulaganja. Investicijski instrument osmišljen je kao obnovljivi fond, tako da se otplata zajmova može reinvestirati u druge operacije, zbog čega je to samoobnavljajući i financijski neovisan instrument. Budući da njime ne upravlja Komisija, Investicijski instrument ne konsolidira se u prvom dijelu godišnje računovodstvene dokumentacije, to jest financijskim izvještajima ERF-a i povezanom izvješću o financijskom izvršenju. Financijski izvještaji o Investicijskom instrumentu, koje je pripremio EIB, uvršteni su kao zaseban dio godišnje računovodstvene dokumentacije ERF-a (dio II.) kako bi se pružila cjelovita slika o razvojnoj pomoći u okviru ERF-a.

2. KAKO SE FINANCIRA ERF?

Na zasjedanju Vijeća 2. prosinca 2013. donesena je Uredba (EU, Euratom) br. 1311/2013 ([1]) kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. U tom je kontekstu odlučeno da se geografska suradnja s državama AKP-a neće uključiti u proračun EU-a, nego će se i dalje financirati iz postojećeg međuvladina ERF-a.

Za razliku od proračuna EU-a, ERF je višegodišnji fond. Za svaki ERF utvrđuje se ukupan fond sredstava za provedbu razvojne suradnje, obično za petogodišnje razdoblje. Budući da se dodjeljuju za razdoblje od nekoliko godina, dodijeljena sredstva mogu se iskoristiti tijekom cijelog razdoblja djelovanja ERF-a. Činjenica da su proračuni utvrđeni za razdoblje od nekoliko godina, a ne za jednu, vidljiva je u proračunskom izvještavanju, u kojem se izvršenje proračuna ERF-ova iskazuje u odnosu na ukupna sredstva.

([1]) Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvi za razdoblje 2014. - 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1311/oj).

Sredstva ERF-a čine *ad hoc* doprinosi država članica EU-a. Predstavnici država članica sastajali su se približno svakih pet godina na međuvladinoj razini kako bi odlučili o ukupnom iznosu sredstava koja treba dodijeliti fondu i nadzirali njegovo izvršenje.

Komisija upravlja ERF-om u skladu s politikom EU-a o razvojnoj suradnji. Budući da imaju vlastite razvojne politike i politike pomoći, koje se provode paralelno s politikom EU-a, države članice dužne su svoje politike usklađivati s EU-om kako bi se osigurala njihova komplementarnost.

Uz navedene doprinose, države članice mogu sklopiti i sporazume o sufinanciranju ili uplatiti dobrovoljne financijske doprinose u ERF.

3. AKTIVNOSTI ERF-a NAKON 31. PROSINCA 2020.

Komisija trenutačno radi na zaključenju devetog ERF-a, koji je trajao od 2000. do 2007. i u koji su uključena preostala salda prenesena iz osmog ERF-a (koji je trajao od 1995. do 2000.) u skladu s odredbama dijela trećeg financijske uredbe ([2]) koja se primjenjuje na deveti ERF. Trenutačno postoje još četiri aktivna ugovora koji se financiraju u okviru devetog ERF-a, a svi će se zaključiti u utvrđenom roku, čime će se dovršiti aktivnosti i projekti povezani s devetim ERF-om. Potpuno zaključenje devetog ERF-a može se ostvariti tek nakon isteka svih ugovora i dovršetka njihovih evaluacija i revizija.

Zaključenje 10. ERF-a (koji je trajao od 2008. do 2013.) dobro napreduje: 97,97 % ugovora već je zaključeno. Međutim, operativno i financijsko zaključenje preostalih ugovora još će potrajati. Za financijsko zaključenje treba dovršiti sve potrebne evaluacije, revizije i povrate.

Zadnja faza 11. ERF-a (koji je trajao od 2014. do 2020.) započela je 31. prosinca 2020., kad je počela proizvoditi učinke klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti. Tom se klauzulom utvrđuje završni datum za preuzimanje obveza, što znači da se od 2021. više ne mogu donositi odluke o financiranju u okviru 11. ERF-a. Međutim, provedba mjera za koje su obveze već preuzete nastavlja se i nakon tog datuma. Budući da su neki projekti dugotrajni, očekuje se da će niz ugovora trajati do 2035., a u nekim slučajevima čak i do 2040. Osim toga, ako se donese odluka o ponovnoj upotrebi opozvanih sredstava, završetak ERF-a mogao bi se dodatno odgoditi. Stoga fiksni datum za zaključenje 11. ERF-a ne postoji, već će ovisiti o potpunoj provedbi svih tekućih operacija, kao i o dovršetku revizija, evaluacija i financijskog poravnanja svih računa koji će uslijediti.

U aktualnom višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. suradnja EU-a s državama AKP-a uključena je u Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa. Slično tomu, suradnja s prekomorskim zemljama i područjima sad je obuhvaćena Odlukom o prekomorskom pridruživanju. To znači da su se programi ERF-a do 2021. financirali dobrovoljnim doprinosima država članica EU-a, a od 2021. programi razvoja financirat će se iz proračuna EU-a. Osim toga, to podrazumijeva da financiranje programa razvoja mora odobriti Europski parlament i da transakcije moraju biti u skladu s financijskim uredbama EU-a, kao i ostali programi koje financira EU.

4. IZVJEŠTAVANJE NA KRAJU GODINE

4.1. GODIŠNJA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA

U skladu s člankom 18. stavkom 3. Financijske uredbe koja se primjenjuje na ERF, na financijske izvještaje ERF-a primjenjuju se pravila o računovodstvu nastanka poslovnog događaja koja se temelje na Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRSJS). Ta računovodstvena pravila, koja donosi računovodstveni službenik Komisije, primjenjuju sve institucije i tijela EU-a kako bi se primjenom ujednačenih pravila obračuna, vrednovanja i prezentiranja računa uskladio postupak sastavljanja financijskih izvještaja. Ta računovodstvena pravila EU-a primjenjuju se i na ERF, pri čemu se vodi računa o posebnoj prirodi njegovih aktivnosti.

([2]) SL L 83, 1.4.2003., str. 27.

Priprema godišnje računovodstvene dokumentacije ERF-a povjerena je računovodstvenom službeniku Komisije, koji je i računovodstveni službenik ERF-a te jamči da je godišnja računovodstvena dokumentacija istinit i vjeran prikaz financijskog stanja ERF-a.

Godišnja računovodstvena dokumentacija sadržava sljedeće:

Dio I.: Sredstva kojima upravlja Komisija

i. Financijski izvještaji ERF-a, uključujući objašnjenja i financijske izvještaje za svaki pojedinačni ERF. Ti izvještaji uključuju i doprinose uplaćene u Skrbnički fond EU-a Bêkou i Skrbnički fond EU-a za Afriku

ii. Financijski izvještaji Skrbničkog fonda EU-a Bêkou i Skrbničkog fonda EU-a za Afriku, za čiju je pripremu odgovoran računovodstveni službenik Komisije, dok vanjsku reviziju provodi privatni revizor.

iii. Konsolidirani financijski izvještaji ERF-a i skrbničkih fondova EU-a

iv. Izvješće o financijskom izvršenju ERF-a

Dio II.: Sredstva kojima upravlja EIB – godišnje izvješće o izvršenju

i. Financijski izvještaji o Investicijskom instrumentu

Komisija je dužna najkasnije 31. srpnja godine nakon datuma bilance donijeti godišnju računovodstvenu dokumentaciju ERF-a i podnijeti je Europskom parlamentu i Vijeću radi dobivanja razrješnice.

5. REVIZIJA I RAZRJEŠNICA

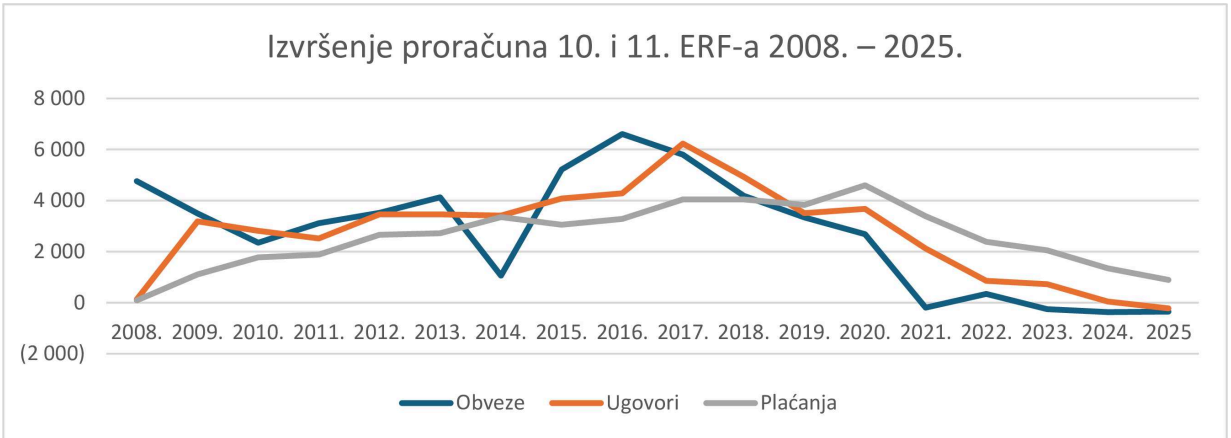
5.1. REVIZIJA

Reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije ERF-a obavlja vanjski revizor, Europski revizorski sud, koji sastavlja godišnje izvješće za Europski parlament i Vijeće.

5.2. RAZRJEŠNICA

Razrješnica je završna kontrola financijskog izvršenja ERF-a za određenu financijsku godinu. Nakon revizije i finalizacije godišnje računovodstvene dokumentacije Vijeće daje preporuku, a Europski parlament zatim odlučuje hoće li Komisiji dati razrješnicu za financijsko izvršenje sredstava ERF-a za određenu financijsku godinu. Ta se odluka temelji na pregledu računovodstvene dokumentacije i godišnjeg izvješća Revizorskog suda (koje sadržava službenu izjavu o jamstvu) te odgovorima Komisije na pitanja i zahtjeve za dodatne informacije koje je uputilo tijelo nadležno za davanje razrješnice.

NAJVAŽNIJI ASPEKTI FINANCIJSKOG IZVRŠENJA U 2025.

* Neto iznos, samo 10. i 11. ERF

Izvršenje proračuna

Neto plaćanja u iznosu od 893 milijuna EUR izvršena su 2025. u okviru 10. i 11. ERF-a. Ukupan iznos bruto plaćanja za ERF u 2025. dosegnuo je 949,98 milijuna EUR, što je 95 % ciljne vrijednosti od 1 000 milijuna EUR priopćene državama članicama.

Vijeće je 2022. jednoglasno odlučilo ponovno upotrijebiti 600 milijuna EUR opozvanih sredstava iz 10. i 11. ERF-a kako bi se financirale mjere za ublažavanje krize u području sigurnosti opskrbe hranom i gospodarskog šoka u državama AKP-a izazvanih agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine. Komisija je 2022. raspodijelila tih 600 milijuna EUR, a do 2025. isplatila je 450 milijuna EUR.

Učinak aktivnosti u financijskim izvještajima

U financijskim izvještajima učinak navedenih aktivnosti najvidljiviji je u sljedećim područjima:

— pretfinanciranje (vidjeti bilješku 2.2.): smanjenje od 219 milijuna EUR uglavnom zbog postupnog zaključenja ERF-a i posljedičnog smanjenja broja novih ugovora. U 2025. potpisan je samo 21 ugovor, u usporedbi sa 181 u 2024.,

— novac i novčani ekvivalenti (vidjeti bilješku 2.5.): smanjenje od 125 milijuna EUR, prvenstveno zbog manjih doprinosa donatora – smanjili su se s 1 200 milijuna EUR u 2024. na 800 milijuna EUR u 2025.,

— obračunati rashodi (vidjeti bilješku 2.8.): smanjenje od 79 milijuna EUR zbog smanjenja broja otvorenih ugovora na kraju godine za koje zahtjevi za povrat troškova još nisu bili potvrđeni, i

— instrumenti pomoći (vidjeti bilješku 3.4.): ukupno smanjenje od 193 milijuna EUR uglavnom zbog smanjenja troškova u okviru 11. ERF-a, s 1 145 milijuna EUR u 2024. na 953 milijuna EUR u 2025. Taj trend odražava sve manji broj novih ugovora potpisanih od 2021.

DIO I.

SREDSTVA KOJIMA UPRAVLJA EUROPSKA KOMISIJA

SADRŽAJ

Stranica

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a 9

BILANCA ERF-a 10

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU ERF-a 10

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ERF-a 11

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE ERF-a 12

BILANCA PO ERF-u 12

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU PO ERF-u 14

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE PO ERF-u 15

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ERF-a 17

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU I SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU 48

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU ZA 2025. 49

BILANCA 53

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU 54

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 54

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU ZA 2025. 56

BILANCA 61

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU 62

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 62

KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a I SKRBNIČKIH FONDOVA EU-a 64

KONSOLIDIRANA BILANCA 65

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU 65

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 66

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE 67

IZVJEŠĆE ERF-a O FINANCIJSKOM IZVRŠENJU 68

DIO I.1.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a ([3])

([3]) Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

BILANCA ERF-a

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2025.	31.12.2024.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Financijska imovina	2.1.	*116*	*128*
Pretfinanciranje	2.2.	*492*	*500*
Doprinosi skrbničkim fondovima	2.3.	*87*	*188*
Potraživanja od razmjenskih transakcija	2.4.	*5*	*5*
		700	**821**
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Financijska imovina	2.1.	*1*	*5*
Pretfinanciranje	2.2.	*532*	*742*
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	2.4.	*37*	*37*
Novac i novčani ekvivalenti	2.5.	*286*	*411*
		856	**1 194**
UKUPNA IMOVINA		**1 556**	**2 016**
DUGOROČNE OBVEZE			
Financijske obveze	2.6.	*(1)*	*(1)*
		(1)	**(1)**
KRATKOROČNE OBVEZE			
Rezervacije	2.6.	*–*	*(2)*
Obveze	2.7.	*(187)*	*(256)*
Obračunati rashodi	2.8.	*(695)*	*(774)*
		(882)	**(1 032)**
UKUPNE OBVEZE		**(883)**	**(1 032)**
NETO IMOVINA		**673**	**983**
SREDSTVA I PRIČUVE			
Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi	2.9.	*56 488*	*55 704*
Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova	2.9.	*2 252*	*2 252*
Poslovni rezultat prenesen iz prethodnih godina		*(56 973)*	*(55 733)*
Poslovni rezultat godine		*(1 094)*	*(1 240)*
NETO IMOVINA		**673**	**983**

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU ERF-a

u milijunima EUR

	Bilješka	2025.	2024.
PRIHODI			
Prihodi od nerazmjenskih transakcija			
Aktivnosti povrata	3.1.	*12*	*41*
		12	**41**
Prihodi od razmjenskih transakcija			
Financijski prihodi	3.2.	*8*	*19*
Ostali prihodi	3.2.	*20*	*71*
		28	**90**
Ukupni prihodi		**40**	**131**

u milijunima EUR

	Bilješka	2025.	2024.
RASHODI			
Drugi subjekti	3.3.	*(4)*	*(4)*
Instrumenti pomoći	3.4.	*(1 043)*	*(1 237)*
Rashodi za sufinanciranje	3.5.	*(1)*	*(17)*
Financijski troškovi	3.6.	*(40)*	*(3)*
Ostali rashodi	3.7.	*(46)*	*(110)*
Ukupni rashodi		**(1 133)**	**(1 371)**
POSLOVNI REZULTAT GODINE		**(1 094)**	**(1 240)**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ERF-a

u milijunima EUR

	Bilješka	2025.	2024.
Poslovni rezultat godine		*(1 094)*	*(1 240)*
Poslovanje			
Povećanje kapitala – doprinosi (neto)		*784*	*1 138*
(Povećanje)/smanjenje doprinosa skrbničkim fondovima		*101*	*28*
(Povećanje)/smanjenje iznosa pretfinanciranja		*219*	*287*
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija		*(0)*	*(12)*
Povećanje/(smanjenje) rezervacija		*(2)*	*(0)*
Povećanje/(smanjenje) financijskih obveza		*0*	*(2)*
Povećanje/(smanjenje) obveza		*(68)*	*(136)*
Povećanje/(smanjenje) obračunatih rashoda i odgođenih prihoda		*(79)*	*(210)*
Investicijske aktivnosti			
*Povećanje/smanjenje neizvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak**		*15*	*(42)*
NETO NOVČANI TOKOVI		**(125)**	**(190)**
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		*(125)*	*(190)*
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	2.5.	*411*	*601*
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	2.5.	*286*	*411*

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE ERF-a

u milijunima EUR

	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E)
STANJE NA DAN 31.12.2023.	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 732)**	**2 252**	**1 086**
Povećanje kapitala – doprinosi	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*	*–*	*–*	*1 138*
Poslovni rezultat godine	*–*	*–*	*–*	*(1 240)*	*–*	*(1 240)*
STANJE NA DAN 31.12.2024.	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**
Povećanje kapitala – doprinosi	*(16)*	*(800)*	*784*	*–*	*–*	*784*
Poslovni rezultat godine	*–*	*–*	*–*	*(1 094)*	*–*	*(1 094)*
STANJE NA DAN 31.12.2025.	**60 528**	**4 040**	**56 488**	**(58 066)**	**2 252**	**673**

BILANCA PO ERF-u

u milijunima EUR

		31.12.2025.				31.12.2024.			
	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno
DUGOTRAJNA IMOVINA									
Financijska imovina	2.1.	*–*	*12*	*104*	*116*	*–*	*14*	*114*	*128*
Pretfinanciranje	2.2.	*–*	*382*	*110*	*492*	*–*	*418*	*82*	*500*
Doprinosi skrbničkim fondovima	2.3.	*31*	*9*	*47*	*87*	*31*	*9*	*148*	*188*
Potraživanja od razmjenskih transakcija		*–*	*–*	*5*	*5*	*–*	*–*	*5*	*5*
		31	**403**	**266**	**700**	**31**	**441**	**349**	**821**
KRATKOTRAJNA IMOVINA									
Financijska imovina		*–*	*–*	*1*	*1*	*–*	*–*	*5*	*5*
Pretfinanciranje	2.2.	*–*	*50*	*481*	*532*	*6*	*81*	*655*	*742*
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	2.4.	*–*	*15*	*23*	*37*	*–*	*21*	*16*	*37*
Dugovanja i potraživanja unutar ERF-a		*(207)*	*168*	*39*	*–*	*(207)*	*227*	*(20)*	*–*
Novac i novčani ekvivalenti	2.5.	*–*	*–*	*286*	*286*	*–*	*–*	*411*	*411*

u milijunima EUR

		31.12.2025.				31.12.2024.			
	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno
		(207)	**233**	**830**	**856**	**(201)**	**329**	**1 067**	**1 194**
UKUPNA IMOVINA		**(176)**	**636**	**1 096**	**1 556**	**(170)**	**770**	**1 415**	**2 016**
DUGOROČNE OBVEZE									
Financijske obveze	2.6.	–	–	*(1)*	*(1)*	–	–	*(1)*	*(1)*
		–	–	**(1)**	**(1)**	–	–	**(1)**	**(1)**
KRATKOROČNE OBVEZE					–				
Rezervacije	2.6.	–	–	–	–	–	–	*(2)*	*(2)*
Obveze	2.7.	–	*(16)*	*(171)*	*(187)*	*(0)*	*(25)*	*(230)*	*(256)*
Obračunati rashodi	2.8.	–	*(34)*	*(661)*	*(695)*	*(0)*	*(71)*	*(703)*	*(774)*
		–	**(50)**	**(832)**	**(882)**	**(0)**	**(96)**	**(935)**	**(1 032)**
UKUPNE OBVEZE		–	**(50)**	**(832)**	**(883)**	**(0)**	**(96)**	**(936)**	**(1 032)**
					–				
NETO IMOVINA		**(176)**	**586**	**263**	**673**	**(170)**	**674**	**479**	**983**
Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi	2.9.	*10 434*	*20 816*	*25 237*	*56 488*	*10 435*	*20 819*	*24 449*	*55 704*
Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova	2.9.	*2 252*	–	–	*2 252*	*2 252*	–	–	*2 252*
Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova	2.9.	*(510)*	*(187)*	*696*	–	*(510)*	*(187)*	*696*	–
Poslovni rezultat prenesen iz prethodnih godina		*(12 348)*	*(19 959)*	*(24 666)*	*(56 973)*	*(12 348)*	*(19 887)*	*(23 497)*	*(55 733)*
Poslovni rezultat godine		*(5)*	*(85)*	*(1 004)*	*(1 094)*	–	*(72)*	*(1 169)*	*(1 240)*
NETO IMOVINA		**(176)**	**586**	**263**	**673**	**(170)**	**674**	**479**	**983**

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU PO ERF-u

u milijunima EUR

		2025.				2024.			
	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno
PRIHODI									
Prihodi od nerazmjenskih transakcija									
Aktivnosti povrata	3.1.	*1*	*5*	*5*	*12*	*1*	*28*	*12*	*41*
		1	**5**	**5**	**12**	**1**	**28**	**12**	**41**
Prihodi od razmjenskih transakcija									
Financijski prihodi	3.2.	–	–	*8*	*8*	–	*1*	*18*	*19*
Ostali prihodi	3.2.	–	*1*	*19*	*20*	*2*	*4*	*65*	*71*
		–	**2**	**26**	**28**	**2**	**5**	**83**	**90**
Ukupni prihodi		**2**	**6**	**32**	**40**	**3**	**33**	**95**	**131**
RASHODI									
Drugi subjekti	3.3.	–	–	*(4)*	*(4)*	–	–	*(4)*	*(4)*
Instrumenti pomoći	3.4.	*(8)*	*(83)*	*(953)*	*(1 043)*	*(2)*	*(90)*	*(1 145)*	*(1 237)*
Rashodi za sufinanciranje	3.5.	–	*(1)*	–	*(1)*	–	*(12)*	*(5)*	*(17)*
Financijski troškovi	3.6.	*2*	*(3)*	*(39)*	*(40)*	–	*5*	*(9)*	*(3)*
Ostali rashodi	3.7.	*(1)*	*(5)*	*(40)*	*(46)*	*(2)*	*(7)*	*(101)*	*(110)*
Ukupni rashodi		**(6)**	**(91)**	**(1 036)**	**(1 133)**	**(3)**	**(104)**	**(1 264)**	**(1 371)**
POSLOVNI REZULTAT GODINE		**(5)**	**(85)**	**(1 004)**	**(1 094)**	–	**(72)**	**(1 169)**	**(1 240)**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE PO ERF-u

u milijunima EUR

Deveti ERF	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova (F)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E) + (F)
STANJE NA DAN 31.12.2023.	**10 442**	–	**10 442**	**(12 348)**	**2 252**	**(509)**	**(163)**
Prijenosi u 10. ERF i iz 10. ERF-a	–	–	–	–	–	–	–
Prijenosi u 10. i 11. ERF i iz 10. i 11. ERF-a	–	–	–	–	–	*(1)*	*(1)*
Povrati državama članicama	*(6)*	–	*(6)*	–	–	–	*(6)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*0*	–	–	*0*
STANJE NA DAN 31.12.2024.	**10 435**	**1**	**10 435**	**(12 348)**	**2 252**	**(510)**	**(170)**
Povećanje kapitala – doprinosi	–	–	–	–	–	–	–
Prijenosi u 10. i 11. ERF i iz 10. i 11. ERF-a	–	–	–	–	–	–	–
Povrati državama članicama	*(1)*	–	*(1)*	–	–	–	*(1)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(5)*	–	–	*(5)*
STANJE NA DAN 31.12.2025.	**10 434**	–	**10 434**	**(12 353)**	**2 252**	**(510)**	**(176)**

u milijunima EUR

10. ERF	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova (F)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E) + (F)
STANJE NA DAN 31.12.2023.	**20 834**	–	**20 834**	**(19 886)**	–	**(120)**	**827**
Prijenosi u osmi i deveti ERF i iz osmog i devetog ERF-a	–	–	–	–	–	*1*	*1*
Prijenosi u 11. ERF i iz 11. ERF-a	–	–	–	–	–	*(68)*	*(68)*
Povrati državama članicama	*(15)*	–	*(15)*	–	–	–	*(15)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(72)*	–	–	*(72)*
STANJE NA DAN 31.12.2024.	**20 819**	–	**20 819**	**(19 959)**	–	**(187)**	**674**

u milijunima EUR

10. ERF	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova (F)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E) + (F)
Prijenosi u osmi i deveti ERF i iz osmog i devetog ERF-a	–	–	–		–	–	–
Prijenosi u 11. ERF i iz 11. ERF-a	–	–	–		–	–	–
Povrati državama članicama	*(3)*	–	*(3)*		–	–	*(3)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(85)*	–	–	*(85)*
STANJE NA DAN 31.12.2025.	**20 816**	–	**20 816**	**(20 044)**	–	**(187)**	**586**

u milijunima EUR

11. ERF	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova (F)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E) + (F)
STANJE NA DAN 31.12.2023.	**29 331**	**6 040**	**23 290**	**(23 498)**	–	**628**	**422**
Povećanje kapitala – doprinosi	–	*(1 200)*	*1 200*	–	–	*68*	*1 268*
Povrati državama članicama	*(41)*	–	*(41)*	–	–	–	*(41)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(1 169)*		–	*(1 169)*
STANJE NA DAN 31.12.2024.	**29 290**	**4 840**	**24 449**	**(24 667)**	–	**696**	**479**
Povećanje kapitala – doprinosi	–	*(800)*	*800*	–	–	–	*800*
Povrati državama članicama	*(12)*	–	*(12)*	–	–	–	*(12)*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(1 004)*	–	–	*(1 004)*
STANJE NA DAN 31.12.2025.	**29 278**	**4 040**	**25 237**	**(25 671)**	–	**696**	**263**

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ERF-a ([4])

([4]) Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

1. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

1.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Svrha je financijskih izvještaja širem krugu dionika pružiti korisne informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima subjekta.

Opće pretpostavke (ili računovodstvena načela) kojih se treba držati pri sastavljanju financijskih izvještaja utvrđene su računovodstvenim pravilom EU-a br. 1 „Financijski izvještaji" i opisane u MRSJS-u 1: vjerno prikazivanje, načelo nastanka poslovnog događaja, načelo vremenske neograničenosti poslovanja, dosljedno prikazivanje, značaj, zbirni prikaz, prijeboj i usporedne informacije. Kvalitativne su značajke financijskog izvještavanja relevantnost, vjerodostojnost (pouzdanost), razumljivost, pravovremenost, usporedivost i provjerljivost.

1.2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA

1.2.1. *Izvještajno razdoblje*

Financijski izvještaji prezentiraju se jedanput godišnje. Računovodstvena godina počinje 1. siječnja i završava 31. prosinca.

1.2.2. *Valuta i osnova za konverziju*

Godišnja računovodstvena dokumentacija iskazuje se u eurima jer je euro funkcionalna valuta EU-a. Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u eure na temelju deviznih tečajeva koji se primjenjuju na dan transakcije. Dobit i gubici od tečajnih razlika koji su rezultat zaključenja transakcija u stranoj valuti i preračunavanja tečajeva na kraju godine koji se primjenjuju na monetarnu imovinu i obveze iskazane u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu. Drukčije metode konverzije primjenjuju se na nekretnine, postrojenja i opremu te nematerijalnu imovinu, za koje se zadržava vrijednost u eurima na dan njihove kupnje.

Salda novčane imovine i obveza na kraju godine iskazana u stranim valutama preračunavaju se u eure na temelju deviznih tečajeva Europske središnje banke (ESB) koji se primjenjuju 31. prosinca.

Tečajevi eura

Valuta	31.12.2025.	31.12.2024.	Valuta	31.12.2025.	31.12.2024.
BGN	**1,9558**	1,9558	**PLN**	**4,221**	4,275
CZK	**24,237**	25,185	**RON**	**5,0968**	4,9743
DKK	**7,4689**	7,4578	**SEK**	**10,8215**	11,459
GBP	**0,8726**	0,82918	**CHF**	**0,9314**	0,9412
NOK	**11,843**	11,795	**JPY**	**184,09**	163,06
HUF	**385,15**	411,35	**USD**	**1,175**	1,0389

1.2.3. *Primjena procjena*

U skladu s načelima MRSJS-a i općeprihvaćenim računovodstvenim načelima financijski izvještaji obvezno sadržavaju iznose koji se temelje na procjenama i pretpostavkama rukovodstva na temelju najpouzdanijih dostupnih informacija. Značajne procjene uključuju, među ostalim: iznose obveza za primanja zaposlenika, financijski rizik potraživanja i iznose iskazane u bilješkama koji se odnose na financijske instrumente, ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti za financijsku imovinu po amortiziranom trošku i za obveze iz ugovora o financijskom jamstvu, obračunate prihode i naknade, rezervacije, stupanj umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, neto utrživu vrijednost zaliha, nepredviđenu imovinu i nepredviđene obveze. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od tih procjena.

Razumne procjene bitan su element sastavljanja financijskih izvještaja i ne umanjuju njihovu pouzdanost. Procjena se može mijenjati ako se promijene okolnosti na kojima se temeljila, pojave nove informacije ili stekne više iskustva. Promjena procjene po svojoj se prirodi ne odnosi na prethodna razdoblja i ne smatra se ispravljanjem pogreške. Učinak promjene računovodstvene procjene priznaje se u višak ili manjak u razdobljima u kojima je uočen.

1.2.4. *Primjena novih i izmijenjenih računovodstvenih pravila Europske unije (EAR)*

Nova računovodstvena pravila EU-a koja se primjenjuju na godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2025. ili nakon tog datuma

Računovodstveni službenik Europske komisije 12. prosinca 2025. donio je ciljanu izmjenu europskog računovodstvenog pravila br. 1. „Financijski izvještaji". Ta se izmjena primjenjuje na izvještajna razdoblja koja su započela 1. siječnja 2025. ili nakon tog datuma, a podrazumijeva promjene smjernica za izvještaj po segmentima. Budući da ERF nije obvezan sastavljati taj izvještaj niti to čini, izmjena ne utječe na ovu godišnju računovodstvenu dokumentaciju.

Nova usvojena računovodstvena pravila EU-a koja se na dan 31. prosinca 2025. još nisu primjenjivala

Računovodstveno pravilo EU-a br. 8 (EAR 8, revidiran 2025.)

Računovodstveni službenik Europske komisije 15. travnja 2025. donio je revidirani EAR 8 „Najmovi", koji se primjenjuje na računovodstvena razdoblja koja započinju 1. siječnja 2027. ili nakon tog datuma. Revidirani EAR 8 ažuriran je u skladu s MRSJS-om 43 „Najmovi" (uključujući izmjenu „Koncesijski najmovi i drugi aranžmani kojima se prenose prava nad imovinom"). Glavna je promjena u usporedbi s trenutačnim EAR-om 8 uvođenje modela priznavanja i mjerenja na temelju prava korištenja, u skladu s kojim najmoprimci u bilanci moraju priznati sve najmove, uključujući koncesijske. Ne očekuje se da će početna primjena revidiranog EAR-a 8 utjecati na ERF jer nije uključen u ugovore o najmu ili druge relevantne aranžmane.

Računovodstveno pravilo EU-a br. 1 (EAR 1, revidiran 2025.)

Računovodstveni službenik Europske komisije 15. travnja 2025. donio je izmijenjeno računovodstveno pravilo EU-a br. 1 (EAR 1) „Financijski izvještaji", koje se primjenjuje na računovodstvena razdoblja koja započinju 1. siječnja 2027. ili nakon tog datuma. Izmjenom se nastoji postići dosljedna klasifikacija svih uzetih zajmova u okviru aktivnosti financiranja, uključujući one koji se odnose na najmove, stjecanje nekretnina, postrojenja i opreme te naizmjenične operacije, koje su trenutačno klasificirane u okviru poslovnih aktivnosti. Ne očekuje se da će početna primjena revidiranog EAR-a 1 utjecati na ERF jer nije uključen u relevantne aktivnosti financiranja.

1.3. **BILANCA**

1.3.1. *Financijska imovina*

Klasifikacija pri početnom priznavanju

Klasifikacija financijskih instrumenata utvrđuje se pri početnom priznavanju. Na temelju modela upravljanja i ugovornih značajki novčanog toka imovine financijska se imovina može klasificirati u tri kategorije: financijska imovina po amortiziranom trošku, financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

i. *Financijska imovina po amortiziranom trošku*

Financijska imovina po amortiziranom trošku je neizvedena financijska imovina koja ispunjava dva uvjeta: 1. subjekt tu imovinu drži radi naplate ugovornih novčanih tokova, 2. na određene datume nastaju ugovorni novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Ta kategorija obuhvaća:

— novac i novčane ekvivalente,

— zajmove (uključujući oročene depozite s izvornim rokom dospijeća duljim od tri mjeseca),

— potraživanja od razmjenskih transakcija.

Financijska imovina po amortiziranom trošku uključena je u kratkotrajnu imovinu, osim ako je rok dospijeća takve imovine dulji od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

ii. *Financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital*

Ta neizvedena financijska imovina ima ugovorne novčane tokove koji se odnose samo na glavnicu i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Osim toga, u okviru tog modela upravljanja financijska se imovina drži i radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i radi prodaje financijske imovine.

Imovina iz ove kategorije klasificira se u kratkotrajnu imovinu ako se njezina realizacija očekuje u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

Subjekt na dan 31. prosinca 2025. nije držao takvu imovinu.

iii. *Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak*

Subjekt klasificira izvedenice i vlasnička ulaganja kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak jer se ugovorni novčani tokovi ne odnose samo na glavnicu i kamate na glavnicu.

Osim toga, subjekt dužničke vrijednosne papire koje drži klasificira kao financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak jer se portfeljima dužničkih vrijednosnih papira upravlja te se oni ocjenjuju na temelju fer vrijednosti portfelja.

Imovina iz ove kategorije klasificira se u kratkotrajnu imovinu ako se njezina realizacija očekuje u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma.

Početno priznavanje i mjerenje

Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak priznaje se na datum trgovanja, odnosno datum na koji subjekt preuzima obvezu kupnje imovine. Novčani ekvivalenti i zajmovi priznaju se kad se novac položi u financijsku instituciju ili doznači zajmoprimcima.

Financijska imovina početno se mjeri po fer vrijednosti. Za svu financijsku imovinu koja se ne iskazuje po fer vrijednosti kroz višak ili manjak transakcijski troškovi dodaju se fer vrijednosti pri početnom priznavanju. Za financijsku imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz višak ili manjak transakcijski troškovi knjiže se u izvještaju o financijskom rezultatu kao rashodi.

Fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju obično je transakcijska cijena, osim ako transakcija nije izvršena po uobičajenim tržišnim uvjetima, tj. ako je izvršena bez naknade ili uz nominalnu naknadu za potrebe javne politike. U tom je slučaju razlika između fer vrijednosti financijskog instrumenta i transakcijske cijene nerazmjenska komponenta koja se u izvještaju o financijskom rezultatu prikazuje kao rashod. U tom se slučaju fer vrijednost financijske imovine izvodi iz tekućih tržišnih transakcija za istovrijedan instrument. Ako za taj instrument ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se izvodi pomoću tehnike vrednovanja za koju se koriste samo dostupni podaci s tržišta.

Naknadna mjerenja

Financijska imovina po amortiziranom trošku naknadno se mjeri po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak naknadno se mjeri po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjena fer vrijednosti (uključujući one koji proizlaze iz tečajnih razlika i obračunatih kamata) knjiže se u izvještaju o financijskom rezultatu u razdoblju u kojem nastanu.

Fer vrijednost pri naknadnom mjerenju

Fer vrijednosti ulaganja uvrštenih na aktivnim tržištima temelje se na tekućim ponuđenim cijenama. Ako tržište financijske imovine nije aktivno (i u slučaju neuvrštenih vrijednosnih papira i OTC izvedenica), Unija određuje fer vrijednost primjenom tehnika vrednovanja. Te tehnike uključuju upotrebu nedavnih transakcija izvršenih po uobičajenim tržišnim uvjetima, upućivanje na druge vrlo slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, modele za određivanje cijena opcija i druge tehnike vrednovanja koje uobičajeno primjenjuju sudionici na tržištu.

Ulaganja u fondove poduzetničkog kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu vrednuju se po pripisanoj vrijednosti neto imovine, za koju se smatra da je jednaka njihovoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

EU priznaje i mjeri gubitak od umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz neto imovinu/kapital.

Očekivani kreditni gubitak je sadašnja vrijednost razlike između ugovornih novčanih tokova i novčanih tokova koje EU očekuje da će ostvariti. Očekivani kreditni gubitak temelji se na realnim i utemeljenim podacima koji su dostupni na izvještajni datum bez neopravdanih troškova ili napora.

Kad je riječ o imovini po amortiziranom trošku, knjigovodstvena vrijednost imovine smanjuje se za iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji se priznaje u izvještaju o financijskom rezultatu. Ako se u narednom razdoblju smanji iznos gubitka od umanjenja vrijednosti, prethodno utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti poništava se na temelju izvještaja o financijskom rezultatu.

(a) *Potraživanja*

Subjekt mjeri gubitak od umanjenja vrijednosti kao iznos očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta, primjenom praktičnih rješenja (npr. matrica za određivanje rezerviranja).

(b) *Novac i novčani ekvivalenti*

Subjekt drži novac i novčane ekvivalente na tekućim računima banaka i u oročenim depozitima s rokom dospijeća do tri mjeseca. Novac se drži u bankama s vrlo visokim kreditnim rejtinzima, stoga je vjerojatnost neispunjavanja obveza vrlo mala. S obzirom na kratko dospijeće i malu vjerojatnost neispunjavanja obveza očekivani kreditni gubici od novca i novčanih ekvivalenata zanemarivi su. Zbog toga se za novčane ekvivalente ne iskazuje ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti.

(c) *Zajmovi*

Očekivani kreditni gubitak mjeri se primjenom modela s tri faze kojim se uzima u obzir vjerojatnošću ponderirano neispunjenje obveza tijekom vijeka trajanja financijske imovine i kretanje kreditnog rizika nakon nastanka financijske imovine. Kad je riječ o zajmovima, nastanak je datum preuzimanja neopozive obveze po zajmu.

Ako nema znatnog povećanja kreditnog rizika nakon nastanka („faza 1”), gubitak od umanjenja vrijednosti je očekivani kreditni gubitak zbog neispunjenja obveza tijekom 12 mjeseci od izvještajnog datuma („očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci”). U slučaju znatnog povećanja kreditnog rizika nakon nastanka („faza 2”) ili ako postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti za kreditne gubitke („faza 3”), gubitak od umanjenja vrijednosti jednak je očekivanom kreditnom gubitku zbog neispunjenja obveza tijekom cijelog vijeka trajanja financijske imovine („očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta”).

Prestanak priznavanja

Financijski instrumenti prestaju se priznavati kad prava na primitak novčanih tokova iz ulaganja isteknu ili subjekt prenese gotovo sve rizike i koristi od vlasništva drugoj strani. Prodaja financijske imovine kroz višak ili manjak priznaje se na datum trgovanja.

1.3.2. *Iznosi pretfinanciranja*

Pretfinanciranje je plaćanje kojemu je svrha da se korisniku osigura novčani predujam, tj. likvidna sredstva. Ono može biti podijeljeno na više plaćanja tijekom razdoblja utvrđenog u predmetnom ugovoru, odluci, sporazumu ili temeljnom pravnom aktu. Likvidna sredstva ili predujam koriste se za namjenu za koju su dobiveni tijekom razdoblja utvrđenog u sporazumu ili se vraćaju. Ako korisnici nemaju prihvatljivih izdataka, dužni su predujam dobiven pretfinanciranjem vratiti subjektu. Stoga se, s obzirom na to da subjekt zadržava kontrolu nad pretfinanciranjem i ima pravo na povrat neprihvatljivog dijela, iznos iskazuje kao imovina.

Pretfinanciranje se početno priznaje u bilanci kad se novac prenese primatelju. Izračunava se na temelju iznosa plaćene naknade. U sljedećim se razdobljima pretfinanciranje izračunava na temelju iznosa izvorno iskazanog u bilanci umanjenog za prihvatljive rashode (po potrebi uključujući procijenjene iznose) nastale tijekom predmetnog razdoblja.

1.3.3. *Potraživanja i naplativa sredstva*

U skladu s računovodstvenim pravilima EU-a razmjenske i nerazmjenske transakcije iskazuju se zasebno. Da bi se te dvije kategorije razlikovale, pojam „potraživanje” koristi se isključivo za razmjenske transakcije, dok se za nerazmjenske transakcije, tj. kad EU dobiva vrijednost od drugog subjekta, a pritom ne daje izravno zauzvrat približno jednaku vrijednost, upotrebljava pojam „naplativa sredstva” (npr. sredstva naplativa od država članica povezana s vlastitim sredstvima).

Na potraživanja od razmjenskih transakcija primjenjuje se definicija financijskih instrumenata. Subjekt ih klasificira kao financijsku imovinu po amortiziranom trošku i mjeri ih u skladu s tim.

Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija iskazuju se po fer vrijednosti na datum stjecanja umanjeno za umanjenje vrijednosti. Umanjenje vrijednosti utvrđuje se ako postoji objektivan dokaz da subjekt neće moći naplatiti sve iznose koji dospijevaju u skladu s izvornim uvjetima naplativih sredstava. Iznos umanjenja vrijednosti razlika je između iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine i nadoknadivog iznosa. Iznos umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o financijskom rezultatu.

1.3.4. *Novac i novčani ekvivalenti*

Novac i novčani ekvivalenti financijska su imovina po amortiziranom trošku i uključuju novac u blagajni, bankovne depozite po viđenju ili kratkoročne depozite te ostala kratkotrajna visokolikvidna ulaganja s izvornim dospijećem od najviše tri mjeseca.

1.3.5. *Obveze*

Obveze obuhvaćaju iznose koji se odnose na razmjenske transakcije, npr. nabavu robe i usluga, i nerazmjenske transakcije, npr. zahtjeve za povrat troškova korisnika bespovratnih sredstava i drugih financijskih sredstava EU-a ili primljeno pretfinanciranje (vidjeti bilješku 1.4.1.).

Ako su korisnicima odobrena bespovratna ili druga financijska sredstva, zahtjevi za povrat troškova evidentiraju se u trenutku primitka zahtjeva kao obveze u visini zatraženog iznosa. Nakon provjere i prihvaćanja prihvatljivih troškova vrijednost obveza evidentira se u visini prihvaćenog i prihvatljivog iznosa.

Dugovanja koja nastaju zbog kupnje robe i usluga priznaju se po primitku računa u visini izvornog iznosa, a odgovarajući se rashodi računovodstveno evidentiraju nakon što subjekt prihvati isporučenu robu ili usluge.

1.3.6. *Financijske obveze*

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze iskazane po amortiziranom trošku, financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak ili kao obveze iz ugovora o financijskom jamstvu.

Financijske obveze po amortiziranom trošku početno se priznaju po fer vrijednosti uključujući nastale transakcijske troškove te se naknadno obračunavaju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate. Prestaju se priznavati u izvještaju o financijskom položaju ako i samo ako je obveza podmirena, ako se od nje odustaje, ako je ukinuta ili je istekla.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak uključuju izvedenice kad je njihova fer vrijednost negativna. Ako se ugovorom o jamstvu od subjekta zahtijeva da izvrši plaćanja zbog izmjene cijena financijskih instrumenata ili promjene deviznih tečajeva, taj je ugovor o jamstvu izvedenica. One se računovodstveno tretiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak.

Subjekt priznaje ugovornu obvezu za financijska jamstva ako sklapa ugovor koji nalaže da izvrši određena plaćanja kako bi nositelju jamstva nadoknadio gubitak nastao zbog toga što određeni dužnik nije izvršio plaćanje po dospijeću u skladu s izvornim ili izmijenjenim rokovima dužničkog instrumenta. Obveze na temelju ugovora o financijskom jamstvu početno se priznaju po fer vrijednosti.

Naknadna mjerenja ovise o kretanju izloženosti kreditnom riziku koji proizlazi iz financijskog jamstva. Ako nema znatnog povećanja kreditnog rizika („faza 1”), obveze za financijska jamstva mjere se po većem od očekivanih kreditnih gubitaka u 12 mjeseci i izvorno priznatom iznosu umanjenom za, prema potrebi, kumulativnu amortizaciju. U slučaju znatnog povećanja kreditnog rizika („faza 2”), obveze za financijska jamstva mjere se po većem od očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja i izvorno priznatom iznosu umanjenom za, prema potrebi, kumulativnu amortizaciju.

Financijske obveze klasificiraju se kao dugoročne obveze, osim ako dospijevaju u roku od 12 mjeseci od datuma bilance. Ugovori o financijskom jamstvu klasificiraju se kao kratkoročne obveze, osim ako subjekt ima bezuvjetno pravo na odgodu podmirenja obveze za najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

1.3.7. *Obračunati i odgođeni prihodi i rashodi*

Transakcije i događaji priznaju se u financijskim izvještajima u razdoblju na koje se odnose. Ako na kraju godine još nije izdan račun, a subjekt je pružio uslugu ili isporučio robu ili ima takvu ugovornu obvezu (npr. pozivanjem na ugovor), u financijskim izvještajima priznaju se obračunati prihodi. Nadalje, ako je na kraju godine izdan račun za usluge koje još nisu pružene ili za robu koja još nije isporučena, prihod se odgađa i priznaje u sljedećem računovodstvenom razdoblju.

Rashodi se obračunavaju u razdoblju na koje se odnose. Na kraju obračunskog razdoblja obračunati rashodi priznaju se na temelju procijenjenog iznosa obveze prijenosa u tom razdoblju. Obračunati rashodi izračunavaju se u skladu s detaljnim operativnim i praktičnim smjernicama koje je objavio računovodstveni službenik i kojima se želi osigurati da se u financijskim izvještajima vjerno prezentiraju gospodarske i ostale pojave koje se u njima iskazuju. Analogno tomu, ako je plaćanje za usluge ili robu koji još nisu isporučeni izvršeno unaprijed, rashodi se odgađaju i priznaju u sljedećem obračunskom razdoblju.

1.4. **IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU**

1.4.1. *Prihodi*

Prihodi obuhvaćaju bruto priljeve ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala koje je subjekt primio ili treba primiti, koji predstavljaju povećanje neto imovine, osim povećanja doprinosa od vlasnika.

Ovisno o prirodi temeljnih transakcija iskazanih u izvještaju o financijskom rezultatu, prihodi se mogu kategorizirati kao prihodi od nerazmjenskih transakcija ili prihodi od razmjenskih transakcija.

Prihodi od nerazmjenskih transakcija

Prihodi od nerazmjenskih transakcija odnose se na transakcije kao što su porezi i prijenosi u kojima prenositelj osigurava resurse subjektu primatelju, koji u zamjenu ne daje otprilike jednaku vrijednost. Prijenosi su priljevi budućih ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala od nerazmjenskih transakcija, osim poreza. Prijenosi subjekata iz EU-a uglavnom obuhvaćaju sredstva primljena od Komisije (npr. subvencije za uravnoteženje za tradicionalne agencije ili operativne subvencije za sporazume o delegiranju).

Imovinu nastalu prijenosom subjekt priznaje kad stekne kontrolu nad resursima kao rezultat prošlog događaja (prijenos) i kad očekuje da će od tih resursa ostvariti buduće ekonomske koristi ili uslužni potencijal i kad se fer vrijednost može pouzdano izmjeriti. Priljev sredstava iz nerazmjenske transakcije koji je priznat kao imovina (tj. novac) priznaje se i kao prihod, osim ako je prijenosom za subjekta nastala sadašnja obveza (uvjet) koju treba podmiriti prije priznavanja prihoda. Dok se taj uvjet ne ispuni, prihod se odgađa i priznaje kao obveza.

Prihodi od razmjenskih transakcija

Prihodi od prodaje robe i usluga priznaju se kad su na kupca preneseni značajan rizik i koristi od vlasništva nad robom. Prihodi od transakcije koja uključuje pružanje usluga priznaju se s obzirom na stupanj dovršenosti transakcije na izvještajni datum.

(a) *Kamatni prihodi i kamatni rashodi*

Kamatni prihodi i kamatni rashodi od financijske imovine i financijskih obveza po amortiziranom trošku priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu primjenom metode efektivne kamate. Riječ je o metodi izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze i raspodjele kamatnih prihoda ili kamatnih rashoda tijekom relevantnog razdoblja.

(b) *Prihodi od dividendi*

Prihodi od dividendi i sličnih raspodjela priznaju se nakon utvrđivanja prava na primitak plaćanja.

(c) *Prihodi i rashodi od financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak*

To se odnosi na dobitke nastale vrednovanjem po fer vrijednosti (prihodi) i gubitke nastale vrednovanjem po fer vrijednosti (rashodi) od te financijske imovine, uključujući one koji proizlaze iz tečajnih razlika. U slučaju kamatonosne financijske imovine to uključuje i kamate.

(d) *Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu*

Prihodi od ugovora o financijskom jamstvu (jamstvena premija) priznaju se tijekom vremena u kojem je subjekt spreman nositelju ugovora o financijskom jamstvu nadoknaditi kreditni gubitak koji može nastati.

1.4.2. *Rashodi*

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku odljeva ili uporabe sredstava ili nastanka obveza koje uzrokuju smanjenja neto imovine. Uključuju rashode od razmjenskih i nerazmjenskih transakcija.

Rashodi od razmjenskih transakcija koji nastanu zbog kupnje robe i usluga priznaju se poslije isporuke subjektu i njihova primitka. Vrednuju se prema iznosu iz izvornog računa. Osim toga, na datum bilance rashodi za usluge pružene tijekom predmetnog razdoblja za koje još nije primljen ili prihvaćen račun priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu.

Rashodi od nerazmjenskih transakcija odnose se na tri vrste prijenosa korisnicima: prijenosi prava, prijenosi na temelju ugovora te bespovratna sredstva, doprinosi i donacije na diskrecijskoj osnovi. Prijenosi se priznaju kao rashodi u razdoblju u kojem su nastali događaji koji su rezultirali prijenosom, sve dok je vrsta prijenosa dopuštena propisima ili je sklopljen sporazum kojim se taj prijenos odobrava, a korisnik je ispunio sve kriterije prihvatljivosti i iznos se može razumno procijeniti.

Po primitku zahtjeva za plaćanja ili zahtjeva za povrat troškova koji ispunjavaju kriterije za priznavanje, prihvatljivi iznos priznaje se kao rashod. Na kraju godine, nastali prihvatljivi rashodi koji su korisnicima dospjeli, ali ih oni još nisu prijavili, procjenjuju se i knjiže kao obračunati rashodi.

1.5. **NEPREDVIĐENA IMOVINA I NEPREDVIĐENE OBVEZE**

1.5.1. *Nepredviđena imovina*

Nepredviđena imovina je moguća imovina koja proizlazi iz prošlih događaja i čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta. Nepredviđena imovina objavljuje se kad priljev ekonomske koristi ili uslužnog potencijala postane vjerojatan.

1.5.2. *Nepredviđene obveze*

Nepredviđena obveza je moguća obveza čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta ili sadašnja obveza ako nije vjerojatno da će za namirenje obveze biti potreban odljev resursa koji nose ekonomsku korist ili uslužni potencijal.

Nepredviđena obveza nastaje i u rijetkim okolnostima u kojima sadašnja obveza postoji, ali se njezin iznos ne može dovoljno pouzdano izračunati.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u računovodstvenoj dokumentaciji. Iskazuju se, osim u slučajevima u kojima mogućnost odljeva resursa koji nose ekonomsku korist ili uslužni potencijal nije vjerojatna.

1.6. **KAPITAL FONDA**

Države članice ERF-a plaćaju doprinose za provedbu programa ERF-a kako je utvrđeno u unutarnjem sporazumu svakog ERF-a. U skladu s primjenjivom pravnom osnovom pozivi na uplatu kapitala, tj. zahtjevi za financiranje za određenu godinu N, utvrđuju se odlukom Vijeća u godini N–1, pri čemu su očekivana sredstva jasno namijenjena za konkretna buduća razdoblja.

Doprinosi koji ispunjavaju kriterije za doprinose od vlasnika (EAR 1) iskazuju se kao kapital fonda u financijskim izvještajima ERF-a. Kapital fonda ukupni je iznos doprinosa država članica ERF-a. Budući da se neupisani kapital fonda otvoreno oduzima od ukupnog kapitala fonda (vidjeti Izvještaj o promjenama neto imovine), u bilanci se priznaje samo upisani kapital fonda.

Budući da su dogovoreni doprinosi namijenjeni za konkretna izvještajna razdoblja i da ERF ima pravo poduzeti pravne korake protiv države članice ERF-a samo u tim razdobljima, svi unaprijed primljeni iznosi priznaju se kao odgođeni doprinosi kapitalu u okviru obveza, a ne kao upisani kapital.

1.7. **SUFINANCIRANJE**

Primljeni doprinosi za sufinanciranje ispunjavaju kriterije za uvjetne prihode od nerazmjenskih transakcija i iskazuju se kao obveze prema državama članicama, državama nečlanicama i drugima. ERF je dužan iskoristiti doprinose za pružanje usluga trećim osobama, a u suprotnom je ta sredstva (primljene doprinose) dužan vratiti. Nepodmirene obveze koje se odnose na sporazume o sufinanciranju predstavljaju primljene doprinose za sufinanciranje umanjene za nastale rashode projekta. Ne utječu na neto imovinu.

Rashodi koji se odnose na projekte sufinanciranja priznaju se u trenutku njihova nastanka. Odgovarajući iznos doprinosa priznaje se kao prihod od poslovanja i ne utječe na poslovni rezultat godine.

2. **BILJEŠKE UZ BILANCU**

IMOVINA

2.1. **FINANCIJSKA IMOVINA**

Financijska imovina je svaka imovina koja je:

(a) novac;

(b) vlasnički instrument drugog subjekta;

(c) ugovorno pravo: na primitak novca ili druge financijske imovine od drugog subjekta ili na razmjenu financijske imovine ili financijskih obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji mogu biti povoljni za subjekt; ili

(d) ugovor koji će se namiriti ili se može namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta.

Financijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: „financijska imovina po amortiziranom trošku, „financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak" i „financijska imovina po fer vrijednosti kroz neto imovinu / kapital". Klasifikacija financijskih instrumenata određuje se pri početnom priznavanju i preispituje na svaki datum bilance.

Financijska imovina ERF-a obuhvaća financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak i zajmove te iznosi kako slijedi:

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Dugoročno		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	*92*	*112*
Zajmovi	*24*	*16*
	116	**128**
Kratkoročno		
Zajmovi	*1*	*5*
	1	**5**
Ukupno	**117**	**132**

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak od 92 milijuna EUR odnosi se na vlasnička ulaganja u sljedećim područjima:

— održiva energija iz obnovljivih izvora putem instrumenata Climate Investor One, ElectriFI i Fonda za globalnu energetsku učinkovitost i obnovljivu energiju (GEEREF),

— promicanje uključivog financiranja maloposjednika i ruralnih MSP-ova u okviru Fonda ABC,

— financijska uključenost u Ugandi u okviru instrumenta aBi Finance i

— otvaranje radnih mjesta i održivi rast u Africi u okviru inicijative Boost Africa.

Dugoročni zajmovi u iznosu od 24 milijuna EUR i kratkoročni zajmovi u iznosu od 1 milijuna EUR odnose se na dva glavna područja: održivu poljoprivredu u okviru inicijative AgriFI i dostupnost električne energije i njezinu proizvodnju iz održivih izvora energije u okviru investicijskog instrumenta ElectriFI.

2.2. **PRETFINANCIRANJE**

U mnogim se ugovorima predviđa isplata predujmova prije početka radova ili isporuke robe ili usluga. Ponekad su rasporedom plaćanja predviđena plaćanja na temelju izvješćâ o napretku. Sredstva za pretfinanciranje obično se isplaćuju u valuti zemlje ili područja na kojem se projekt provodi.

O trenutku njihove upotrebe ovisi hoće li se sredstva za pretfinanciranje iskazati kao kratkoročno ili dugoročno pretfinanciranje. Upotreba se definira temeljnim sporazumom o projektu. Svaka upotreba koja dospijeva u roku od dvanaest mjeseci nakon izvještajnog datuma iskazuje se kao kratkoročno pretfinanciranje. Budući da su brojni projekti ERF-a dugoročne naravi, nužno je da s njima povezani predujmovi budu dostupni dulje od godine dana. Zato se neki iznosi pretfinanciranja iskazuju kao kratkotrajna imovina.

u milijunima EUR

	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Dugoročno pretfinanciranje	2.2.1.	–	*382*	*110*	*492*	*500*
Kratkoročno pretfinanciranje	2.2.2.	–	*50*	*481*	*532*	*742*
Ukupno		–	**432**	**591**	**1 023**	**1 242**

Smanjenje ukupnog pretfinanciranja za 219 milijuna EUR ponajprije se može objasniti smanjenjem pretfinanciranja isplaćenog korisnicima u okviru 11. ERF-a sa 737 milijuna EUR u 2024. na 591 milijun EUR u 2025. To je odraz činjenice da je 11. ERF u završnoj fazi i posljedičnog smanjenja broja otvorenih ugovora.

Nakon što je krajem 2020. stupila na snagu klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti, od 1. siječnja 2021. u okviru 11. ERF-a više se ne mogu sklapati novi sporazumi o financiranju. Međutim, i dalje se mogu potpisivati posebni ugovori koji se temelje na postojećim sporazumima o financiranju. Zbog toga se broj novopotpisanih ugovora postupno smanjuje, i to s 452 u 2023. na 181 u 2024. i na 21 u 2025.

Pretfinanciranje povezano s 10. ERF-om smanjilo se s 560 milijuna EUR u 2024. na 432 milijuna EUR u 2025. To je u skladu s uobičajenim ciklusom provedbe ERF-a i postupnim zaključenjem ugovorâ.

Od dugoročnog pretfinanciranja 373 milijuna EUR (393 milijuna EUR u 2024.) odnosi se na otvoreno pretfinanciranje za dva ugovora u okviru Zaklade EU-a za afričku infrastrukturu (AITF). Cilj je te zaklade pružiti financijsku potporu u obliku bespovratnih sredstava infrastrukturnim projektima, pored dugoročnog financiranja koje pružaju projektni ulagači. Pružanjem takvih bespovratnih sredstava potiče se financijske institucije sudionice na pružanje dugoročnog financiranja. U trenutku potpisivanja ugovora smatralo se da su vrste mjera u okviru Zaklade primjereno obuhvaćene sporazumom (još nije bio dostupan predložak za financijske instrumente niti se ta vrsta instrumenta spominje u Uredbi). Stoga su plaćanja izvršena na temelju tih sporazuma evidentirana kao pretfinanciranje, a ne kao komponenta financijskog instrumenta. Zbog dugoročne prirode operacija koje provodi Zaklada godišnje poravnanje njezina starog pretfinanciranja vrlo je ograničeno i raspoređeno na više godina. Kako bi se bolje uzeli u obzir projektni uvjeti, otvoreno pretfinanciranje u iznosu od 373 milijuna EUR reklasificirano je kao dugoročno financiranje, a 54 milijuna EUR odgovara troškovima obračunatima na kraju godine.

2.2.1. *Dugoročno pretfinanciranje prema načinima upravljanja*

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Izravno upravljanje		
Provoditelj:		
Komisija	*19*	*–*
Izvršne agencije EU-a	*–*	*1*
Delegacije EU-a	*1*	*2*
	20	**3**
Neizravno upravljanje		
Provoditelj:		
EIB i EIF	*388*	*402*
Međunarodne organizacije	*67*	*65*
Tijela privatnog prava kojima je povjerena zadaća pružanja javnih usluga	*5*	*7*
Tijela javnog prava	*12*	*13*
Treće zemlje	*–*	*10*
	472	**497**
Ukupno	**492**	**500**

2.2.2. *Kratkoročno pretfinanciranje*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Pretfinanciranje (bruto)	*3*	*313*	*2 649*	*2 965*	*3 763*
Poravnano na temelju datuma zaključenja	*(3)*	*(263)*	*(2 168)*	*(2 433)*	*(3 022)*
Ukupno	–	**50**	**481**	**532**	**742**

2.2.3. *Kratkoročno pretfinanciranje prema načinima upravljanja*

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Izravno upravljanje		
Provoditelj:		
Komisija	*40*	*37*
Izvršne agencije EU-a	–	*2*
Delegacije EU-a	*21*	*47*
	61	**86**
Neizravno upravljanje		
Provoditelj:		
EIB i EIF	*62*	*62*
Međunarodne organizacije	*248*	*388*
Tijela privatnog prava kojima je povjerena zadaća pružanja javnih usluga	*50*	*71*
Tijela javnog prava	*79*	*77*
Treće zemlje	*29*	*56*
Tijela EU-a i javno-privatno partnerstvo	*2*	*1*
	470	**655**
Ukupno	**532**	**742**

2.2.4. *Primljena jamstva u vezi s pretfinanciranjem*

Jamstvima se osigurava pretfinanciranje, a vraćaju se nakon naplate završnog potraživanja u okviru projekta.

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Jamstva za pretfinanciranje	*13*	*19*

Iznos od 13 milijuna EUR obuhvaća jamstva za pretfinanciranje isplaćeno u okviru izravnog upravljanja, pri čemu je ERF korisnik jamstva (vidjeti bilješku 4.1.). Međutim, većina pretfinanciranja isplaćuje se u okviru neizravnog upravljanja, pri čemu korisnik jamstva nije ERF, već javni naručitelj. Ukupna vrijednost takvih jamstava u 2025. iznosila je 309 milijuna EUR.

2.3. **DOPRINOSI SKRBNIČKIM FONDOVIMA**

Pod ovim naslovom iskazuje se iznos uplaćenog doprinosa Skrbničkom fondu EU-a za Afriku i Skrbničkom fondu EU-a Bêkou. Doprinosi su iskazani bez troškova skrbničkih fondova koji se mogu pripisati ERF-u.

Doprinose skrbničkim fondovima izvršava ERF u okviru izravnog upravljanja.

u milijunima EUR

	Neto doprinos na dan 31.12.2024.	Uplaćeni doprinosi u 2025.	Raspodjela neto rashoda skrbničkog fonda 2025.	Neto doprinos na dan 31.12.2025.
Afrika	*165*	–	*(91)*	*74*
Bêkou	*23*	–	*(10)*	*13*
Ukupno	**188**	–	**(101)**	**87**

Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu posljedica je izostanka dodatnih doprinosa u 2025. Stoga se saldo temeljio isključivo na korištenju postojećih doprinosa za pokrivanje troškova nastalih tijekom godine.

To je u skladu s likvidacijom obaju skrbničkih fondova, čije je razdoblje provedbe završilo 31. prosinca 2025. te su 1. siječnja 2026. ušli u fazu likvidacije, tijekom koje se više ne provode nove operativne aktivnosti, a rashodi su ograničeni na potvrđivanje završnih izvještaja, podmirenje nepodmirenih iznosa i povrat sredstava od korisnika.

2.4. **POTRAŽIVANJA OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA I NAPLATIVA SREDSTVA OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA**

Razmjenske transakcije su transakcije u kojima subjekt prima imovinu ili usluge ili mu se ukidaju obveze, a drugoj strani izravno zauzvrat daje približno jednaku vrijednost (prvenstveno u obliku robe, usluga ili korištenja imovine). Nerazmjenske transakcije su transakcije u kojima subjekt dobije neku vrijednost od drugog subjekta, a pritom izravno zauzvrat ne daje približno jednaku vrijednost ili u kojima daje vrijednost drugom subjektu, a pritom izravno zauzvrat ne dobije približno jednaku vrijednost.

2.4.1. *Dugoročna potraživanja od razmjenskih transakcija*

Na dan 31.12.2025. ERF je imao dugoročna potraživanja od razmjenskih transakcija u iznosu od 5 milijuna EUR, koja se uglavnom sastoje od odgođenih rashoda koji proizlaze iz nekoliko financijskih instrumenata.

2.4.2. *Kratkotrajna naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija i potraživanja od razmjenskih transakcija*

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2025.	31.12.2024.
Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	2.4.2.-1.	*27*	*24*
Potraživanja od razmjenskih transakcija	2.4.2.-2.	*10*	*12*
Ukupno		**37**	**37**

2.4.2.1. Naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Klijenti	*1*	*45*	*16*	*62*	*52*
Javna tijela	*3*	*15*	*6*	*23*	*19*
Treće zemlje	–	*2*	*4*	*6*	*16*
Smanjenje vrijednosti	*(4)*	*(51)*	*(9)*	*(64)*	*(63)*
Ukupno	–	**11**	**16**	**27**	**24**

2.4.2.2. Potraživanja od razmjenskih transakcija

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Obračunati prihodi	–	–	*1*	*2*	*2*
Dugovanja i potraživanja unutar ERF-a	*(207)*	*168*	*39*	–	–
Ostalo	–	*4*	*5*	*9*	*11*
Ukupno	**(207)**	**172**	**45**	**10**	**12**

Jedanaestom ERF-u je radi učinkovitosti dodijeljena jedinstvena riznica koja obuhvaća sve ERF-ove, što za posljedicu ima operacije između različitih ERF-ova koje se poravnavaju dugovanjima i potraživanjima unutar ERF-a u bilancama različitih ERF-ova.

Naslov „Ostalo" uglavnom obuhvaća potraživanja koja proizlaze iz financijskih instrumenata. Od 9 milijuna EUR ostalih potraživanja 4 milijuna EUR odnosi se na potraživanje fonda GEEREF, a 5 milijuna EUR na potraživanje instrumenta Climate Investor One.

2.5. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI ([5])

Novac i novčani ekvivalenti financijski su instrumenti po amortiziranom trošku i uključuju novac u blagajni, bankovne depozite po viđenju ili kratkoročne depozite (kao što su tekući i štedni računi) te ostala kratkotrajna visokolikvidna ulaganja s izvornim dospijećem od najviše tri mjeseca.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Posebni računi					
Središnje banke	–	–	*98*	*98*	*285*
	–	–	**98**	**98**	**285**
Tekući računi					
Komercijalne banke	–	–	*105*	*105*	*49*
Novčana sredstva koja pripadaju financijskim instrumentima	–	–	*82*	*82*	*77*
	–	–	**187**	**187**	**126**
Ukupno	–	–	**286**	**286**	**411**

Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata za 125 milijuna EUR uglavnom je posljedica smanjenja novčanih pričuva koje se drže u središnjim bankama. To smanjenje uglavnom je posljedica plaćanja izvršenih za pokrivanje troškova i predujmova koji su premašili doprinose primljene tijekom godine. Upisani doprinosi smanjili su se s 1 200 milijuna EUR u 2024. na 800 milijuna EUR u 2025. Osim toga, države članice primile su povrat od 6,3 milijuna EUR iz devetog ERF-a za prvi obrok za 2025., dok je Ujedinjena Kraljevina zatražila da se za njezine doprinose za drugi obrok za 2025. u iznosu od 15 milijuna EUR izvrši prijeboj s njezinim nepodmirenim udjelom u 10. i 11. ERF-u (vidjeti bilješku 2.9.1.).

([5]) U skladu s člankom 53. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. Europski razvojni fond, riznica se iskazuje u bilanci 11. ERF-a. Namjena različitih bankovnih računa opisana je u poglavlju 5., „Upravljanje financijskim rizikom".

OBVEZE

2.6. **FINANCIJSKE OBVEZE**

Financijska obveza je svaka obveza koja je:

(a) ugovorna obveza: isporuke novca ili druge financijske imovine drugom subjektu; ili razmjene financijske imovine ili financijskih obveza s drugim subjektom pod uvjetima koji su potencijalno nepovoljni za subjekt; ili

(b) ugovor koji će se namiriti ili se može namiriti vlastitim vlasničkim instrumentima subjekta.

Financijske obveze klasificirane su u sljedeće kategorije: „financijske obveze po fer vrijednosti kroz višak ili manjak”, „ostale financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku” ili „obveze iz ugovora o financijskom jamstvu”.

u milijunima EUR

	Bilješka	31.12.2025.	31.12.2024.
Dugoročno			
Obveza za financijska jamstva	*2.6.1.*	*1*	*1*
Kratkoročno			
Financijske rezervacije	*2.6.2.*	–	*2*
Ukupno		**1**	**3**

2.6.1. *Obveza za financijska jamstva*

Te rezervacije čine procijenjene gubitke koji će nastati u odnosu na jamstva odobrena u okviru različitih financijskih instrumenata, pri čemu su subjekti kojima su povjerene zadaće izvršenja proračuna ovlašteni za izdavanje jamstava za vlastiti račun, ali u ime ERF-a i na njegov rizik. Financijski rizik ERF-a povezan s jamstvima ograničen je, a rezervacije za financijsku imovinu za pokriće budućih aktivacija jamstava izdvajaju se postupno.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Obveza za financijska jamstva	–	–	*1*	*1*	*1*

Iznos od 1 milijuna EUR procijenjeni je gubitak povezan s jamstvom danim u okviru financijskog instrumenta Euritz (vidjeti bilješku 4.2.1.).

2.6.2. *Rezervacije*

Te rezervacije predstavljaju procijenjene kreditne gubitke koji će nastati u odnosu na zajmove odobrene u okviru različitih financijskih instrumenata. Te rezervacije čine procijenjene gubitke koji će nastati u odnosu na jamstva odobrena u okviru različitih financijskih instrumenata, pri čemu su subjekti kojima su povjerene zadaće izvršenja proračuna ovlašteni za izdavanje jamstava za vlastiti račun, ali u ime ERF-a i na njegov rizik. Financijski rizik ERF-a povezan s jamstvima ograničen je, a rezervacije za financijsku imovinu za pokriće budućih aktivacija jamstava izdvajaju se postupno.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Kratkoročne financijske rezervacije	–	–	–	–	*2*

2.7. **OBVEZE**

Obveze su obveze plaćanja za robu ili usluge koje su primljene odnosno pružene te za koje su, za razliku od obračunatih rashoda, izdani računi ili su formalno dogovorene s dobavljačima. Obveze se mogu odnositi na razmjenske transakcije (kao što je kupnja robe i usluga) i na nerazmjenske transakcije (npr. zahtjevi za povrat troškova korisnika bespovratnih sredstava, pretfinanciranja ili drugih financijskih sredstava Unije).

u milijunima EUR

	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Kratkoročne obveze	2.7.1.	–	*10*	*93*	*104*	*150*
Razne obveze	2.7.2.	–	*6*	*78*	*83*	*105*
Ukupno		–	**16**	**171**	**187**	**256**

2.7.1. *Kratkoročne obveze*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Dobavljači	–	*7*	*64*	*71*	*56*
Treće zemlje	–	*(1)*	*8*	*7*	*29*
Javna tijela	–	*4*	*20*	*24*	*66*
Institucije i agencije	–	–	*2*	*2*	–
Ukupno	–	**10**	**93**	**104**	**150**

Obveze većinom uključuju troškovnike koje je ERF primio u vezi s bespovratnim sredstvima koja su dodijeljena korisnicima. Evidentiraju se u trenutku zaprimanja troškovnika i za cijeli u njemu navedeni iznos. Korisnicima se nakon provjere prihvatljivosti isplaćuju samo prihvatljivi iznosi. Na kraju godine analiziraju se nepodmireni zahtjevi za povrat troškova, a procijenjeni prihvatljivi iznosi povezani s tim zahtjevima za povrat troškova priznaju se u izvještaju o financijskom rezultatu. Procijenjeni neprihvatljivi iznosi iskazuju se kao „ostale kratkoročne obveze”.

Smanjenje obveza pripisuje se manjem broju zaprimljenih računa koji su ostali nepodmireni na kraju godine.

2.7.2. *Razne obveze*

u milijunima EUR

	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Obveze za sufinanciranje	2.7.2.1.	–	*6*	*22*	*27*	*28*
Odgođeni doprinosi kapitalu	2.7.2.2.	–	–	*51*	*51*	*64*
Druge razne obveze		–	–	*5*	*5*	*12*
Ukupno		–	**6**	**77**	**83**	**105**

2.7.2.1. Obveze za sufinanciranje

Obveze za sufinanciranje sredstva su koja je ERF primio u okviru sporazuma o sufinanciranju. ERF te doprinose mora iskoristiti za pružanje dogovorenih usluga trećim osobama, a neiskorištena sredstva mora vratiti subjektima koji doprinose. Iznosi za sufinanciranje iskazuju se kao kratkoročni ili dugoročni ovisno o trenutku njihova korištenja.

Na kraju godine provodi se procjena svih obveza za sufinanciranje za svaki pojedinačni slučaj, a svi iznosi za koje nije vjerojatno da će se iskoristiti u sljedećih 12 mjeseci smatraju se dugoročnima.

u milijunima EUR

	Osmi ERF	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Kratkoročne obveze za sufinanciranje	–	–	*6*	*22*	*27*	*28*

2.7.2.2. Odgođeni doprinosi kapitalu

Iznos od 1,2 milijuna EUR odgođenih doprinosa kapitalu odnosi se na povrate državama članicama i Ujedinjenoj Kraljevini iz opozvanih ili neiskorištenih sredstava u okviru projekata iz devetog ERF-a (vidjeti bilješku 2.9.1.). Države članice složile su se da će izvršiti prijeboj povrata s doprinosima za 11. ERF tijekom prvog poziva za doprinose u 2026.

Osim povrata, iznos od 49 milijuna EUR odnosi se na prvi obrok za 2026., koji su unaprijed platili Ujedinjena Kraljevina, Portugal, Mađarska i Estonija. Od tog se iznosa 44 milijuna EUR u cijelosti odnosi na doprinos Ujedinjene Kraljevine. U skladu s člankom 152. Sporazuma o povlačenju Ujedinjena Kraljevina ostaje sudionica u ERF-u do zaključenja 11. ERF-a i svih prethodnih nezaključenih ERF-ova te s tim u vezi preuzima jednake obveze kao države članice (vidjeti bilješku 2.9.1.).

2.8. **OBRAČUNATI RASHODI**

Obračunate stavke su obveze plaćanja za robu ili usluge koje su primljene odnosno pružene, ali za koje, za razliku od obveza, nisu izdani računi, odnosno nisu formalno dogovorene s dobavljačima. Izračun obračunatih stavki temelji se na iznosu nepodmirenih proračunskih obveza na kraju godine. Dio procijenjenih obračunatih rashoda koji se odnosi na plaćeno pretfinanciranje evidentiran je kao smanjenje iznosa pretfinanciranja.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Obračunati rashodi	–	*34*	*661*	*695*	*774*

Obračunati rashodi obuhvaćaju procijenjene rashode poslovanja za tekuće ili izvršene ugovore bez validiranih zahtjeva za povrat troškova, pri čemu su prihvatljivi rashodi korisnika procijenjeni na temelju najboljih informacija dostupnih u vrijeme pripreme financijskih izvještaja. Valja napomenuti da se informacije iz uobičajenog poslovanja, kao što su produljenja ugovora potpisana nakon izvještajnog datuma, ne uzimaju u obzir sustavno te da se mogući učinak tih aktivnosti na obračunate rashode ne može pouzdano procijeniti. Dio procijenjenih obračunatih rashoda koji se odnosi na plaćeno pretfinanciranje evidentiran je kao smanjenje iznosa pretfinanciranja (vidjeti bilješku 2.2.).

Smanjenje obračunatih rashoda za 79 milijuna EUR posljedica je smanjenja broja ugovora za koje su se rashodi morali procijeniti i obračunati. To je u skladu sa životnim ciklusom ERF-a i povezanim brojem otvorenih ugovora.

NETO IMOVINA

2.9. KAPITAL FONDA

Države članice ERF-a plaćaju doprinose za provedbu programa ERF-a kako je utvrđeno u unutarnjem sporazumu svakog ERF-a. U skladu s primjenjivom pravnom osnovom pozivi na uplatu kapitala, tj. zahtjevi za financiranje za određenu godinu N, utvrđuju se odlukom Vijeća u godini N–1, pri čemu su očekivana sredstva jasno namijenjena za konkretna buduća razdoblja.

Doprinosi koji ispunjavaju kriterije za doprinose od vlasnika (EAR 1) iskazuju se kao kapital fonda u financijskim izvještajima ERF-a. Kapital fonda ukupni je iznos doprinosa država članica ERF-a. Budući da se neupisani kapital fonda oduzima od ukupnog kapitala fonda (vidjeti Izvještaj o promjenama neto imovine), u bilanci se priznaje samo upisani kapital fonda.

Budući da su dogovoreni doprinosi namijenjeni za konkretna izvještajna razdoblja i da ERF ima pravo poduzeti pravne korake protiv države članice ERF-a samo u tim razdobljima, svi unaprijed primljeni iznosi priznaju se kao odgođeni doprinosi kapitalu u okviru obveza, a ne kao upisani kapital.

2.9.1. *Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno
Kapital fonda	*10 435*	*20 819*	*29 290*	*60 544*
Neupisani kapital fonda	*–*	*–*	*(4 840)*	*(4 840)*
Upisani kapital fonda na dan 31.12.2024.	**10 435**	**20 819**	**24 449**	**55 704**
Kapital fonda	*10 434*	*20 816*	*29 278*	*60 528*
Neupisani kapital fonda	*–*	*–*	*(4 040)*	*(4 040)*
Upisani kapital fonda na dan 31.12.2025.	**10 434**	**20 816**	**25 237**	**56 488**

Neupisana sredstva iznosi su koje države članice još nisu uplatile. Upisani kapital fonda obuhvaća doprinose koji su upisani u ERF i koje su države članice prenijele na račune riznice (vidjeti bilješku 2.9.2.).

Odlukom Vijeća (EU) 2025/2324 ([6]) doprinosi država članica utvrđeni unutarnjim sporazumima devetog ERF-a umanjeni su za iznos od 1,2 milijuna EUR iz sredstava opozvanih iz tog ERF-a. Povrati koji proizlaze iz tog smanjenja nadoknađeni su dodatnim pozivima za sredstva u okviru 11. ERF-a. Povrat će se zapravo izvršiti smanjenjem prvog obroka za 2026. (vidjeti bilješku 2.7.2.).

Iako Ujedinjena Kraljevina ostaje sudionica u ERF-u do zaključenja svih programa, u skladu s člankom 153. Sporazuma o povlačenju njezin udio u neiskorištenim i opozvanim sredstvima iz devetog i 10. ERF-a ne može se ponovno upotrijebiti. Ujedinjena Kraljevina zatražila je 2025. da se njezin obrok za tu godinu nadoknadi iz njezina nepodmirenog udjela u pričuvi 10. i 11. ERF-a. Zbog toga je kapital fonda 10. i 11. ERF-a smanjen za 15 milijuna EUR.

([6]) Odluka Vijeća (EU) 2025/2324 od 13. studenog 2025. o financijskim doprinosima koje stranke Europskog razvojnog fonda trebaju platiti radi financiranja tog fonda, određivanju gornje granice za godišnji iznos doprinosa za 2027., godišnjeg iznosa doprinosa za 2026., iznosa prvog obroka doprinosa za 2026. i indikativnih, neobvezujućih predviđanja za očekivane godišnje iznose doprinosa za godine 2028. i 2029. (SL L, 2025/2324, 14.11.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2324/oj).

2.9.2. *Upisani i neupisani kapital fonda po državama članicama i Ujedinjenoj Kraljevini*

u milijunima EUR

Doprinosi 11. ERF-u	%	Neupisani kapital na dan 31.12.2024.	Kapital upisan u 2025.	Neupisani kapital na dan 31.12.2025.
Austrija	*2,40*	*116*	*(19)*	*97*
Belgija	*3,25*	*157*	*(26)*	*131*
Bugarska	*0,22*	*11*	*(2)*	*9*
Hrvatska	*0,23*	*11*	*(2)*	*9*
Cipar	*0,11*	*5*	*(1)*	*5*
Češka	*0,80*	*39*	*(6)*	*32*
Danska	*1,98*	*96*	*(16)*	*80*
Estonija	*0,09*	*4*	*(1)*	*3*
Finska	*1,51*	*73*	*(12)*	*61*
Francuska	*17,81*	*862*	*(143)*	*720*
Njemačka	*20,58*	*996*	*(165)*	*831*
Grčka	*1,51*	*73*	*(12)*	*61*
Mađarska	*0,61*	*30*	*(5)*	*25*
Irska	*0,94*	*46*	*(8)*	*38*
Italija	*12,53*	*606*	*(100)*	*506*
Latvija	*0,12*	*6*	*(1)*	*5*
Litva	*0,18*	*9*	*(1)*	*7*
Luksemburg	*0,26*	*12*	*(2)*	*10*
Malta	*0,04*	*2*	*(0)*	*2*
Nizozemska	*4,78*	*231*	*(38)*	*193*
Poljska	*2,01*	*97*	*(16)*	*81*
Portugal	*1,20*	*58*	*(10)*	*48*
Rumunjska	*0,72*	*35*	*(6)*	*29*
Slovačka	*0,38*	*18*	*(3)*	*15*
Slovenija	*0,22*	*11*	*(2)*	*9*
Španjolska	*7,93*	*384*	*(63)*	*320*
Švedska	*2,94*	*142*	*(24)*	*119*
Ujedinjena Kraljevina	*14,68*	*710*	*(117)*	*593*
Ukupno	**100,00**	**4 840**	**(800)**	**4 040**

Budući da je kapital devetog i 10. ERF-a u prethodnim godinama upisan i uplaćen u cijelosti, 2025. upisan je iznos od 800 milijuna EUR koji se u potpunosti odnosi na 11. ERF. Upisani kapital smanjio se s 1 200 milijuna EUR u 2024. na 800 milijuna EUR u 2025.

2.9.3. *Prijenosi upisanog kapitala fonda između aktivnih ERF-ova*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2023.	**(509)**	**(120)**	**628**	–
Prijenos iznosa iz prethodnih ERF-ova u pričuvu za ostvarenje postignuća 10. ERF-a	*(1)*	*1*	–	–
Prijenos iznosa iz prethodnih ERF-ova u pričuvu za ostvarenje postignuća 11. ERF-a	–	*(68)*	*68*	–
Stanje na dan 31.12.2024.	**(510)**	**(187)**	**696**	–
Prijenos iznosa iz prethodnih ERF-ova u pričuvu za ostvarenje postignuća 10. ERF-a	–	–	–	–
Prijenos iznosa iz prethodnih ERF-ova u pričuvu za ostvarenje postignuća 11. ERF-a	–	–	–	–
Stanje na dan 31.12.2025.	**(510)**	**(187)**	**696**	–

Ovaj naslov uključuje sredstva prenesena između aktivnih ERF-ova.

Od stupanja na snagu Sporazuma iz Cotonoua, sva nepotrošena sredstva iz prethodnih aktivnih ERF-ova prenose se u najnoviji ERF nakon opoziva. Prijenosom sredstava iz drugih ERF-ova povećava se iznos odobrenih sredstva fonda primatelja, a smanjuje iznos odobrenih sredstva fonda podrijetla. Za sredstva prenesena u pričuvu za ostvarenje postignuća 10. i 11. ERF-a obveze se mogu preuzeti samo pod posebnim uvjetima utvrđenima u unutarnjim sporazumima.

3. BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

PRIHODI

u milijunima EUR

	Bilješka	2025.	2024.
Prihodi od nerazmjenskih transakcija	3.1.	*12*	*41*
Prihodi od razmjenskih transakcija	3.2.	*28*	*90*
Ukupno		**40**	**131**

3.1. PRIHODI OD NERAZMJENSKIH TRANSAKCIJA

Prihodi od nerazmjenskih transakcija odnose se na transakcije u kojima prenositelj osigurava resurse subjektu primatelju koji u zamjenu ne daje otprilike jednaku vrijednost. Ovaj naslov uglavnom uključuje iznose primljene od Komisije tijekom godine i povrat troškova poslovanja.

u milijunima EUR

	Bilješka	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Povrat troškova		*1*	*4*	*5*	*11*	*24*
Prihodi od sufinanciranja	3.1.1.	–	*1*	–	*1*	*17*
Ukupno		**1**	**5**	**5**	**12**	**41**

Nerazmjenski prihodi mogu se raščlaniti po načinu upravljanja kako slijedi:

u milijunima EUR

	2025.	2024.
Izravno upravljanje		
Provoditelj:		
Komisija	*1*	*1*
Izvršne agencije	*1*	*2*
Delegacije EU-a	*4*	*4*
	6	**7**
Neizravno upravljanje		
Provoditelj:		
Treće zemlje	*4*	*31*
Međunarodne organizacije	*1*	*3*
Tijela privatnog prava kojima je povjerena zadaća pružanja javnih usluga	*1*	–
	6	**34**
Ukupno	**12**	**41**

3.1.1. *Prihodi od sufinanciranja*

Primljeni doprinosi za sufinanciranje ispunjavaju kriterije za uvjetne prihode od nerazmjenskih transakcija i kao takvi po primitku ne bi trebali utjecati na izvještaj o financijskom rezultatu. Doprinosi se evidentiraju kao obveze (vidjeti bilješku 2.7.2.1.) dok se ne ispune uvjeti za donirana sredstva, tj. dok ne nastanu prihvatljivi rashodi (vidjeti bilješku 3.5.). Odgovarajući iznos tada se priznaje u izvještaju o financijskom rezultatu kao nerazmjenski prihod od sufinanciranja. U skladu s time učinak na poslovni rezultat godine jednak je nuli.

3.2. **PRIHODI OD RAZMJENSKIH TRANSAKCIJA**

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Financijski prihodi	–	–	*8*	*8*	*19*
Ostali prihodi	–	*1*	*19*	*20*	*71*
Ukupno	–	**2**	**26**	**28**	**90**

Iznos od 8 milijuna EUR pod naslovom „Financijski prihodi” uglavnom obuhvaća obračunate kamate na neplaćene naloge za povrat, kamate na pretfinanciranje, kamate od salda na računima u središnjim i komercijalnim bankama i prihod od financijskih instrumenata.

Ostali prihodi većinom se odnose na dobitke od tečajnih razlika. Odgovarajući gubici od tečajnih razlika bilježe se pod „Ostalim rashodima” (vidjeti bilješku 3.7.).

RASHODI

3.3. **RASHODI DRUGIH SUBJEKATA**

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Rashodi za tehničku pomoć	–	–	*4*	*4*	*4*

Iznos od 4 milijuna EUR odnosi se na tehničku pomoć u okviru nekoliko financijskih instrumenata.

3.4. **INSTRUMENTI POMOĆI**

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Programska pomoć	*2*	*6*	*459*	*467*	*630*
Projekti unutar AKP-a	–	*85*	*331*	*416*	*497*
Pomoć u nuždi	–	*1*	*48*	*50*	*(13)*
Ostali programi pomoći	*5*	–	–	*5*	–
Institucijska potpora	–	*(9)*	*14*	*4*	*4*
Doprinosi skrbničkim fondovima	–	–	*101*	*101*	*118*
Ukupno	**8**	**83**	**953**	**1 043**	**1 237**

Rashodi poslovanja ERF-a odnose se na različite instrumente pomoći i razlikuju se ovisno o načinu isplate novčanih sredstava i vrsti upravljanja.

Rashodi poslovanja 2025. smanjili su se za 194 milijuna EUR, prvenstveno zbog smanjenja troškova u okviru 11. ERF-a, koji su pali s 1 145 milijuna EUR u 2024. na 953 milijuna EUR u 2025. To je smanjenje u skladu sa životnim ciklusom ERF-ova, koji se postupno približavaju zaključenju. Zadnja faza 11. ERF-a započela je nakon što je 31. prosinca 2020. stupila na snagu klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti, kojom je utvrđen krajnji rok za nove obveze. Nove odluke o financiranju više se ne mogu donositi, no provedba tekućih projekata nastavlja se do njihova dovršetka, što dovodi do postupnog smanjenja rashoda.

Slično tomu, rashodi u okviru 10. ERF-a odraz su odmakle faze provedbe i postupnog zaključenja programâ. Zaključenje 10. ERF-a dobro napreduje. Većina ugovora već je zaključena, a preostali ugovori u završnoj su fazi operativnog i financijskog zaključenja, uključujući evaluacije, revizije i povrate. Negativni iznosi u okviru 10. ERF-a koji se odnose na institucijsku potporu proizlaze iz poništenja obračunatih obveza za 2024., koje su premašile stvarne rashode nastale 2025. Odnose se na ugovor „Institucijska potpora Tajništvu grupe zemalja Afrike, Kariba i Pacifika (AKP)”, koji je prvotno trebao završiti u prosincu 2024., ali je produljen do 15. rujna 2025. Zbog kašnjenja u obnovi i prodaji sjedišta Tajništva AKP-a (ACP House) planirane aktivnosti nisu se mogle u potpunosti provesti, što je dovelo do opoziva sredstava u iznosu od 10,7 milijuna EUR.

Na troškove projekata unutar AKP-a 2025. utjecalo je povećanje od 23 milijuna EUR zbog poništenja obračunatih troškova za 2024. povezanog s jednim projektom, što se temeljilo na ažuriranim informacijama o provedbi primljenih od provedbenog partnera.

Deveti ERF trenutačno je u zadnjoj fazi zaključenja, a u tijeku je još samo ograničen broj ugovora.

Od veljače 2025. do siječnja 2026. ukupno je zaključeno 578 ugovora u okviru tri otvorena ERF-a, što je doprinijelo smanjenju rashoda poslovanja.

3.5. **RASHODI ZA SUFINANCIRANJE**

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Sufinanciranje	–	*1*	–	*1*	*17*

U ovaj su naslov uključeni rashodi za sufinanciranje projekata nastali u 2025. Valja napomenuti da nastali rashodi uključuju iznose procijenjene u postupku zaključenja poslovnih knjiga (pa stoga i poništenje procijenjenih iznosa za prethodnu godinu).

U skladu s računovodstvenim pravilima o sufinanciranju nastali iznosi nisu utjecali na rezultat godine ERF-a jer su priznati i u rashodima za sufinanciranje i u prihodima od sufinanciranja (vidjeti i bilješku 3.1.1.).

Instrumenti pomoći i rashodi za sufinanciranje po vrstama upravljanja

u milijunima EUR

	2025.	2024.
Izravno upravljanje		
Provoditelj:		
Komisija	*32*	*17*
Izvršne agencije EU-a	*2*	*3*
Skrbnički fondovi	–	*118*
Delegacije EU-a	*103*	*148*
	137	**286**
Neizravno upravljanje		
Provoditelj:		
EIB i EIF	*130*	*84*
Međunarodne organizacije	*354*	*287*
Tijela privatnog prava kojima je povjerena zadaća pružanja javnih usluga	*88*	*156*
Tijela javnog prava	*55*	*126*
Treće zemlje	*278*	*314*
Tijela EU-a i javno-privatno partnerstvo	*1*	–
	906	**967**
Ukupno	**1 044**	**1 254**

3.6. **FINANCIJSKI TROŠKOVI**

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Neto gubici od umanjenja vrijednosti po zajmovima i potraživanjima	*(2)*	*1*	*4*	*3*	*(1)*
Gubici od financijske imovine ili obveza po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	–	*2*	*31*	*33*	*3*
Subvencionirane naknade	–	–	*4*	*4*	*2*
Ukupno	**(2)**	**3**	**39**	**40**	**3**

Neto gubici od umanjenja vrijednosti po zajmovima i potraživanjima obuhvaćaju gubitke od umanjenja vrijednosti po financijskim instrumentima i procijenjene rashode za nenaplative iznose iz starijih naloga za povrat (više od 2 godine), stečaja i oslobođenja.

Iznos od 33 milijuna EUR financijskih troškova za financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz višak ili manjak uglavnom se odnosi na tečajne razlike, kamate i promjene fer vrijednosti za nekoliko financijskih instrumenata.

Iznos od 4 milijuna EUR pod naslovom „Subvencionirane naknade" odnosi se na rashode nastale u okviru financijskog instrumenta Kulima.

3.7. OSTALI RASHODI

Ovaj naslov obuhvaća rashode administrativne naravi, npr. za vanjske neinformatičke usluge, priopćenja i objave, osposobljavanje itd.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	2025.	2024.
Administrativni rashodi i rashodi za IT	–	*1*	*7*	*8*	*43*
Ostvareni gubici od potraživanja od kupaca	*1*	–	–	*1*	*4*
Gubici od tečajnih razlika	–	*3*	*31*	*34*	*63*
Gubici od tečajnih razlika po financijskim instrumentima	–	–	*3*	*3*	*1*
Ukupno	**1**	**5**	**40**	**46**	**110**

Pod naslovom „Administrativni rashodi i rashodi za IT" uključeni su iznosi temeljeni na unutarnjem sporazumu ERF-a i Komisije o pokrivanju administrativnih rashoda sjedišta i delegacija nastalih pri upravljanju programima ERF-a.

Na administrativne rashode 2025. utjecalo je poništenje obračunatih troškova za 2024. povezanih s rashodima za osoblje koji se financiraju iz ERF-a. Zbog toga iskazani rashodi za osoblje iznose 1,3 milijuna EUR umjesto stvarno nastalih 36 milijuna EUR u 2025.

4. NEPREDVIĐENA IMOVINA I NEPREDVIĐENE OBVEZE TE OSTALA VAŽNA OBJAVLJIVANJA

4.1. NEPREDVIĐENA IMOVINA

Nepredviđena imovina je imovina koja bi mogla proizići iz prošlih događaja, a čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Jamstva za pretfinanciranje	–	–	*13*	*13*	*19*

Od korisnika koji nisu države članice u određenim se slučajevima pri isplati predujmova zahtijevaju jamstva za pretfinanciranje.

Vrijednost jamstava za pretfinanciranje na kraju 2025. iznosila je 13 milijuna EUR, u usporedbi s 19 milijuna EUR 2024. To je u skladu s likvidacijom ERF-a i postupnim zaključenjem ugovorâ.

U slučaju ugovora kojima se upravlja neizravno jamstva pripadaju naručitelju, a ne ERF-u, i stoga ih ERF ne iskazuje.

4.2. **NEPREDVIĐENE OBVEZE**

Nepredviđene obveze su obveze koje bi mogle proizići iz prošlih događaja, a čije će postojanje biti potvrđeno samo nastankom ili izostankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta, ili sadašnje obveze koje proizlaze iz prošlih događaja pri čemu nije vjerojatno da će doći do odljeva sredstava ili se iznos ne može pouzdano izmjeriti.

4.2.1. *Dana jamstva*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Dana jamstva	–	–	*29*	*29*	*26*

U prethodnoj tablici prikazan je opseg izloženosti ERF-a potencijalnim budućim plaćanjima povezanima s jamstvima danima Grupi EIB-a ili drugim financijskim institucijama. Iznosi se iskazuju bez financijskih rezervacija ili financijskih obveza priznatih za te programe.

Iznos od 29 milijuna EUR odnosi se na jamstva dana u okviru sljedećih financijskih instrumenata: 8 milijuna EUR u okviru financijskog instrumenta Euritz, 10 milijuna EUR u okviru Fonda Kulima i 11 milijuna EUR u okviru instrumenta za poticanje poljoprivrednog lanca vrijednosti u Zambiji (Zambia Agriculture Value Chain Facility).

4.2.2. *Nepredviđene obveze povezane sa sudskim postupcima*

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Sudski postupci u tijeku	–	*9*	*7*	*16*	*7*

Na kraju 2025. u tijeku su bila samo dva postupka, u ukupnom iznosu od 16 milijuna EUR.

4.3. **OSTALA VAŽNA OBJAVLJIVANJA**

4.3.1. *Nepodmirene obveze koje još nisu iskazane kao rashod*

Iznos objavljen u nastavku odnosi se na proračunski RAL (fr. „Reste à Liquider") umanjen za povezane iznose koji su u izvještaju o financijskom rezultatu iskazani kao rashodi. Proračunski RAL iznos je preuzetih obveza za koje još nije izvršeno plaćanje i/ili koje još nisu opozvane. To je uobičajena posljedica višegodišnjih programa.

u milijunima EUR

	Deveti ERF	10. ERF	11. ERF	31.12.2025.	31.12.2024.
Nepodmirene obveze koje još nisu iskazane kao rashod	*16*	*106*	*1 533*	*1 654*	*2 701*

Smanjenje RAL-a velikim je dijelom potaknuto smanjenjem proračunskog RAL-a, koji je na kraju 2025. iznosio ukupno 2 697 milijuna EUR (2024.: 3 812 milijuna EUR). To je u skladu sa životnim ciklusom ERF-a i povezano je s promjenom broja otvorenih ugovora (vidjeti bilješku 2.2.).

5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Sljedeća objavljivanja o upravljanju financijskim rizicima ERF-a odnose se na operacije riznice koje u ime ERF-a radi izvršenja sredstava Fonda izvršava Komisija.

5.1. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA I AKIVNOSTI ZAŠTITE OD RIZIKA

Pravila i načela upravljanja operacijama riznice utvrđena su Financijskom uredbom o 11. ERF-u i Unutarnjim sporazumom.

Na temelju navedenih propisa primjenjuju se sljedeća glavna načela:

(a) Države članice doprinose za ERF uplaćuju na posebne račune otvorene pri središnjoj banci svake države članice ili financijske institucije koju država članica odredi. Iznosi doprinosa ostaju na tim posebnim računima do trenutka plaćanja ERF-u.

(b) Države članice doprinose za ERF uplaćuju u eurima, dok se plaćanja ERF-a iskazuju u eurima i drugim valutama.

(c) Na bankovnim računima koje Komisija otvori u ime ERF-a nije dopušteno prekoračenje.

Uz posebne račune Komisija u ime ERF-a u financijskim institucijama (središnje banke i komercijalne banke) otvara i druge bankovne račune za potrebe isplata i uplata, osim za doprinose koje države članice uplaćuju u proračun.

Operacije riznice i plaćanja visoko su automatizirane i provode se suvremenim informatičkim sustavima. Kako bi sustav bio siguran i kako bi se osiguralo razdvajanje dužnosti u skladu s Financijskom uredbom, standardima unutarnje kontrole Komisije i revizijskim načelima, primjenjuju se posebni postupci.

Upravljanje operacijama riznice i plaćanja uređeno je pisanim smjernicama i postupcima čiji je cilj ograničiti operativni i financijski rizik i osigurati odgovarajuću razinu kontrole. Tim smjernicama i postupcima obuhvaćene su različite operacije, a poštovanje smjernica i postupaka redovito se provjerava.

5.2. **VALUTNI RIZIK**

Izloženost ERF-a valutnom riziku na kraju godine – neto pozicija

u milijunima EUR

	31.12.2025.				31.12.2024.			
	USD	EUR	Ostalo	Ukupno	USD	EUR	Ostalo	Ukupno
Financijska imovina								
Financijska imovina po amortiziranom trošku	*15*	5	5	*25*	*10*	4	*7*	*21*
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	37	54	1	*92*	42	61	9	*112*
Potraživanja	*5*	*4*		*9*	*6*	*5*	–	*11*
Novac i novčani ekvivalenti	*6*	*280*	–	*286*	*11*	*400*	–	*411*
	63	**343**	**6**	**412**	**69**	**470**	**16**	**555**
Financijske obveze								
Financijske rezervacije i obveze za jamstva	–	*(5)*	–	*(5)*	–	*(3)*	–	*(3)*
	–	**(5)**	–	**(5)**	–	**(3)**	–	**(3)**
Ukupno	**63**	**338**	**6**	**407**	**69**	**467**	**16**	**552**

Svi doprinosi drže se u eurima, a druge se valute kupuju samo kad su potrebne za izvršavanje plaćanja. Stoga operacije riznice ERF-a nisu izložene valutnom riziku.

5.3. **KAMATNI RIZIK**

ERF ne uzajmljuje novac, te stoga nije izložen kamatnom riziku.

Kamate se obračunavaju na sredstva koja ERF drži na različitim bankovnim računima. Stoga je Komisija u ime ERF-a uvela mjere kojima se osigurava redovito usklađivanje kamatnih prihoda s tržišnim kamatnim stopama i njihovim eventualnim fluktuacijama.

Doprinose proračunu ERF-a svaka država članica uplaćuje na poseban račun otvoren pri financijskoj instituciji koju sama odredi. Kako bi se smanjio rizik od negativne kamate, koji je postojao prije nekoliko godina, uvedeni su postupci upravljanja novcem kako bi iznosi na tim računima bili što manji. Osim toga, u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2016/888 ([7]) sve negativne kamate po tim računima snosi relevantna država članica.

Na prekonoćna salda na računima otvorenima u komercijalnim bankama kamate se obračunavaju svakodnevno. Kamate na sredstva na tim računima obračunavaju se primjenom promjenjivih tržišnih kamatnih stopa na koje se primjenjuje (pozitivna ili negativna) ugovorna marža. Za većinu računa kamate se obračunavaju primjenom tržišne referentne kamatne stope i usklađuju s obzirom na njezine fluktuacije. Stoga ERF nije izložen riziku obračuna kamate po stopi nižoj od tržišne.

5.4. **KREDITNI RIZIK (RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE)**

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Kad je riječ o financijskoj imovini, iskazani su iznosi neto knjigovodstvena vrijednost i predstavljaju izloženost ERF-a kreditnom riziku na kraju izvještajnog razdoblja.

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Financijska imovina		
Zajmovi	*25*	*21*
Novac i novčani ekvivalenti	*286*	*411*
Potraživanja od razmjenskih transakcija (*)	*9*	*11*
Dana jamstva		
Ugovori o financijskom jamstvu	*13*	*12*
Ukupno na dan 31.12.2025.	**333**	**454**

(*) Isključujući odgođene rashode.

Financijski instrumenti – zajmovi: kreditna kvaliteta

u milijunima EUR

	31.12.2025.				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Kupljeni ili odobreni zajmovi umanjeni za kreditne gubitke	Ukupno
Kreditni rejting					
Izvrstan i visok rejting	–	–	–	–	–
Viši srednji rejting	–	–	–	–	–
Niži srednji rejting	–	–	–	–	–
Neinvesticijski rejting i status neispunjavanja obveza	*23*	*4*	*7*	–	*33*
Bruto knjigovodstvena vrijednost	**23**	**4**	**7**	–	**33**
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	*2*	*1*	*5*	–	*8*
Neto knjigovodstvena vrijednost	**21**	**3**	**2**	–	**25**

([7]) Uredba Vijeća (EU) 2016/888 od 6. lipnja 2016. o izmjeni Uredbe (EU) 2015/323 o financijskoj uredbi koja se primjenjuje na 11. europski razvojni fond u pogledu plaćanja obroka (SL L 149, 7.6.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/888/oj).

Novac i novčani ekvivalenti: kreditna kvaliteta

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Kreditni rejting		
Izvrstan i visok rejting	*266*	*314*
Viši srednji rejting	*15*	*91*
Niži srednji rejting	*5*	*6*
Neinvesticijski rejting i status neispunjavanja obveza	–	–
Bruto knjigovodstvena vrijednost	**286**	**411**
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	–	–
Neto knjigovodstvena vrijednost	**286**	**411**

Potraživanja: kreditna kvaliteta

u milijunima EUR

	31.12.2025.					
	Nisu dospjela	Dospjela 0 – 30 dana	Dospjela 31 – 90 dana	Dospjela 91 dan – 1 godina	Dospjela > 1 godine	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost	9	–	–	–	–	*9*
Rezervacija za gubitak zbog umanjenja vrijednosti	–	–	–	–	–	–
Neto knjigovodstvena vrijednost	**9**	–	–	–	–	*9*

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak: kreditna kvaliteta

Za 2025. financijska imovina po fer vrijednosti kroz višak ili manjak koja je uključena u ove financijske izvještaje odnosi se na vlasnička ulaganja koja ne podliježu kreditnom riziku (vidjeti bilješku 2.1.).

5.5. **RIZIK LIKVIDNOSTI**

Analiza dospijeća financijskih obveza prema preostalom ugovornom dospijeću

Financijske obveze i dugovanja pod ovim naslovom iskazani su u knjigovodstvenim vrijednostima iz bilance.

u milijunima EUR

	< 1 godine	1 – 5 godina	> 5 godina	Ukupno
Financijske obveze na dan 31.12.2025.	*187*	*0*	–	*187*
Financijske obveze na dan 31.12.2024.	*256*	*0*	–	*256*

Proračunskim načelima koja se primjenjuju na ERF osigurava se da ukupna novčana sredstva za proračunsko razdoblje uvijek budu dovoljna za izvršenje plaćanja. Ukupni doprinosi država članica jednaki su ukupnom iznosu odobrenih sredstava za plaćanje u relevantnom proračunskom razdoblju.

Međutim, doprinosi država članica ERF-u uplaćuju se u tri obroka godišnje, dok plaćanja imaju sezonski karakter.

Kako bi se u svakom trenutku osigurao dovoljan iznos sredstava riznice za plaćanja u određenom mjesecu, riznica Komisije i odgovarajuće službe koje izvršavaju plaćanja redovito razmjenjuju informacije o stanju riznice.

Osim toga, u kontekstu operacija riznice ERF-a automatiziranim upravljanjem novčanim sredstvima osigurava se dovoljna likvidnost svih bankovnih računa ERF-a na dnevnoj osnovi.

6. OBJAVLJIVANJA O POVEZANIM OSOBAMA

Povezane osobe ERF-a jesu Skrbnički fond EU-a Bêkou, Skrbnički fond EU-a za Afriku te Europska komisija. Transakcije između tih subjekata provode se u okviru redovnih aktivnosti ERF-a, te stoga u skladu s računovodstvenim pravilima EU-a za te transakcije nisu potrebni posebni zahtjevi za objavljivanje.

ERF nema zasebno upravljanje jer njime upravlja Komisija. Prava ključnog upravljačkog osoblja EU-a, uključujući Komisiju, objavljena su u konsolidiranoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europske unije pod naslovom 7.2. „Prava ključnog upravljačkog osoblja”.

7. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Do datuma potpisivanja ove računovodstvene dokumentacije računovodstveni službenik ERF-a nije otkrio nikakva značajna pitanja koja bi nalagala zasebno objavljivanje u ovom odjeljku niti su mu takva pitanja prijavljena. Godišnja računovodstvena dokumentacija i s njome povezane bilješke izrađene su na temelju najnovijih dostupnih informacija i to se odražava u objavljenim informacijama.

8. USKLAĐENJE POSLOVNOG REZULTATA S PRORAČUNSKIM REZULTATOM

Poslovni rezultat godine izračunava se primjenom računovodstvenih načela nastanka poslovnog događaja. Proračunski rezultat izračunava se, međutim, primjenom računovodstvenog načela blagajne. Budući da se poslovni rezultat i proračunski rezultat odnose na iste poslovne transakcije, korisno je nadzirati njihovu usklađenost. U sljedećoj tablici prikazano je njihovo usklađenje, istaknuti su ključni iznosi usklađenja te razdvajanje stavki prihoda i rashoda. U bilješkama uz tablicu navedene su dodatne informacije o prirodi ključnih usklađenih stavki.

u milijunima EUR

	2025.	2024.
POSLOVNI REZULTAT GODINE	**(1 094)**	**(1 240)**
Prihodi		
Prava koja ne utječu na proračunski rezultat	*(5)*	*(25)*
Prava dodijeljena u tekućoj godini koja još nisu naplaćena	*(10)*	*(4)*
Prava dodijeljena u prethodnim godinama i naplaćena u tekućoj godini	*13*	*18*
Prihodi koji se iskazuju kao smanjenje potrošnje	*44*	*38*
Obračunati prihodi (neto)	*(25)*	*(98)*
Ostalo	–	–
Rashodi		
Rashodi tekuće godine koji još nisu plaćeni	*10*	*65*

u milijunima EUR

	2025.	2024.
Rashodi prethodnih godina plaćeni u tekućoj godini	*(48)*	*(176)*
Neto učinak pretfinanciranja	*730*	*1 147*
Obračunati rashodi (neto)	*(509)*	*(1 070)*
Ostalo		
PRORAČUNSKI REZULTAT GODINE	**(893)**	**(1 345)**

8.1. **USKLAĐENE STAVKE – PRIHODI**

Proračunski prihodi za financijsku godinu odgovaraju prihodima naplaćenima od dodijeljenih prava utvrđenih tijekom godine i iznosima naplaćenima od dodijeljenih prava utvrđenih prethodnih godina.

Dodijeljena prava koja ne utječu na proračunski rezultat evidentiraju se u poslovnom rezultatu, ali se iz proračunske perspektive ne mogu smatrati prihodima jer se naplaćeni iznos prenosi u pričuve i ne može se preraspodijeliti u druge svrhe bez odluke Vijeća.

Za potrebe usklađenja od poslovnog rezultata treba oduzeti **prava dodijeljena u tekućoj godini koja još nisu naplaćena** jer nisu dio proračunskih prihoda. Međutim, u svrhu usklađenja poslovnom rezultatu treba dodati **prava dodijeljena u prethodnim godinama i naplaćena u tekućoj godini**.

Redak s **neto učinkom pretfinanciranja** odnosi se na poravnanje pretfinanciranja iznosima koje su korisnici vratili. Ti novčani primici čine proračunske prihode, no ne utječu na poslovni rezultat i stoga mu se trebaju dodati za potrebe usklađenja.

Neto obračunati prihodi uglavnom su stavke obračunate za potrebe zaključenja poslovnih knjiga na kraju godine. U obzir se uzima samo neto učinak, tj. unaprijed obračunati prihodi za tekuću godinu umanjeni za poništene unaprijed obračunate prihode iz prethodne godine.

8.2. **USKLAĐENE STAVKE – RASHODI**

Rashodi tekuće godine koji još nisu plaćeni dodaju se za potrebe usklađenja jer su uključeni u poslovni rezultat, ali nisu dio proračunskih rashoda. Međutim, **rashodi prethodnih godina plaćeni u tekućoj godini** oduzimaju se za potrebe usklađenja od poslovnog rezultata jer, iako su dio proračunskih rashoda tekuće godine, ne utječu na poslovni rezultat niti umanjuju troškove u slučaju ispravaka.

Novčani primici od **obustavljenih plaćanja** ne utječu na poslovni rezultat iako utječu na proračunski rezultat.

Neto učinak pretfinanciranja kombinacija je novih iznosa pretfinanciranja plaćenih u tekućoj godini (koji se priznaju kao proračunski rashodi godine) i poravnanja pretfinanciranja plaćenog u tekućoj godini ili prethodnih godina na temelju prihvaćanja prihvatljivih troškova. Potonji predstavljaju rashod u smislu računovodstva na temelju nastanka poslovnog događaja, ali ne i u smislu proračunskog računovodstva, jer je početni iznos pretfinanciranja već uzet u obzir kao proračunski rashod u trenutku njegova plaćanja.

Neto obračunati rashodi uglavnom su stavke obračunate za potrebe zaključenja poslovnih knjiga na kraju godine, tj. prihvatljivi rashodi korisnika sredstava ERF-a koji ERF-u još nisu prijavljeni. U obzir se uzima samo neto učinak, tj. unaprijed obračunati troškovi za tekuću godinu umanjeni za poništene unaprijed obračunate troškove iz prethodne godine.

DIO I.2.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU I SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a BÊKOU ZA 2025. ([8])

([8]) Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na tisuće eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

KONTEKST

Opće informacije o skrbničkim fondovima Unije

Osnivanje

U skladu s člancima 238. i 239. Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Unije ([9]) i člankom 35. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. Europski razvojni fond ([10]), Europska komisija može osnivati skrbničke fondove Unije za vanjska djelovanja („skrbnički fondovi EU-a"). Skrbnički fondovi Unije osnivaju se na temelju sporazuma sklopljenog s drugim donatorima za djelovanja za pomoć u nuždi i nakon nužde potrebna u svrhu odgovora na krizu ili za tematska djelovanja.

Skrbničke fondove Unije osniva Europska komisija odlukom koju donosi nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Vijećem ili njihova odobrenja. Ta odluka sadržava osnivački sporazum sklopljen s drugim donatorima.

Skrbnički fondovi Unije osnivaju se i izvršavaju pod sljedećim uvjetima:

— postoji dodana vrijednost intervencije Unije: ciljevi skrbničkih fondova Unije, posebno zbog njihova opsega ili potencijalnih učinaka, mogu se bolje postići na razini Unije nego na nacionalnoj razini te se primjenom postojećih instrumenata financiranja ne bi mogli dostatno postići ciljevi politika Unije,

— skrbnički fondovi Unije osiguravaju jasnu političku vidljivost Unije i upravljačke prednosti te bolju kontrolu Unije nad rizicima i isplatama doprinosa Unije i ostalih donatora,

— skrbnički fondovi Unije ne udvostručavaju ostale postojeće kanale financiranja ili slične instrumente bez pružanja ikakve dodatnosti,

— ciljevi skrbničkih fondova Unije usklađeni su s ciljevima instrumenta Unije ili ciljevima proračunske stavke iz koje se financiraju.

Postojeći skrbnički fondovi EU-a

Komisija je dosad osnovala četiri skrbnička fonda EU-a:

— Skrbnički fond EU-a Bêkou, čiji je cilj poduprijeti sve aspekte izlaska Srednjoafričke Republike iz krize i njezinu obnovu. Osnovan je 15. srpnja 2014.

— Skrbnički fond EU-a Madad, regionalni skrbnički fond Europske unije kao odgovor na krizu u Siriji. Osnovan je 15. prosinca 2014.

— Skrbnički fond EU-a za Afriku, krizni skrbnički fond Europske unije za stabilnost i otklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i raseljavanja u Africi. Osnovan je 12. studenog 2015.

— Skrbnički fond EU-a za Kolumbiju, koji podupire provedbu mirovnog sporazuma na početku razdoblja oporavka i stabilizaciju nakon sukoba. Osnovan je 12. prosinca 2016.

([9]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([10]) Uredba Vijeća (EU) 2018/1877 od 26. studenog 2018. o financijskoj uredbi koja se primjenjuje na 11. europski razvojni fond i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2015/323 (SL L 307, 3.12.2018., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj).

Zadaća

Skrbnički fond EU-a Bêkou osnovan je u svrhu stabilizacije i obnove Srednjoafričke Republike. Njegov glavni cilj, utvrđen u Osnivačkom sporazumu, jest „pružati usklađenu, ciljanu potporu za povećanje otpornosti ranjivih skupina i podupirati sve aspekte povezane s izlaskom iz krize i obnovom Srednjoafričke Republike, koordinirati djelovanja u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju te pomagati susjednim zemljama u suočavanju s posljedicama krize”.

Glavne operativne aktivnosti

Skrbnički fond Unije prikuplja sredstva od različitih donatora u svrhu financiranja programâ na temelju dogovorenih ciljeva. Skrbnički fond EU-a Bêkou od svojeg je osnivanja u srpnju 2014. donio 22 programa za više od 2,5 milijuna korisnika. Programi su usmjereni na pomoć Srednjoafričkoj Republici i njezinim stanovnicima nakon krize 2013. Konkretno, ciljevi su Skrbničkog fonda EU-a Bêkou omogućiti pristup osnovnim uslugama (u prvom redu zdravstvo, vodoopskrba i sanitarni uvjeti), podržati gospodarski oporavak i otvaranje radnih mjesta te promicati socijalnu koheziju i pomirenje.

Upravljanje

Skrbničkim fondom EU-a Bêkou upravlja Komisija, koja ima i funkciju tajništva njegovih dvaju upravljačkih tijela: odbora i operativnog odbora skrbničkog fonda. Odbor i Operativni odbor Skrbničkog fonda EU-a Bêkou sastoji se od predstavnika donatora, Komisije i Europskog parlamenta, predstavnika tijela Srednjoafričke Republike i promatrača. Pravila o sastavu odbora i njegova interna pravila utvrđena su u osnivačkom sporazumu skrbničkog fonda Unije.

Glavna je zadaća odbora utvrditi i preispitivati opću strategiju skrbničkog fonda. Operativni odbor zadužen je za odlučivanje o djelovanjima koja se financiraju sredstvima fonda i nadzire njihovu provedbu. Osim toga, odobrava godišnju računovodstvenu dokumentaciju i godišnja izvješća o aktivnostima koje se financiraju sredstvima skrbničkog fonda.

Izvori financiranja

Skrbnički fond EU-a Bêkou financira se doprinosima donatora.

Godišnja računovodstvena dokumentacija

Osnova za pripremu

Pravni okvir i rokovi za pripremu godišnje računovodstvene dokumentacije utvrđeni su u „Sporazumu o osnivanju skrbničkog fonda Europske unije za Srednjoafričku Republiku (Skrbnički fond EU-a Bêkou) i utvrđivanju njegovih internih pravila” („Osnivački sporazum”). U skladu s Osnivačkim sporazumom, godišnja računovodstvena dokumentacija priprema se u skladu s pravilima koja donosi računovodstveni službenik Komisije (računovodstvena pravila EU-a, EAR), koja se temelje na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRSJS).

Računovodstveni službenik

Računovodstveni službenik Komisije djeluje kao računovodstveni službenik skrbničkih fondova Unije. Odgovoran je za utvrđivanje računovodstvenih postupaka i računskog plana koji je zajednički svim skrbničkim fondovima Unije. Unutarnji revizor Komisije, OLAF i Revizorski sud imaju iste ovlasti nad skrbničkim fondovima Unije kakve imaju i nad drugim djelovanjima koja provodi Komisija. Svake se godine provodi neovisna vanjska revizija skrbničkih fondova Unije.

Izrada godišnje računovodstvene dokumentacije

Godišnja računovodstvena dokumentacija obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca i uključuje financijske izvještaje i izvješća o izvršenju proračuna. Financijski izvještaji i dopunske bilješke sastavljaju se na osnovi računovodstvenog načela nastanka poslovnog događaja, a izvješća o izvršenju proračuna prvenstveno se temelje na novčanim kretanjima.

Postupak od privremene računovodstvene dokumentacije do razrješnice

Reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije provodi neovisni vanjski revizor. Privremena računovodstvena dokumentacija koju izrađuje računovodstveni službenik prosljeđuje se do 15. veljače sljedeće godine Operativnom odboru, koji je zatim prosljeđuje revizorskom društvu koje subjekt odabere na temelju natječaja. Nakon revizije računovodstveni službenik izrađuje konačnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju i podnosi je Operativnom odboru na odobrenje (članak 8.3.4. točka (c)).

Godišnja računovodstvena dokumentacija Skrbničkog fonda EU-a Bêkou konsolidirana je u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog razvojnog fonda.

Najvažnija operativna postignuća

Postignuća godine

EU je svoj prvi skrbnički fond, pod nazivom Bêkou (što na jeziku sango znači „nada”), osnovao u srpnju 2014. kako bi pomogao Srednjoafričkoj Republici i njezinim stanovnicima nakon krize 2013. Ciljevi su Skrbničkog fonda EU-a Bêkou omogućiti pristup osnovnim uslugama (u prvom redu zdravstvo, vodoopskrba i sanitarni uvjeti) te promicati ruralni razvoj, gospodarski oporavak i pomirenje. Skrbnički fond EU-a Bêkou od svojeg je osnivanja financirao 125 projekata u okviru 22 programa i donio koristi za više od polovine stanovnika Srednjoafričke Republike.

Srednjoafrička Republika i dalje je u mnogim pogledima nestabilna država, posebno kad je riječ o upravljanju i lokalnim kapacitetima.

Sigurnosna situacija postupno se poboljšava, no podregija je i dalje nestabilna zbog sukoba u Sudanu, Demokratskoj Republici Kongu (DR Kongo) i Čadu. Ta situacija uzrokuje priljev izbjeglica u Srednjoafričku Republiku, što dodatno pogoršava nesigurnost opskrbe hranom.

Gospodarstvo Srednjoafričke Republike 2025. obilježile su visoka inflacija i nestašice. Međutim, stanje u zemlji postupno se poboljšava zahvaljujući Nacionalnom razvojnom planu za razdoblje 2024. – 2028., u kojem je definirana socijalna i gospodarska preobrazba Srednjoafričke Republike. Plan se postupno provodi, o čemu svjedoči uspjeh donatorskog okruglog stola održanog u Casablanci u rujnu 2025.

Osim toga, 2025. obilježili su i skupni opći izbori u prosincu (predsjednički, općinski, regionalni i zakonodavni) uz logističku potporu misije MINUSCA (*Mission Multidimensionnelle intégrée des Nations Unies pour la Stabilisation en République Centrafricaine*) i financijsku potporu EU-a (popis birača, Nacionalna agencija za izbore). Odnosi s EU-om i dalje je su prijateljski i stabilni.

Završetkom operativne provedbe posljednjih projekata započela je faza u kojoj Fond prestaje s radom, koju obilježavaju zaključenja i opozivi sredstava, dok će se revizije i evaluacije nastaviti i tijekom 2026. Treba naglasiti da će se kontinuitet aktivnosti (posebno u području zdravlja i obrazovanja), u mjeri u kojoj je to moguće, održati u okviru projekata Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju. Pritom će se u skladu s Nacionalnim razvojnim planom i uz savjetovanje s Vladom te tehničkim i financijskim partnerima uzeti u obzir iskustva stečena u provedbi Fonda.

Najvažnija postignuća u posebnim prioritetnim područjima

Najvažnija postignuća 2025. navedena u nastavku odražavaju glavne posebne ciljeve/područja intervencije Skrbničkog fonda.

U području pristupa uslugama obnovljeno je 21 vodocrpilište, čime je 2025. još 10 500 osoba dobilo bolji pristup vodi, higijenskim i sanitarnim uslugama (EHA), pa se ukupan broj dodatnih korisnika od početka Fonda povećao na 1 197 087.

U području socijalne kohezije 1 450 žena i djevojčica sudjelovalo je u aktivnostima kojima se jača njihov ekonomski položaj, i to u okviru projekta DEVRUR II, koji je agencija Enabel provela 2025. Od toga ih je 865 prošlo osposobljavanje u području financijskog upravljanja, 575 osposobljavanje za pronalazak posla, a 10 ih je dobilo potporu za pokretanje dohodovne djelatnosti. Time je ukupan broj žena i djevojčica koje su tijekom trajanja Fonda sudjelovale u aktivnostima jačanja socioekonomskog položaja dosegnuo 174 850.

U području potpore oporavku gospodarskih i proizvodnih sektora 3 770 osoba sudjelovalo je u tehničkom i strukovnom osposobljavanju, i to u centrima poljoprivrednog razvoja („Agropoles”) osnovanima u okviru projekta DEVRUR II. Ukupan broj osoba koje su zahvaljujući financiranju iz Fonda Bêkou sudjelovale u aktivnostima razvoja vještina tako se povećao na 121 900. Osim toga, zahvaljujući potpori u okviru projekta DEVRUR 32 osobe su 2025. pronašle posao, 23 su započele poduzetnički projekt, a 17 ih je pokrenulo dohodovnu djelatnost.

Osim toga, Enabel je 2025. otvorio 4 114 radnih mjesta za radno intenzivne poslove kako bi omogućio dovršetak posljednjih radova na izgradnji centara „Agropoles”. Osposobljeno je i posljednjih 58 članova osoblja (administrativno i tehničko osoblje te instruktori), čime se ukupan broj članova administrativnog osoblja ili pružatelja usluga čiji su kapaciteti ojačani zahvaljujući Fondu povećao na 20 675.

Proračun i izvršenje proračuna

Do kraja 2025. doprinosi Skrbničkom fondu EU-a Bêkou iznosili su više od 310 milijuna EUR, kao i 2024. Osim tog iznosa, ostvareno je i 2,3 milijuna EUR ostalih prihoda (naplaćene kamate i nalozi za povrat). Preuzimanje obveza i sklapanje ugovora za sve primljene doprinose za Skrbnički fond dovršeno je 31. prosinca 2021., osim za sredstva rezervirana za praćenje, evaluaciju, reviziju i komunikaciju, za koja se ugovori mogu sklopiti i nakon tog datuma.

U 2025. u tijeku je bilo pet ugovora s ukupnim proračunom od oko 43,9 milijuna EUR, uključujući tri operativna projekta (DEVRUR II Enabel, PAPEUR Rural & WASH PEPEV).

Učinak aktivnosti u financijskim izvještajima

U financijskim izvještajima učinak navedenih aktivnosti najvidljiviji je u sljedećim područjima:

— pretfinanciranje: smanjilo se za 2 183 000 EUR zbog likvidacije Skrbničkog fonda i zaključenja operativnih projekata 2025. Budući da je razdoblje provedbe tog fonda završilo 31. prosinca 2025., istekli su svi operativni ugovori, što je dovelo do povećanog poravnanja salda pretfinanciranja. Preostali saldo odnosi se na projekte za koje završni financijski izvještaji nisu bili zaprimljeni do kraja godine,

— financijske obveze: smanjile su se za 10 676 000 EUR uglavnom zbog izostanka novčanih doprinosa tijekom godine,

— rashodi poslovanja: povećali su se za 3 914 000 EUR, uglavnom zbog viših stvarnih i obračunatih troškova priznatih pri zaključenju projekata, primjene viših stopa provedbe i prihvatljivosti Skrbničkog fonda te dovršetka nekoliko projekata nakon završetka razdoblja provedbe tog fonda.

BILANCA

u tisućama EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
DUGOTRAJNA IMOVINA		
Pretfinanciranje	–	–
	–	–
KRATKOTRAJNA IMOVINA		
Pretfinanciranje	*436*	*2 619*
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	*1 496*	*2 267*
Novac i novčani ekvivalenti	*14 498*	*23 465*
	16 430	**28 350**
UKUPNA IMOVINA	**16 430**	**28 350**
DUGOROČNE OBVEZE		
Financijske obveze	*(13 431)*	*(24 108)*

u tisućama EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
	(13 431)	**(24 108)**
KRATKOROČNE OBVEZE		
Obveze	*(1 927)*	*(2 536)*
Obračunati rashodi	*(1 072)*	*(1 707)*
	(2 998)	**(4 243)**
UKUPNE OBVEZE	**(16 430)**	**(28 350)**
NETO IMOVINA	–	–

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

u tisućama EUR

	2025.	2024.
PRIHODI		
Prihodi od nerazmjenskih transakcija		
Prihodi od donacija	*10 676*	*6 894*
Povrat troškova	*448*	*183*
	11 125	**7 076**
Prihodi od razmjenskih transakcija		
Financijski prihodi	*400*	*884*
	400	**884**
Ukupni prihodi	**11 525**	**7 961**
RASHODI		
Rashodi poslovanja	*(10 224)*	*(6 310)*
Financijski troškovi	*(2)*	*(166)*
Ostali rashodi	*(1 300)*	*(1 485)*
Ukupni rashodi	**(11 525)**	**(7 961)**
POSLOVNI REZULTAT GODINE	–	–

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

u tisućama EUR

	2025.	2024.
Poslovni rezultat godine	–	–
(Povećanje)/smanjenje iznosa pretfinanciranja	*2 183*	*1 126*
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija	*771*	*1 196*
Povećanje/(smanjenje) financijskih obveza	*(10 676)*	*(6 894)*
Povećanje/(smanjenje) obveza	*(609)*	*2 536*

u tisućama EUR

	2025.	2024.
Povećanje/(smanjenje) obračunatih rashoda	*(635)*	*(2 919)*
NETO NOVČANI TOKOVI	**(8 967)**	**(4 955)**
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	*(8 967)*	*(4 955)*
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	*23 465*	*28 420*
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	*14 498*	*23 465*

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SKRBNIČKOG FONDA EU-a ZA AFRIKU ZA 2025. ([11])

([11]) Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na tisuće eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

INFORMACIJE O SKRBNIČKOM FONDU EU-a ZA AFRIKU

Opće informacije o skrbničkim fondovima Unije

Osnivanje

U skladu s člancima 238. i 239. Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Unije ([12]) i člankom 35. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. Europski razvojni fond ([13]), Europska komisija može osnivati skrbničke fondove Unije za vanjska djelovanja („skrbnički fondovi EU-a"). Skrbnički fondovi Unije osnivaju se na temelju sporazuma sklopljenog s drugim donatorima za djelovanja za pomoć u nuždi i nakon nužde potrebna u svrhu odgovora na krizu ili za tematska djelovanja.

Skrbničke fondove Unije osniva Europska komisija odlukom koju donosi nakon savjetovanja s Europskim parlamentom i Vijećem ili njihova odobrenja. Ta odluka sadržava osnivački sporazum sklopljen s drugim donatorima.

Skrbnički fondovi Unije osnivaju se i izvršavaju pod sljedećim uvjetima:

— postoji dodana vrijednost intervencije Unije: ciljevi skrbničkih fondova Unije, posebno zbog njihova opsega ili potencijalnih učinaka, mogu se bolje postići na razini Unije nego na nacionalnoj razini te se primjenom postojećih instrumenata financiranja ne bi mogli dostatno postići ciljevi politika Unije,

— skrbnički fondovi Unije osiguravaju jasnu političku vidljivost Unije i upravljačke prednosti te bolju kontrolu Unije nad rizicima i isplatama doprinosa Unije i ostalih donatora,

— skrbnički fondovi Unije ne udvostručavaju ostale postojeće kanale financiranja ili slične instrumente bez pružanja ikakve dodatnosti,

— ciljevi skrbničkih fondova Unije usklađeni su s ciljevima instrumenta Unije ili ciljevima proračunske stavke iz koje se financiraju.

Postojeći skrbnički fondovi EU-a

Komisija je dosad osnovala četiri skrbnička fonda EU-a:

— Skrbnički fond EU-a Bêkou, čiji je cilj poduprijeti sve aspekte izlaska Srednjoafričke Republike iz krize i njezinu obnovu. Osnovan je 15. srpnja 2014.

— Skrbnički fond EU-a Madad, regionalni skrbnički fond Europske unije kao odgovor na krizu u Siriji. Osnovan je 15. prosinca 2014.

— Skrbnički fond EU-a za Afriku, krizni skrbnički fond Europske unije za stabilnost i otklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i raseljavanja u Africi. Osnovan je 12. studenog 2015.

— Skrbnički fond EU-a za Kolumbiju, koji podupire provedbu mirovnog sporazuma na početku razdoblja oporavka i stabilizaciju nakon sukoba. Osnovan je 12. prosinca 2016.

Zadaća

Glavni su ciljevi Skrbničkog fonda EU-a za Afriku ojačati sve aspekte stabilnosti i pridonijeti boljem upravljanju migracijama te pokušati otkloniti temeljne uzroke destabilizacije, nasilnog raseljavanja i nezakonitih migracija, posebno promicanjem otpornosti, gospodarskih i jednakih mogućnosti, sigurnosti i razvoja te borbom protiv kršenja ljudskih prava.

([12]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509.
([13]) Uredba (EU) 2018/1877.

Glavne operativne aktivnosti

Skrbnički fond Unije prikuplja sredstva od različitih donatora u svrhu financiranja djelovanja na temelju dogovorenih ciljeva. Skrbnički fond EU-a za Afriku djeluje na tri glavna zemljopisna područja, i to na području regije Sahela i jezera Čad, u regiji Roga Afrike te u regiji sjeverne Afrike. Susjedne zemlje zemalja koje ispunjavaju uvjete mogu u određenim slučajevima ostvariti koristi od projekata skrbničkog fonda. Skrbnički fond osnovan je na ograničeno razdoblje kako bi se odgovorilo na kratkoročne i dugoročne izazove u dotičnim regijama.

Upravljanje

Skrbničkim fondom EU-a za Afriku upravlja Komisija, koja ima i funkciju tajništva njegovih dvaju upravljačkih tijela: odbora i operativnog odbora skrbničkog fonda. Članovi Odbora i Operativnog odbora Skrbničkog fonda EU-a za Afriku predstavnici su donatora i Komisije te, u svojstvu promatrača, predstavnici država članica EU-a koje ne doprinose, tijela zemalja koje ispunjavaju uvjete i regionalnih organizacija. Pravila o sastavu odbora i njegova interna pravila utvrđena su u osnivačkom sporazumu skrbničkog fonda Unije.

Glavna je zadaća odbora utvrditi i preispitivati opću strategiju skrbničkog fonda. Operativni odbor zadužen je za odlučivanje o djelovanjima koja se financiraju sredstvima fonda i nadzire njihovu provedbu. Osim toga, odobrava godišnju računovodstvenu dokumentaciju i godišnja izvješća o aktivnostima koje se financiraju sredstvima skrbničkog fonda.

Izvori financiranja

Skrbnički fond EU-a za Afriku financira se doprinosima donatora.

Osnova za pripremu

Pravni okvir i rokovi za pripremu godišnje računovodstvene dokumentacije utvrđeni su u „Ugovoru o osnivanju kriznog skrbničkog fonda Europske unije za stabilnost i otklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija i problema raseljenih osoba u Africi i utvrđivanju njegovih internih pravila” („Osnivački sporazum”). U skladu s Osnivačkim sporazumom, godišnja računovodstvena dokumentacija priprema se u skladu s pravilima koja donosi računovodstveni službenik Komisije (računovodstvena pravila EU-a, EAR), koja se temelje na međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor (MRSJS).

Računovodstveni službenik

Na temelju Osnivačkog sporazuma računovodstveni službenik Komisije djeluje kao računovodstveni službenik skrbničkog fonda.

Izrada godišnje računovodstvene dokumentacije

Godišnja računovodstvena dokumentacija obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca i uključuje financijske izvještaje i izvješća o izvršenju proračuna. Financijski izvještaji i dopunske bilješke sastavljaju se na osnovi računovodstvenog načela nastanka poslovnog događaja, a izvješća o izvršenju proračuna prvenstveno se temelje na novčanim kretanjima.

Postupak od privremene računovodstvene dokumentacije do razrješnice

Reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije provodi neovisni vanjski revizor. Privremena računovodstvena dokumentacija koju izrađuje računovodstveni službenik prosljeđuje se do 15. veljače sljedeće godine Operativnom odboru, koji je zatim prosljeđuje revizorskom društvu koje subjekt odabere na temelju natječaja. Nakon revizije računovodstveni službenik izrađuje konačnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju i podnosi je Operativnom odboru na odobrenje.

Godišnja računovodstvena dokumentacija Skrbničkog fonda EU-a za Afriku konsolidirana je u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog razvojnog fonda.

Najvažnija operativna postignuća

Postignuća godine

S obzirom na završetak ugovornog razdoblja 31. prosinca 2021., od siječnja 2022. Skrbnički fond EU-a za Afriku nije financirao nove financijske obveze ni dodatne dodjele sredstava iz proračuna. Ugovori su sklopljeni samo za financijske obveze povezane s administrativnim aktivnostima, kao što su revizije, evaluacije, praćenje i komunikacijske aktivnosti. Programi Skrbničkog fonda EU-a za Afriku nastavili su se provoditi do kraja 2025. Skrbnički fond EU-a ući će u fazu zaključenja 1. siječnja 2026.

U 2025. Skrbnički fond EU-a za Afriku ponovno se pokazao kao fleksibilan i djelotvoran provedbeni instrument, koji olakšava dijalog o politikama s partnerskim afričkim zemljama, primjenjuje inovativne pristupe i ostvaruje konkretne rezultate u trima regijama (Sahel i jezero Čad, Rog Afrike i sjeverna Afrika).

Regija Roga Afrike 2025. i dalje je jedno od najugroženijih područja na svijetu te se suočava sa složenim posljedicama oružanih sukoba velikih razmjera, dugotrajnih suša zbog klimatskih promjena, masovnog raseljavanja i sve veće humanitarne krize.

U tom složenom regionalnom kontekstu Skrbnički fond EU-a nastavio je ostvarivati znatan učinak u provedbi svojih četiriju strateških ciljeva. Iako se u posljednjoj godini provedbe broj aktivnih projekata i pokazatelja očekivano smanjio, Skrbnički fond i dalje je provodio ciljane mjere za rješavanje tih specifičnih problema.

U okviru inicijativa kao što je ILED u Somaliji Skrbnički fond podupirao je dohodovne aktivnosti, razvoj vještina i otvaranje radnih mjesta kako bi povećao gospodarske mogućnosti i mogućnosti zapošljavanja (u skladu sa strateškim ciljem br. 1) te doprinio širim nastojanjima za poboljšanje životnih uvjeta i mogućnosti za ostvarivanje prihoda.

U zahtjevnim okolnostima u Sudanu projekti kao što su STARS MDTE i RDPP SD nastavili su pružati osnovne socijalne usluge u obrazovanju i zdravstvenoj skrbi, kao i pomoć u sigurnosti opskrbe hranom, kako bi se poboljšala otpornost zajednice (u skladu sa strateškim ciljem br. 2).

Projekt PROTECT u Sudanu doprinio je boljem upravljanju migracijama (strateški cilj br. 3) jer je u okviru njega pružena zaštita osobama koje bježe od sukoba: migrantima u tranzitu, izbjeglicama, tražiteljima azila i interno raseljenim osobama u prihvatilištima pružena je pomoć u obliku hrane i neprehrambenih proizvoda. Osim toga, ojačani su kapaciteti organizacija civilnog društva i osoblja prihvatilišta za pružanje potpore osobama koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje i trgovinu ljudima te za sprečavanje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja.

U području upravljanja i sprečavanja sukoba (strateški cilj br. 4) podupirao se oporavak zajednica. Primjerice, u okviru projekta STABILITY u regiji Tigraj vjerski vođe prošli su osposobljavanje kako bi pomogli zajednicama da se oporave od traume nedavnog rata.

Situacija nakon dovršetka Skrbničkog fonda EU-a pokazuje da su programi u regiji Roga Afrike u posljednjih 10 godina ostvarili znatne kumulativne rezultate. Tijekom cijelog trajanja portfelja intervencijama financiranima iz Skrbničkog fonda otvoreno je ili podržano više od 150 000 radnih mjesta (pokazatelj 1.1. Skrbničkog fonda EU-a), a približno 750 000 osoba dobilo je pomoć u razvoju dohodovnih aktivnosti (pokazatelj 1.3. Skrbničkog fonda EU-a), uključujući znatnu potporu izbjegličkom stanovništvu. Osnovano je ili podržano gotovo 15 000 mikro, malih i srednjih poduzeća (pokazatelj 1.2. Skrbničkog fonda EU-a). U zdravstvenom sektoru u okviru programâ Skrbničkog fonda EU-a pruženo je više od 11 milijuna zdravstvenih usluga (pokazatelj 2.2. Skrbničkog fonda EU-a), a 3,7 milijuna ljudi dobilo je poboljšan pristup tim uslugama (pokazatelj 2.9. Skrbničkog fonda EU-a). Pomoć u hrani dobilo je 3 milijuna osoba (pokazatelj 2.3. EUTF-a), gotovo 195 000 migranata i raseljenih osoba primilo je neophodnu pomoć i zaštitu, a poboljšano je i upravljanje migracijama. U aktivnostima sprečavanja sukoba i zaštite ljudskih prava u okviru inicijativa za izgradnju mira sudjelovalo je više od 1,39 milijuna osoba. Ti rezultati ukazuju na razmjere rezultata postignutih u okviru Skrbničkog fonda i trajnu važnost takvih intervencija u kontekstu u kojem su potrebe i dalje velike, a strukturni problemi nisu otklonjeni.

Regija Sahela i jezera Čad 2025. nastavila se suočavati s visokom razinom nestabilnosti zbog dugotrajnih oružanih sukoba, sve veće političke rascjepkanosti, klimatskih šokova i sve dublje humanitarne krize.

Budući da je većina aktivnosti u okviru projekata Skrbničkog fonda EU-a za regiju Sahela i jezera Čad dovršena do kraja 2024., u 2025. ostvarena su tek minimalna postignuća.

U okviru strateškog cilja br. 1 (veće gospodarske mogućnosti i mogućnosti zapošljavanja) program „Ubrzavanje u Sahelu" nastavio je podupirati pristup dugoročnom financiranju za poduzetnike te vrlo mala i srednja poduzeća u zapadnoj Africi. Projekt je ostvario ciljeve u smislu broja otvorenih radnih mjesta te broja poduzetnika i vrlo malih i srednjih poduzeća kojima je pružena potpora.

U okviru strateškog cilja br. 4 (poboljšano upravljanje i sprečavanje sukoba) projekt „Programme d'appui au renforcement du système d'information de l'état civil au Sénégal", čiji je cilj ojačati informacijski sustav matičnih evidencija i uspostaviti jedinstvenu nacionalnu biometrijsku evidenciju identiteta u Senegalu, ostvario je određene rezultate i u 2025. Podržao je obnovu državne infrastrukture radi jačanja upravljanja, a iz istog je razloga opremljena i infrastruktura dviju gradskih uprava.

Tijekom trajanja programa zahvaljujući intervencijama financiranima iz Skrbničkog fonda više od 839 927 pojedinaca dobilo je potporu u razvoju dohodovnih aktivnosti (pokazatelj 1.3. Skrbničkog fonda EU-a), velikim dijelom u Gani (program GrEEn ([14])), a u znatnom broju i u Maliju, Nigeru, Čadu i Burkini Faso. Te intervencije u gotovo 50 programa omogućile su tehničko i strukovno obrazovanje i osposobljavanje te razvoj vještina za više od 240 000 korisnika (pokazatelj 1.4. EUTF-a) u svim zemljama regije Sahela i jezera Čad. Među tim su programima Développer l'Emploi au Sénégal ([15]), INTEGRA ([16]) u Gani, ARCHIPELAGO ([17]) ili GrEEn ([18]).

U aktivnostima izgradnje mira i sprečavanja sukoba sudjelovao je 7,1 milijun osoba (pokazatelj 4.3. EUTF-a), posebno u Burkini Faso zahvaljujući programima PEV ([19]) i PDU ([20]), ali i u Nigeru (PDU, PAIERA ([21]) i SHIMODU ([22])). U svim zemljama regije ukupno je 21 000 osoba osposobljena za upravljanje migracijama i zaštitu (pokazatelj 3.7. EUTF-a). Pomoć u području sigurnosti opskrbe hranom doprla je do 3,6 milijuna ljudi (pokazatelj 2.4. Skrbničkog fonda EU-a), posebno u Burkini Faso, Maliju, Nigeriji i Čadu, dok je pomoć u hrani primilo 2,8 milijuna osoba u Burkini Faso, Senegalu, Maliju, Kamerunu i Nigeru (pokazatelj 2.3. Skrbničkog fonda EU-a). Ta postignuća znatno doprinose otpornosti i stabilnosti u cijeloj regiji, no humanitarne potrebe i dalje su iznimno visoke, a potreba za stalnim međunarodnim angažmanom sve izraženija.

Regija sjeverne Afrike nastavila se suočavati sa složenim geopolitičkim, socioekonomskim i okolišnim problemima koji su dodatno utjecali na migracijske obrasce. Sjevernoafričke zemlje i dalje su važne točke podrijetla, tranzita i odredišta migranata, a neke od njih primaju i velik broj izbjeglica.

Od 4,94 milijarde EUR za koje su do svibnja 2025. ([23]) preuzete obveze u okviru Skrbničkog fonda EU-a za Afriku, za regiju sjeverne Afrike izdvojeno je 905 milijuna EUR, a ta su sredstva usmjerena na temelju 118 ugovora (90 ugovora operativne i 28 ugovora tehničke potpore). Te su intervencije od 2017. do svibnja 2025. pridonijele postizanju konkretnih rezultata na sjeveru Afrike. Uzimajući u obzir strateške ciljeve Skrbničkog fonda EU-a, sastavnica za regiju sjeverne Afrike usmjerena je na strateški cilj br. 3 „poboljšano upravljanje migracijama u zemljama podrijetla, tranzita i odredišta", koji obuhvaća četiri strateška prioriteta. U okviru strateškog prioriteta br. 1 (zaštita ranjivih migranata, tražitelja azila i izbjeglica) intervencije Skrbničkog fonda EU-a sastojale su se od provedbe 64 ugovora za obnovu ili izgradnju gotovo 1 600 infrastrukturnih objekata kako bi se poboljšala zaštita i stabilizirale zajednice. U okviru strateškog prioriteta br. 3 (potpora migracijama radne snage) sredstvima u iznosu od 35 milijuna EUR pružena je potpora upravljanju migracijama radne snage, što je uključivalo jačanje 23 institucije, razvoj 19 nacionalnih strategija i omogućivanje zakonite mobilnosti za više od 7 000 osoba u regiji sjeverne Afrike.

([14]) T05-EUTF-SAH-GH-02.
([15]) T05-EUTF-SAH-SN-04.
([16]) T05-EUTF-SAH-GN-01.
([17]) T05-EUTF-SAH-REG-15.
([18]) T05-EUTF-SAH-GH-02.
([19]) T05- T05-EUTF-SAH-BF-08.
([20]) T05-EUTF-SAH-REG-18.
([21]) T05-EUTF-SAH-NE-08.
([22]) T05-EUTF-SAH-NE-10.
([23]) Podaci iz Izvješća o sustavima praćenja i učenja za regiju sjeverne Afrike (koje obuhvaća razdoblje od 2017. do 2025.).

Sveukupno, unatoč složenom okruženju, naši partneri u okviru Skrbničkog fonda EU-a izvijestili su o poboljšanju pristupa osnovnim socijalnim uslugama za 5,49 milijuna osoba, pružanju 2,78 milijuna osnovnih socijalnih usluga i pružanju pomoći nakon vraćanja za 4 510 migranta povratnika. Nastavljene su i aktivnosti informiranja, pri čemu su kampanje za otpornost i osnovna prava doprle do 10,4 milijuna potencijalnih migranata, a u stručnom osposobljavanju sudjelovalo je 27 688 korisnika.

Proračun i izvršenje proračuna

S obzirom na završetak ugovornog razdoblja 31. prosinca 2021., u 2025. ([24]) nije bilo novih programa ni dodatnih dodjela sredstava iz proračuna ni za jednu od tri regije Skrbničkog fonda EU-a za Afriku. Ukupan iznos dodijeljen za rashode poslovanja i administrativne rashode od početka djelovanja Skrbničkog fonda EU-a za Afriku iznosi 5 053,56 milijuna EUR. Od početka djelovanja Skrbničkog fonda EU-a za Afriku odobreni su operativni programi u vrijednosti od 1 810 milijuna EUR za regiju Roga Afrike, 2 217,8 milijuna EUR za regiju Sahela i jezera Čad te 907,3 milijuna EUR za regiju sjeverne Afrike.

Uzimajući u obzir neto iznos preuzetih obveza i činjenicu da nije bilo opozvanih sredstava, u 2025. sklopljeno je 37 novih ugovora u vrijednosti od 139 562 266 EUR. Oni su se odnosili samo na administrativne aktivnosti (revizija, evaluacija, komunikacija, praćenje) jer se od 31. prosinca 2021. operativni programi ili aktivnosti više ne mogu financirati.

Plaćanja su 2025. dosegnula 84,32 milijuna EUR, što je za 78,68 milijuna EUR manje nego 2024. Plaćanja su u 2025. bila niža jer je nekoliko projekata stiglo do kraja razdoblja provedbe.

Učinak aktivnosti u financijskim izvještajima

U financijskim izvještajima učinak navedenih aktivnosti najvidljiviji je u sljedećim područjima:

— pretfinanciranje: smanjilo se za 107 330 000 EUR zbog likvidacije Skrbničkog fonda i zaključenja operativnih projekata 2025. Budući da je razdoblje provedbe tog fonda završilo 31. prosinca 2025., istekli su svi operativni ugovori, što je dovelo do povećanog poravnanja salda pretfinanciranja. Preostali saldo odnosi se na projekte za koje završni financijski izvještaji nisu bili zaprimljeni do kraja godine,

— financijske obveze: smanjile su se za 138 236 000 EUR uglavnom zbog izostanka novčanih doprinosa tijekom godine,

— rashodi poslovanja: smanjili su se za 38 674 000 EUR zbog likvidacije Skrbničkog fonda, što je dovelo do smanjenja broja otvorenih ugovora, a time i do nižih rashoda.

BILANCA

u tisućama EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
DUGOTRAJNA IMOVINA		
Financijska imovina	*3 014*	*3 950*
Pretfinanciranje	*123*	*–*
	3 137	**3 950**
KRATKOTRAJNA IMOVINA		
Pretfinanciranje	*24 436*	*131 889*
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	*16 651*	*24 314*
Novac i novčani ekvivalenti	*120 097*	*187 539*
	161 185	**343 742**

([24]) Podaci iz Izvješća o sustavima praćenja i učenja za regiju sjeverne Afrike (koje obuhvaća razdoblje od 2017. do 2025.).

u tisućama EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
UKUPNA IMOVINA	**164 322**	**347 691**
DUGOROČNE OBVEZE		
Financijske obveze	*(113 103)*	*(251 339)*
	(113 103)	**(251 339)**
KRATKOROČNE OBVEZE		
Obveze	*(14 500)*	*(13 774)*
Obračunati rashodi	*(36 719)*	*(82 578)*
	(51 219)	**(96 352)**
UKUPNE OBVEZE	**(164 322)**	**(347 691)**
NETO IMOVINA	–	–

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

u tisućama EUR

	2025.	2024.
PRIHODI		
Prihodi od nerazmjenskih transakcija		
Prihodi od donacija	*138 236*	*169 603*
Povrat troškova	*532*	*245*
	138 768	**169 848**
Prihodi od razmjenskih transakcija		
Financijski prihodi	*3 087*	*6 690*
Ostali razmjenski prihodi	*10 546*	*13 551*
	13 634	**20 240**
Ukupni prihodi	**152 402**	**190 089**
RASHODI		
Rashodi poslovanja	*(123 195)*	*(161 869)*
Financijski troškovi	*(971)*	*(28)*
Ostali rashodi	*(28 235)*	*(28 191)*
Ukupni rashodi	**(152 402)**	**(190 089)**
POSLOVNI REZULTAT GODINE	–	–

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

u tisućama EUR

	2025.	2024.
Poslovni rezultat godine	–	–
Poslovanje		
(Povećanje)/smanjenje iznosa pretfinanciranja	*107 329*	*64 732*
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija	*7 662*	*(1 917)*

u tisućama EUR

	2025.	2024.
Povećanje/(smanjenje) financijskih obveza	*(138 236)*	*(13 216)*
Povećanje/(smanjenje) obveza	*726*	*(486)*
Povećanje/(smanjenje) obračunatih rashoda	*(45 859)*	*(39 126)*
Investicijske aktivnosti		
Povećanje/smanjenje neizvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	*936*	*(0)*
NETO NOVČANI TOKOVI	**(67 442)**	**9 986**
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	*(67 442)*	*9 986*
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	*187 539*	*177 553*
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	*120 097*	*187 539*

DIO I.3.

KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ERF-a I SKRBNIČKIH FONDOVA EU-a ([25])

([25]) Treba napomenuti da zbog zaokruživanja iznosa na milijune eura neki financijski podaci u tablicama u nastavku možda ne daju točan zbroj.

KONSOLIDIRANA BILANCA

u milijunima EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
DUGOTRAJNA IMOVINA		
Financijska imovina	*119*	*131*
Pretfinanciranje	*492*	*500*
Potraživanja od razmjenskih transakcija	*5*	*5*
	616	**637**
KRATKOTRAJNA IMOVINA		
Financijska imovina	*1*	*5*
Pretfinanciranje	*556*	*876*
Potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativa sredstva od nerazmjenskih transakcija	*56*	*63*
Novac i novčani ekvivalenti	*420*	*622*
	1 034	**1 566**
UKUPNA IMOVINA	**1 649**	**2 203**
DUGOROČNE OBVEZE		
Financijske obveze	*(40)*	*(88)*
	(40)	**(88)**
KRATKOROČNE OBVEZE		
Rezervacije	*(0)*	*(2)*
Obveze	*(204)*	*(272)*
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	*(733)*	*(858)*
	(936)	**(1 132)**
UKUPNE OBVEZE	**(976)**	**(1 220)**
NETO IMOVINA	**673**	**983**
SREDSTVA I PRIČUVE		
Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi	*56 488*	*55 704*
Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova	*2 252*	*2 252*
Poslovni rezultat prenesen iz prethodnih godina	*(56 973)*	*(55 733)*
Poslovni rezultat godine	*(1 094)*	*(1 240)*
NETO IMOVINA	**673**	**983**

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU

u milijunima EUR

	2025.	2024.
PRIHODI		
Prihodi od nerazmjenskih transakcija		
Aktivnosti povrata	*13*	*42*
Prihodi od donacija skrbničkim fondovima	*48*	*59*
	60	**100**

u milijunima EUR

	2025.	2024.
Prihodi od razmjenskih transakcija		
Financijski prihodi	*11*	*26*
Ostali prihodi	*31*	*85*
	42	**111**
Ukupni prihodi	**102**	**211**
RASHODI		
Instrumenti pomoći	*(942)*	*(1 119)*
Rashodi drugih subjekata	*(4)*	*(4)*
Rashodi skrbničkih fondova	*(133)*	*(168)*
Rashodi za sufinanciranje	*(1)*	*(17)*
Financijski troškovi	*(41)*	*(3)*
Ostali rashodi	*(75)*	*(140)*
Ukupni rashodi	**(1 196)**	**(1 451)**
POSLOVNI REZULTAT GODINE	**(1 094)**	**(1 240)**

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

u milijunima EUR

	2025.	2024.
Poslovni rezultat godine	*(1 094)*	*(1 240)*
Poslovanje		
Povećanje kapitala – doprinosi	*784*	*1 138*
(Povećanje)/smanjenje doprinosa skrbničkim fondovima	*–*	*–*
(Povećanje)/smanjenje iznosa pretfinanciranja	*328*	*352*
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od razmjenskih transakcija i naplativih sredstava od nerazmjenskih transakcija	*8*	*(13)*
Povećanje/(smanjenje) rezervacija	*(2)*	*2*
Povećanje/(smanjenje) financijskih obveza	*(48)*	*3*
Povećanje/(smanjenje) obveza	*(68)*	*(134)*
Povećanje/(smanjenje) obračunatih rashoda i odgođenih prihoda	*(126)*	*(252)*
Ostala nenovčana kretanja	*–*	*–*
Investicijske aktivnosti		
(Povećanje)/smanjenje neizvedene financijske imovine po fer vrijednosti kroz višak ili manjak	*16*	*(42)*
NETO NOVČANI TOKOVI	**(201)**	**(185)**
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	(201)	(185)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	622	807
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	420	622

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NETO IMOVINE

u milijunima EUR

	Kapital fonda – aktivni ERF-ovi (A)	Neupisana sredstva – aktivni ERF-ovi (B)	Upisani kapital fonda – aktivni ERF-ovi (C) = (A) – (B)	Kumulativne pričuve (D)	Upisani kapital fonda prenesen iz zaključenih ERF-ova (E)	Ukupna neto imovina (C) + (D) + (E) + (F)
STANJE NA DAN 31.12.2023.	**60 607**	**6 040**	**54 566**	**(55 733)**	**2 252**	**1 086**
Povećanje kapitala – doprinosi	*(62)*	*(1 200)*	*1 138*	–	–	*1 138*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(1 240)*	–	*(1 240)*
STANJE NA DAN 31.12.2024.	**60 544**	**4 840**	**55 704**	**(56 973)**	**2 252**	**983**
Povećanje kapitala – doprinosi	*(16)*	*(800)*	*784*	–	–	*784*
Poslovni rezultat godine	–	–	–	*(1 094)*	–	*(1 094)*
STANJE NA DAN 31.12.2025.	**60 528**	**4 040**	**56 488**	**(58 067)**	**2 252**	**673**

DIO I.4.

IZVJEŠĆE ERF-a O FINANCIJSKOM IZVRŠENJU

SADRŽAJ

		Stranica
1.	KONTEKST	70
	Prethodni ERF-ovi	70
	10. i 11. ERF	71
2.	FINANCIJSKO IZVRŠENJE	72
	FINANCIJSKI REZULTAT	72
	SREDSTVA	79
	RASHODI POSLOVANJA I POSEBNI PROGRAMI	79
3.	POJMOVNIK	89

1. **KONTEKST**

ERF je osnovan 1959. i glavni je instrument za pružanje pomoći EU-a u okviru razvojne suradnje s afričkim, karipskim i pacifičkim državama („države AKP-a”) i prekomorskim zemljama i područjima („PZP”). Glavni mu je cilj smanjiti i, u konačnici, iskorijeniti siromaštvo.

ERF je uspostavljen unutarnjim sporazumom predstavnika država članica, a njime upravlja poseban odbor. Sredstva ERF-a čine *ad hoc* doprinosi država članica EU-a, koje odlučuju o ukupnom iznosu sredstava koja će se dodijeliti fondu (u razdoblju od pet godina). Uz navedene doprinose, države članice mogu sklopiti i sporazume o sufinanciranju ili uplatiti dobrovoljne financijske doprinose u ERF. Europska komisija nadležna je za financijsko izvršenje operacija koje se financiraju sredstvima ERF-a. EIB upravlja Investicijskim instrumentom.

ERF je višegodišnji fond. Svaki ERF sklapa se na razdoblje od oko pet godina i uređen je posebnom financijskom uredbom. Unutarnji sporazum o uspostavi 11. ERF-a (2014. – 2020.) stupio je na snagu 1. ožujka 2015. Suradnja s državama AKP-a od 2021. uključena je u Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju. Međutim, projekti koji su već bili u tijeku i koji se financiraju iz ERF-a nastavit će se provoditi na pravnoj osnovi odgovarajućeg ERF-a.

Ovo je izvješće sastavljeno u skladu s člankom 39. Financijske uredbe koja se primjenjuje na 11. ERF ([26]). Sadržava informacije o operacijama rashoda i prihoda ERF-a, s naglaskom na važnim događajima koji su znatno utjecali na financijsko izvršenje u 2025.

Budući da nema tekućih operacija u okviru prethodnih ERF-ova ([27]), u ovom su izvješću navedeni samo iznosi za 10. i 11. ERF.

PRETHODNI ERF-ovi

ŠESTI I SEDMI ERF

Šesti ERF zaključen je 2006., a sedmi ERF 2008.

U skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (b) Unutarnjeg sporazuma o devetom ERF-u, salda i opozvana sredstva prethodnih ERF-ova prenesena su u deveti ERF.

OSMI I DEVETI ERF

Osmi ERF financijski je i operativno zaključen 2021. s ukupnim rashodima od 10 374 milijuna EUR. Komisija je državama članicama najavila zaključivanje osmog ERF-a u komunikaciji koja je podnesena Vijeću u listopadu 2021.

Završene su sve aktivnosti osmog ERF-a, provedene su sve provjere i kontrole, a svi su ugovori i financijske odluke zaključeni u računovodstvenoj dokumentaciji ERF-a. Svi nalozi za povrat koji su još bili otvoreni nakon operativnog zaključenja unovčeni su ili se od njih odustalo, s izuzetkom četiri naloga za povrat koje prati Pravna služba Komisije. U skladu s Odlukom Komisije C(2003) 19044 ti nalozi za povrat preneseni su u deveti ERF.

Zaključivanje devetog ERF-a dobro napreduje. Ostala su otvorena još 4 ugovora, od kojih se 2 odnose na revizije i evaluacije u Južnom Sudanu (Odluka Vijeća 2011/315/EU). Ugovori o tim djelovanjima potpisani su nakon klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti devetog ERF-a i bit će zaključeni u utvrđenom roku, čime će se dovršiti aktivnosti i projekti povezani s devetim ERF-om. Potpuno zaključenje devetog ERF-a može se ostvariti tek nakon isteka svih ugovora i dovršetka njihovih evaluacija i revizija.

([26]) Uredba (EU) 2018/1877.
([27]) Osim operacija u Južnom Sudanu.

U razdoblju 2015. – 2025. Komisija je u sedam navrata provela povrat sredstava osmog/devetog ERF-a, u ukupnom iznosu od 1 925,19 milijuna EUR ([28]). Preostali iznos od 1,2 milijuna EUR vraćen je u siječnju 2026. ([29]) u okviru plaćanja prvog obroka doprinosa država članica ERF-u za 2026.

10. i 11. ERF

Sporazum o partnerstvu AKP-EZ (poznat i kao Sporazum iz Cotonoua) potpisan je 23. lipnja 2000. između država članica Europske zajednice i država AKP-a. Stupio je na snagu 1. travnja 2003. (čime je uspostavljen 9. ERF). Sporazum iz Cotonoua izmijenjen je dvaput: prvi put Sporazumom o uspostavi 10. ERF-a potpisanim 25. lipnja 2005. u Luksemburgu, a drugi put Sporazumom o uspostavi 11. ERF-a potpisanim u Ouagadougouu 22. lipnja 2010.

Odluka Vijeća 2001/822/EZ od 27. studenog 2001. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj zajednici („Odluka o prekomorskom pridruživanju") ([30]) stupila je na snagu 2. prosinca 2001. Izmijenjena je 19. ožujka 2007. (Odlukom Vijeća 2007/249/EZ ([31])).

Unutarnji sporazum o financiranju pomoći Zajednice u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. u skladu s revidiranim Sporazumom iz Cotonoua, koji su u kolovozu 2013. donijeli predstavnici vlada država članica Europske zajednice, stupio je na snagu u ožujku 2015.

U skladu sa Sporazumom iz Cotonoua, ukupni proračun 10. ERF-a za drugo razdoblje (2008. – 2013.) iznosio je 22 682 milijuna EUR. Od tog iznosa:

— 21 966 milijuna EUR dodijeljeno je državama AKP-a,

— 286 milijuna EUR dodijeljeno je PZP-ovima, i

— 430 milijuna EUR dodijeljeno je Komisiji u okviru rashoda za potporu programiranju i provedbi ERF-a.

Iznos dodijeljen državama AKP-a raspodijeljen je na sljedeći način:

— 17 766 milijuna EUR dodijeljeno je za financiranje nacionalnih i regionalnih okvirnih programa,

— 2 700 milijuna EUR dodijeljeno je za suradnju unutar AKP-a i među regijama, i

— 1 500 milijuna EUR dodijeljeno je za investicijske instrumente.

Veći dio proračuna bio je namijenjen za regionalne programe, čime je veća važnost pridana regionalnoj gospodarskoj integraciji kao osnovnom okviru za nacionalni i lokalni razvoj. U 10. ERF-u prvi su put uvedeni „poticajni iznosi" za svaku zemlju.

U skladu sa Sporazumom iz Cotonoua treće razdoblje (2014. – 2020.) pomoći Zajednice državama AKP-a i prekomorskim zemljama i područjima financira se iz 11. ERF-a u iznosu od 30 506 milijuna EUR, koji se raspodjeljuje na sljedeći način:

— 29 089 milijuna EUR dodijeljeno je državama AKP-a u skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (a) i člankom 2. točkom (d) Unutarnjeg sporazuma, pri čemu je Europska komisija upravljala iznosom od 27 955 milijuna EUR,

— 364,5 milijuna EUR dodijeljeno je PZP-ovima u skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (a) i člankom 3. stavkom 1. Unutarnjeg sporazuma, pri čemu je Europska komisija upravljala dijelom od 359,5 milijuna EUR, i

— 1 052,5 milijuna EUR dodijeljeno je Komisiji za financiranje rashoda za programiranje i provedbu 11. ERF-a, u skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (a) Unutarnjeg sporazuma.

([28]) Instrument za premošćivanje u vrijednosti od 1 402,57 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2015/0246), 200 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2017/1206), 223 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2020/1708), 43 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2021/1941), 42,5 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2022/2242), 7,8 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2023/2586) i 6,3 milijuna EUR (Odluka Vijeća (EU) 2024/2906).

([29]) Odluka (EU) 2025/2324.

([30]) SL L 314, 30.11.2001., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2001/822(1)/oj.

([31]) Odluka Vijeća 2007/249/EZ od 19. ožujka 2007. o izmjeni Odluke 2001/822/EZ o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj zajednici (SL L 109, 26.4.2007., str. 33., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/249/oj).

2. **FINANCIJSKO IZVRŠENJE**

FINANCIJSKI REZULTAT

KRETANJA ODOBRENIH SREDSTAVA 10. ERF-a

10. ERF KRETANJA ODOBRENIH SREDSTAVA: 31. PROSINCA 2025. ANALIZA SREDSTAVA PO INSTRUMENTU

(u milijunima EUR)

INSTRUMENT		POČETNI IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA	POVEĆANJA/SMANJENJA KUMULATIVNIH SREDSTAVA NA DAN 31. PROSINCA 2024.	POVEĆANJE ILI SMANJENJE SREDSTAVA U 2025.	Bilješke	SADAŠNJE STANJE ODOBRENIH SREDSTAVA
AKP	***Sufinanci-ranje***	***0***	***202***	***(9)***		***193***
	Redoviti doprinosi država članica	***21 326***	***(710)***	***(86)***		***20 530***
	MEĐUZBROJ AKP	**21 326**	**(508)**	**(95)**		**20 723**
PZP	***Redoviti doprinosi država članica***	***0***	***236***	***(1)***		***236***
	MEĐUZBROJ PZP	**0**	**236**	**(1)**		**236**
	UKUPNO 11. ERF	**21 326**	**(272)**	**(95)**		**20 959**

KRETANJA ODOBRENIH SREDSTAVA 11. ERF-a

11. ERF KRETANJA ODOBRENIH SREDSTAVA: 31. PROSINCA 2025. ANALIZA SREDSTAVA PO INSTRUMENTU

(u milijunima EUR)

INSTRUMENT		POČETNI IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA	POVEĆANJA/SMANJENJA KUMULATIVNIH SREDSTAVA NA DAN 31. PROSINCA 2024.	POVEĆANJE ILI SMANJENJE SREDSTAVA U 2025.	Bilješke	SADAŠNJE STANJE ODOBRENIH SREDSTAVA
AKP	***Sufinanciranje***	***0***	***91***			***91***
	Unutarnji sporazumi EK-a o razini usluga	***0***	***1***			***1***
	Redoviti doprinosi država članica	***30 060***	***(855)***	***74***		***29 279***
	MEĐUZBROJ AKP	**30 060**	**(763)**			**29 372**
	Sufinanciranje	***0***	***0***			***0***

(u milijunima EUR)

INSTRUMENT		POČETNI IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA	POVEĆANJA/SMANJENJA KUMULATIVNIH SREDSTAVA NA DAN 31. PROSINCA 2024.	POVEĆANJE ILI SMANJENJE SREDSTAVA U 2025.	Bilješke	SADAŠNJE STANJE ODOBRENIH SREDSTAVA
PZP	***Unutarnji sporazumi EK-a o razini usluga***	***0***	***0***			***0***
	Redoviti doprinosi država članica	***0***	***354***	***1***		***354***
	MEĐUZBROJ PZP	**0**	**354**			**354**
	UKUPNO 11. ERF	30 060	(409)	75		29 726

KRETANJA OBVEZA, NAMJENSKIH SREDSTAVA I PLAĆANJA ZA 10. ERF

AGREGIRANA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. VRSTA POMOĆI

AKP + PZP – 10. ERF

(u milijunima EUR)

	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Redoviti doprinosi država članica										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**12 247**	**12 245**	**(23)**	**100 %**	**12 231**	**(24)**	**100 %**	**12 204**	**3**	**100 %**
MEĐUZBROJ: OMOTNICA B – NACIONALNE DODJELE	**1 960**	**1 960**	0	**100 %**	**1 960**	0	**100 %**	**1 960**	0	**100 %**
MEĐUZBROJ: SIGURNOST OPSKRBE HRANOM	**341**	**481**	**(0)**	**141 %**	**471**	**(12)**	**98 %**	**407**	**52**	**87 %**
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**526**	**526**		**100 %**	**526**	0	**100 %**	**522**		**99 %**
MEĐUZBROJ: DODJELE UNUTAR AKP-a	**3 550**	**3 538**	**(42)**	**100 %**	**3 535**	**(26)**	**100 %**	**3 492**	**0**	**99 %**
MEĐUZBROJ: REGIONALNE DODJELE	**1 905**	**1 760**	**(3)**	**92 %**	**1 755**	**(0)**	**100 %**	**1 704**	**9**	**97 %**
Sufinanciranje										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**178**	**175**	**(0)**	**99 %**	**175**	**(0)**	**100 %**	**175**	**0**	**100 %**

(u milijunima EUR)

	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**5**	**5**		**110 %**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**
MEĐUZBROJ: DODJELE UNUTAR AKP-a	**11**	**11**		**100 %**	**11**		**100 %**	**11**		**100 %**
Redoviti doprinosi država članica										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**182**	**181**	**(1)**	**100 %**	**180**	0	**99 %**	**172**		**96 %**
MEĐUZBROJ: OMOTNICA B – NACIONALNE DODJELE	**14**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**	**14**		**100 %**
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**5**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**	**5**		**100 %**
MEĐUZBROJ: REGIONALNE DODJELE	**34**	**34**	0	**100 %**	**34**	0	**99 %**	**34**		**100 %**
UKUPNO: AKP + PZP (UKLJ. PRIČUVE) (A + B)	**20 959**	**20 937**	**(69)**	**100 %**	**20 902**	**(62)**	**100 %**	**20 705**	**65**	**99 %**

KRETANJA OBVEZA, NAMJENSKIH SREDSTAVA I PLAĆANJA ZA 11. ERF

AGREGIRANA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. VRSTA POMOĆI

AKP + PZP – 11. ERF

(u milijunima EUR)

	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Redoviti doprinosi država članica										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**14 977**	**14 915**	**(217)**	**100 %**	**14 696**	**(107)**	**99 %**	**13 280**	**452**	**90 %**
MEĐUZBROJ: OMOTNICA B – NACIONALNE DODJELE	**1 053**	**1 053**	**(2)**	**100 %**	**1 052**	**0**	**100 %**	**1 027**	**4**	**98 %**
MEĐUZBROJ: INSTRUMENT ZA PREMOŠĆIVANJE	**0**									
MEĐUZBROJ: SIGURNOST OPSKRBE HRANOM	**112**	**112**	0	**100 %**	**112**	0	**100 %**	**50**	7	**44 %**
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**1 076**	**1 062**	**(2)**	**99 %**	**1 059**	**(1)**	**100 %**	**1 008**	**41**	**95 %**
MEĐUZBROJ: DODJELE UNUTAR AKP-a	**3 938**	**3 846**	**(13)**	**98 %**	**3 910**	**(24)**	**102 %**	**3 635**	**120**	**93 %**
MEĐUZBROJ: REGIONALNE DODJELE	**7 135**	**7 114**	**(54)**	**100 %**	**7 051**	**(31)**	**99 %**	**6 415**	**196**	**91 %**

(u milijunima EUR)

	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Sufinanciranje										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**46**	**45**	**(0)**	**98 %**	**45**	**(0)**	**100 %**	**43**		**97 %**
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**4**	**4**		**100 %**	**4**		**100 %**	**4**		**100 %**
MEĐUZBROJ: DODJELE UNUTAR AKP-a	**33**	**33**	0	**100 %**	**33**	0	**100 %**	**32**	**3**	**100 %**
MEĐUZBROJ: REGIONALNE DODJELE	**10**	**10**	**4**	**100 %**	**10**	**4**	**100 %**	**9**	**3**	**95 %**
Pričuva koja se ne može mobilizirati										
Pričuve										
MEĐUZBROJ: PRIČUVA 10. ERF-a KOJA SE NE MOŽE MOBILIZIRATI	**287**									
MEĐUZBROJ: PRIČUVA 11. ERF-a KOJA SE NE MOŽE MOBILIZIRATI	**699**									
Unutarnji sporazumi EK-a o razini usluga										
Pričuve										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**1**	**1**		**52 %**	**1**		**100 %**	**1**		**100 %**

(u milijunima EUR)

	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%	AGREGI-RANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
Redoviti doprinosi država članica										
Dodijeljeno										
MEĐUZBROJ: OMOTNICA A – NACIONALNE DODJELE	**211**	**210**	**(1)**	**100 %**	**193**	**(0)**	**92 %**	**193**		**100 %**
MEĐUZBROJ: OMOTNICA B – NACIONALNE DODJELE	**12**	**12**	0	**100 %**	**12**	0	**100 %**	**12**		**100 %**
MEĐUZBROJ: INSTRUMENT ZA PREMOŠĆIVANJE	**0**									
MEĐUZBROJ: TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA	**7**	**7**	0	**100 %**	**6**	0	**95 %**	**6**	**0**	**98 %**
MEĐUZBROJ: REGIONALNE DODJELE	**102**	**102**	0	**100 %**	**102**	**0**	**99 %**	**85**	**1**	**83 %**
Pričuva koja se ne može mobilizirati										
Pričuve										
MEĐUZBROJ: PRIČUVA 10. ERF-a KOJA SE NE MOŽE MOBILIZIRATI	**19**									
MEĐUZBROJ: PRIČUVA 11. ERF-a KOJA SE NE MOŽE MOBILIZIRATI	**3**									
UKUPNO: AKP + PZP (UKLJ. PRIČUVE) (A + B)	**29 726**	**28 525**	**(285)**	**96 %**	**28 284**	**(160)**	**99 %**	**25 800**	**828**	**91 %**

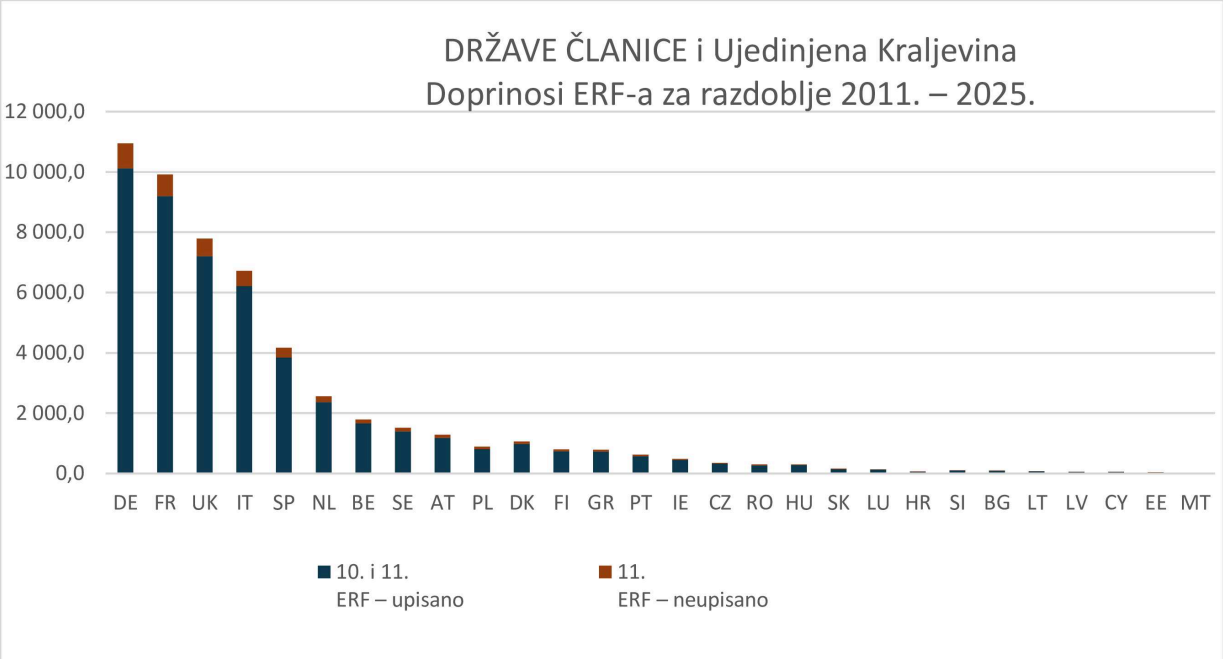
ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

SREDSTVA

Vrsta prihoda

Glavna sredstva ERF-a čine doprinosi država članica. Europska komisija i Europska investicijska banka triput godišnje pozivaju države članice da uplate doprinos u ERF. Iznos doprinosa upisanih svake godine odgovara iznosu koji treba platiti te godine.

Pregled doprinosa po državama članicama

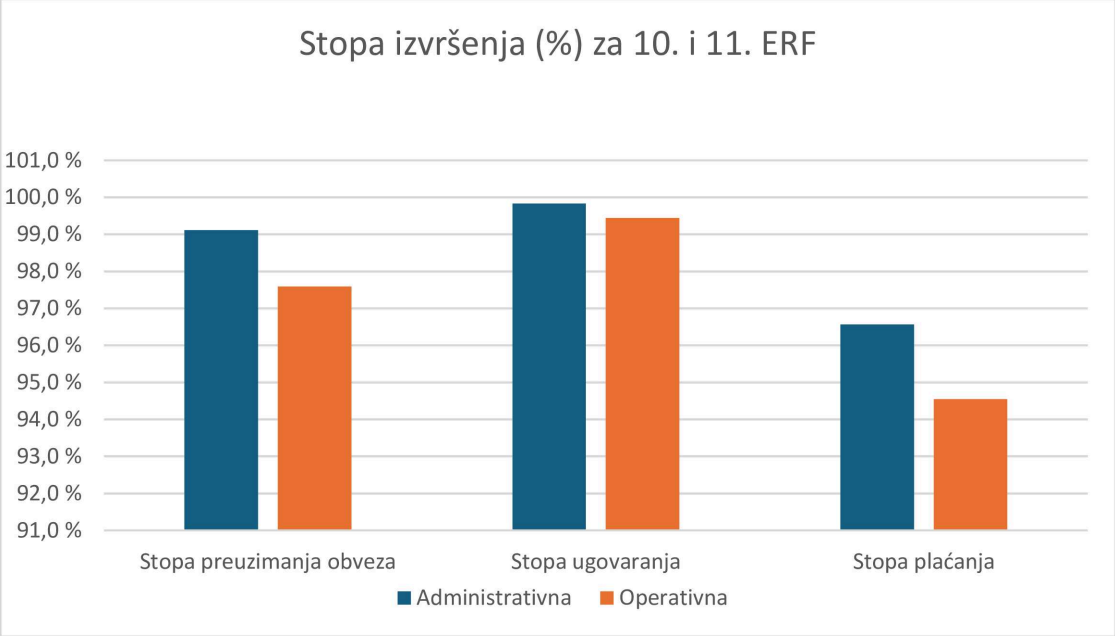
RASHODI POSLOVANJA I POSEBNI PROGRAMI

Vrsta rashoda

Iznos dostupan u okviru višegodišnjeg financijskog okvira sastoji se od sredstava koja se dodjeljuju Komisiji za pokriće rashoda za potporu (3 %) i od sredstava koja se dodjeljuju za provedbu projekata ERF-a (97 %). Iznosi se utvrđuju pojedinačnim unutarnjim sporazumima i mogu se povećati dobrovoljnim doprinosima i prihodima ostvarenima od operacija.

Raščlamba preuzetih obveza, ugovorenih iznosa i plaćenih iznosa po vrsti rashoda:

	OPERATIVNA PROVEDBA, TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA (10. i 11. ERF) U 2025.									
	SREDSTVA	ODLUKE			NAMJENSKA SREDSTVA			PLAĆANJA		
		AGREGIRANO	GODIŠNJE	%	AGREGIRANO	GODIŠNJE	%	AGREGIRANO	GODIŠNJE	%
	(1)	(2)		(2) : (1)	(3)		(3) : (2)	(4)		(4) : (3)
TROŠKOVI PROVEDBE I PRIHODI OD KAMATA: 10. + 11. ERF	**1 622**	**1 608**	**(2)**	**99,1 %**	**1 605**	(1)	**99,8%**	**1 550**	**41**	**96,6 %**
OPERATIVNA PROVEDBA (A + B): 10. I 11. ERF	**50 685**	**49 461**	**(353)**	**97,6 %**	**49 186**	(222)	**99,4%**	**46 506**	**893**	**94,5 %**

Stopa izvršenja (%) za 10. i 11. ERF
101,0 %
100,0 %
99,0 %
98,0 %
97,0 %
96,0 %
95,0 %
94,0 %
93,0 %
92,0 %
91,0 %
Stopa preuzimanja obveza
Stopa ugovaranja
Stopa plaćanja
Administrativna
Operativna

Raščlamba preuzetih obveza, ugovorenih iznosa i plaćenih iznosa po regiji i zemlji

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
AKP	**Opća / administrativna omotnica / kamate**	**1 629**	1 610	99 %	1 612	99 %	1 547	95 %
	Pričuva / Nije raspodijeljeno po zemlji	**3 540**	2 553	72 %	2 553	72 %	2 553	72 %
	Sve države AKP-a	**5 169**	**4 163**	**81 %**	**4 165**	**81 %**	**4 100**	**79 %**
	Angola	**346**	345	100 %	344	99 %	330	95 %
	Benin	**732**	731	100 %	730	100 %	702	96 %
	Bocvana	**126**	126	100 %	126	100 %	126	100 %
	Burkina Faso	**1 277**	1 277	100 %	1 274	100 %	1 264	99 %
	Burundi	**564**	564	100 %	562	100 %	550	97 %
	Kamerun	**520**	520	100 %	519	100 %	492	95 %
	Cabo Verde	**144**	144	100 %	144	100 %	144	100 %
	Komori	**77**	77	100 %	76	98 %	75	97 %
	Kongo (Brazzaville)	**163**	163	100 %	161	99 %	156	96 %
	Kongo (Demokratska Republika)	**1 401**	1 399	100 %	1 385	99 %	1 317	94 %
	Côte d'Ivoire	**702**	702	100 %	700	100 %	690	98 %
	Džibuti	**175**	175	100 %	173	99 %	165	94 %
	Eritreja	**195**	195	100 %	195	100 %	165	85 %
	Etiopija	**1 596**	1 596	100 %	1 592	100 %	1 425	89 %
	Gabon	**33**	31	95 %	31	94 %	31	94 %
	Gambija	**302**	302	100 %	300	99 %	291	96 %
	Gana	**784**	784	100 %	781	100 %	741	94 %
	Gvineja Bisau	**184**	184	100 %	182	99 %	180	98 %
	Gvineja (Conakry)	**500**	500	100 %	495	99 %	444	89 %

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
	Mauricijus	**82**	82	100 %	82	100 %	82	100 %
	Kenija	**853**	840	98 %	839	98 %	784	92 %
	Lesoto	**247**	246	100 %	246	99 %	215	87 %
	Liberija	**485**	485	100 %	483	99 %	456	94 %
	Madagaskar	**774**	774	100 %	754	97 %	685	89 %
	Malavi	**1 018**	1 015	100 %	1 007	99 %	932	92 %
	Mali	**1 295**	1 295	100 %	1 291	100 %	1 257	97 %
	Mauritanija	**343**	341	100 %	340	99 %	333	97 %
	Mozambik	**1 431**	1 424	100 %	1 413	99 %	1 240	87 %
	Namibija	**187**	186	100 %	185	99 %	177	95 %
	Niger	**1 261**	1 256	100 %	1 254	99 %	1 251	99 %
	Nigerija	**1 085**	1 085	100 %	1 085	100 %	1 050	97 %
	Uganda	**928**	912	98 %	905	98 %	851	92 %
	Srednjoafrička Republika	**609**	609	100 %	608	100 %	595	98 %
	Ruanda	**831**	831	100 %	831	100 %	828	100 %
	Sveti Toma i Prinsipe	**55**	55	100 %	53	98 %	51	93 %
	Senegal	**662**	662	100 %	659	100 %	637	96 %
	Sejšeli	**22**	22	100 %	22	100 %	22	100 %
	Sijera Leone	**652**	652	100 %	650	100 %	634	97 %
	Somalija	**896**	895	100 %	893	100 %	892	100 %
	Sudan	**298**	298	100 %	298	100 %	298	100 %
	Južni Sudan	**91**	91	100 %	91	100 %	91	100 %
	Esvatini	**121**	121	100 %	121	100 %	115	95 %
	Tanzanija	**1 171**	1 171	100 %	1 160	99 %	1 102	94 %
	Čad	**930**	926	99 %	910	98 %	841	90 %

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
	Togo	**373**	373	100 %	373	100 %	370	99 %
	Zambija	**825**	825	100 %	814	99 %	734	89 %
	Zimbabve	**461**	461	100 %	459	100 %	457	99 %
	*** Ukupno Afrika**	**27 809**	27 748	100 %	27 598	99 %	26 268	94 %
	Antigva i Barbuda	**15**	15	100 %	15	100 %	15	98 %
	Barbados	**22**	22	100 %	22	100 %	21	98 %
	Belize	**42**	42	100 %	41	96 %	37	87 %
	Dominika	**40**	40	100 %	40	100 %	40	100 %
	Grenada	**20**	20	100 %	20	100 %	20	100 %
	Gvajana	**79**	79	100 %	78	99 %	77	98 %
	Haiti	**995**	991	100 %	923	93 %	822	83 %
	Jamajka	**235**	235	100 %	233	99 %	226	96 %
	Dominikanska Republika	**281**	281	100 %	279	99 %	279	99 %
	Sveta Lucija	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Sveti Kristofor i Nevis	**6**	6	100 %	6	99 %	6	99 %
	Sveti Vincent i Grenadini	**26**	26	99 %	26	99 %	24	92 %
	Surinam	**27**	26	96 %	26	96 %	26	96 %
	Trinidad i Tobago	**28**	28	100 %	28	99 %	28	99 %
	*** Ukupno Karibi**	**1 850**	1 845	100 %	1 769	96 %	1 653	89 %
	Fidži	**48**	48	100 %	48	100 %	48	100 %
	Cookovi Otoci	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Salomonovi Otoci	**66**	66	100 %	66	100 %	66	100 %
	Kiribati	**42**	42	99 %	41	98 %	41	97 %
	Maršalovi Otoci	**17**	17	100 %	17	100 %	17	100 %
	Mikronezija	**23**	22	97 %	22	97 %	18	78 %

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
	Nauru	**4**	4	100 %	4	100 %	4	100 %
	Niue	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Palau	**4**	4	100 %	4	100 %	4	100 %
	Papua Nova Gvineja	**239**	239	100 %	233	98 %	227	95 %
	Samoa	**67**	66	99 %	66	99 %	66	99 %
	Timor-Leste	**166**	166	100 %	166	100 %	161	97 %
	Tonga	**28**	28	100 %	28	100 %	28	100 %
	Tuvalu	**13**	13	100 %	13	100 %	13	100 %
	Vanuatu	**55**	55	100 %	54	99 %	53	97 %
	*** Ukupno Pacifik**	**779**	777	100 %	770	99 %	752	97 %
	Dodjele unutar AKP-a	**7 967**	7 862	99 %	7 908	99 %	7 473	94 %
	PALOP (afričke zemlje u kojima se govori portugalski)	**59**	59	100 %	58	99 %	58	98 %
	Južnoafrička regija 10. ERF	**129**	129	100 %	129	100 %	127	98 %
	Srednjoafrička regija	**546**	543	100 %	539	99 %	451	83 %
	Regija istočne Afrike i Australija	**2 989**	2 981	100 %	2 960	99 %	2 650	89 %
	Zapadnoafrička regija	**1 919**	1 918	100 %	1 901	99 %	1 737	91 %
	Karipska regija	**533**	527	99 %	522	98 %	439	82 %
	Pacifička regija	**322**	318	99 %	298	93 %	259	81 %
	*** Ukupno regionalna suradnja – AKP**	**14 464**	14 338	99 %	14 316	99 %	13 195	91 %
	AKP	**50 070,99**	**48 871,60**	**98 %**	**48 617,47**	**97 %**	**45 968,94**	**92 %**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
PZP	**Pričuva / Nije raspodijeljeno po zemlji / državnom području**	**34**	12	34 %	11	33 %	11	33 %
	Svi PZP-ovi	**34**	12	34 %	11	33 %	11	33 %
	Angvila	**27**	27	100 %	27	100 %	27	100 %
	Falklandski Otoci	**10**	10	100 %	10	100 %	10	100 %
	Otoci Pitcairn	**5**	5	100 %	5	100 %	5	100 %
	Otoci Turks i Caicos	**32**	32	100 %	32	100 %	32	100 %
	Britanski Djevičanski Otoci	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Montserrat	**33**	33	100 %	33	100 %	33	100 %
	Sveta Helena	**38**	38	100 %	38	100 %	38	100 %
	*** Ukupno britanski PZP-ovi**	**146**	146	100 %	146	100 %	146	100 %
	Nizozemski Antili	**38**	37	98 %	20	54 %	20	54 %
	Nizozemski Antili – Bonaire	**4**	4	98 %	4	98 %	4	98 %
	Nizozemski Antili – Saba	**3**	3	100 %	3	100 %	3	100 %
	Nizozemski Antili – Sveti Eustazije	**2**	2	100 %	2	100 %	2	100 %
	Aruba	**21**	21	98 %	21	98 %	21	98 %
	Sint Maarten	**14**	14	100 %	13	95 %	5	39 %
	*** Ukupno nizozemski PZP**	**83**	82	99 %	64	77 %	56	68 %
	Wallis i Futuna	**39**	38	99 %	37	95 %	29	76 %
	Mayotte	**29**	29	100 %	29	100 %	29	100 %
	Nova Kaledonija	**50**	50	100 %	50	100 %	50	100 %
	Francuska Polinezija	**49**	49	100 %	49	100 %	49	100 %

KUMULATIVNA RAČUNOVODSTVENA DOKUMENTACIJA ERF-a NA DAN 31. PROSINCA 2025. PO ZEMLJAMA (% ODOBRENIH SREDSTAVA)								
10. + 11. ERF		UKUPNO 10. i 11. ERF (u milijunima EUR)						
Kumulativno za 2025.		Odobrena sredstva	Odluke	Postotak odobrenih sredstava	Namjenska sredstva	Postotak odobrenih sredstava	Plaćanja	Postotak odobrenih sredstava
	Saint-Pierre-et-Miquelon	**47**	47	100 %	47	100 %	47	100 %
	*** Ukupno francuski PZP**	**214**	213	100 %	212	99 %	204	96 %
	Regija	**137**	137	100 %	136	99 %	119	87 %
	*** Ukupno regionalna suradnja – PZP**	**137**	137	100 %	136	99 %	119	87 %
PZP	**613,69**	**589,78**	**96 %**	**569,00**	**93 %**	**536,59**	**87 %**	
UKUPNO: AKP + PZP		**50 684,68**	**49 461,38**	**98 %**	**49 186,47**	**97 %**	**46 505,53**	**92 %**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4817/oj

Raščlamba preuzetih obveza, ugovorenih iznosa i plaćenih iznosa po području potrošnje za 11. ERF

Raščlamba preuzetih obveza, ugovorenih iznosa i plaćenih iznosa po području potrošnje za 11. ERF (oznake sektora prema DAC-u)

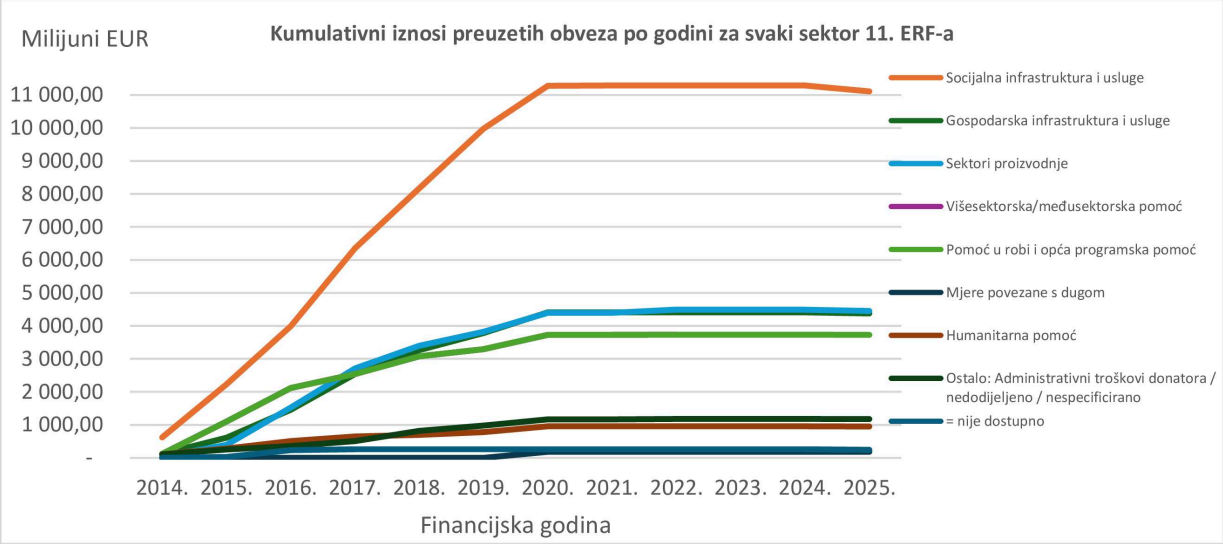
(u milijunima EUR)

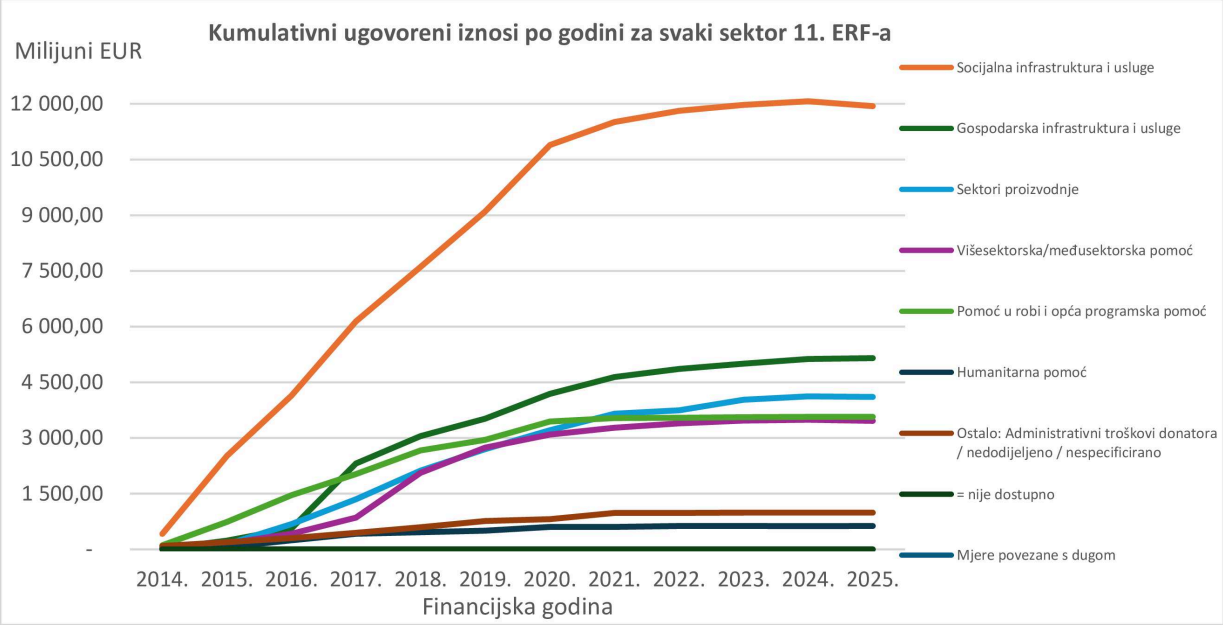
Sektor	Preuzete obveze	Ugovoreno	Plaćeno
Socijalna infrastruktura i usluge			
110 Obrazovanje	1 177,56	1 162,86	1 067,50
120 Zdravlje	2 125,44	2 519,13	2 370,49
130 Demografske politike / demografski programi i reproduktivno zdravlje	352,44	49,94	43,95
140 Vodoopskrba i sanitarni uvjeti	785,55	861,63	632,91
150 Država i civilno društvo	5 700,30	5 940,90	5 772,26
160 Druga socijalna infrastruktura i usluge	964,74	1 403,10	1 643,11
Socijalna infrastruktura i usluge UKUPNO	11 106,04	11 937,55	11 530,22
Gospodarska infrastruktura i usluge			
210 Prijevoz i skladištenje	1 401,54	2 091,05	1 378,12
220 Komunikacije	140,58	147,05	137,97
230 Energija	2 011,97	2 049,24	1 474,99
240 Bankarske i financijske usluge	484,68	533,73	503,53
250 Poslovne i ostale usluge	339,92	329,60	288,28
Gospodarska infrastruktura i usluge UKUPNO	4 378,70	5 150,66	3 782,88
Sektori proizvodnje			
310 Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 317,10	3 144,49	2 649,43
320 Industrija, mineralni resursi i rudarstvo, građevinarstvo	632,36	525,39	384,77
330 Trgovina i turizam	502,26	434,74	338,86
Sektori proizvodnje UKUPNO	4 451,72	4 104,61	3 373,06
Višesektorska/međusektorska pomoć			
410 Opća zaštita okoliša	984,89	843,66	756,56
430 Druga višesektorska pomoć	3 881,80	2 617,61	1 947,95
Višesektorska/međusektorska pomoć UKUPNO	4 866,68	3 461,26	2 704,51
Pomoć u robi i opća programska pomoć			
510 Opća proračunska potpora	3 113,40	3 176,31	2 531,91
520 Razvojna pomoć u hrani	611,90	390,58	365,68
Pomoć u robi i opća programska pomoć UKUPNO	3 725,30	3 566,89	2 897,59
Mjere povezane s dugom			
600 Mjere povezane s dugom	183,00	183,00	183,00
Mjere povezane s dugom UKUPNO	183,00	183,00	183,00

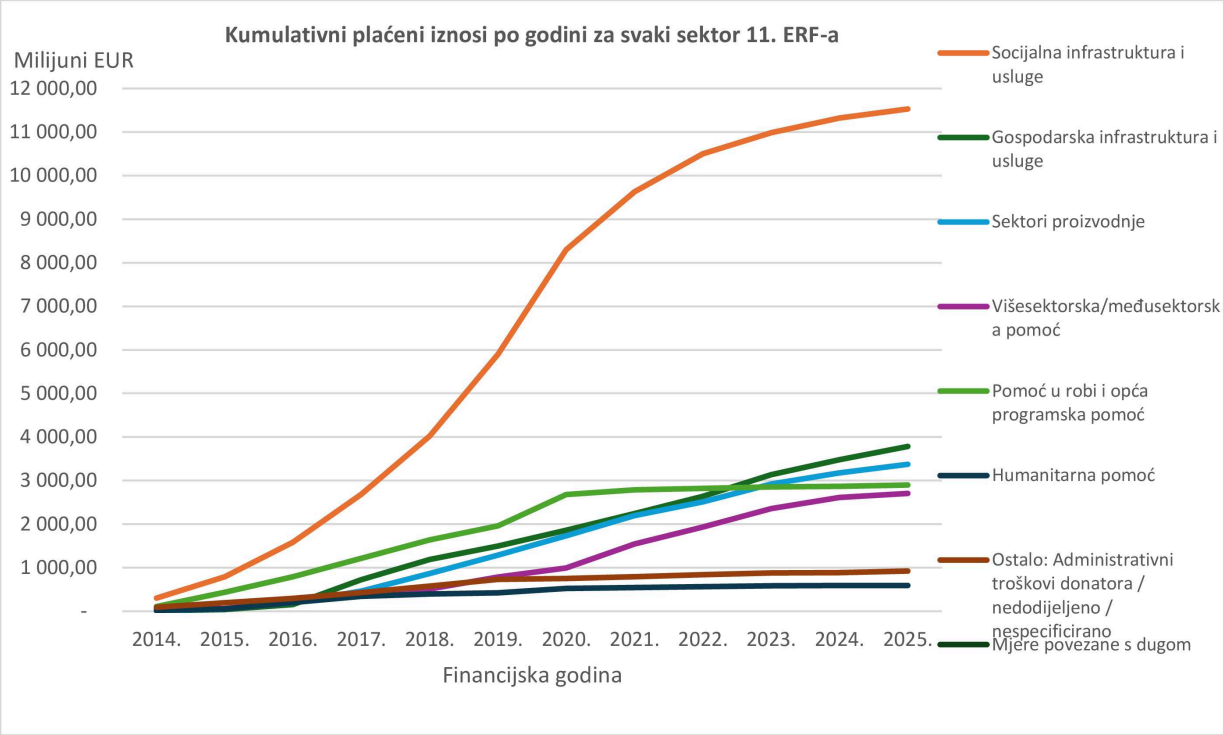
(u milijunima EUR)

Sektor	Preuzete obveze	Ugovoreno	Plaćeno
Humanitarna pomoć			
720 Odgovor na hitne situacije	743,62	452,44	447,63
730 Pomoć za obnovu i sanaciju	137,53	65,06	42,39
740 Pripravnost za katastrofe	72,49	110,12	101,07
Humanitarna pomoć UKUPNO	953,63	627,61	591,09
Administrativni troškovi donatora / nedodijeljeno / nespecificirano			
910 Administrativni troškovi donatora	993,19	948,32	896,03
998 Nedodijeljeno/nespecificirano	183,74	41,61	27,23
n.d. = nije dostupno	245,98	1,57	1,15
Administrativni troškovi donatora / nedodijeljeno / nespecificirano UKUPNO	1 422,91	991,50	924,42
SVEUKUPNO ZA 11. ERF	**31 087,97**	**30 023,09**	**25 986,75**

Kretanja kumulativnih preuzetih obveza, ugovorenih iznosa i plaćenih iznosa po području potrošnje za 11. ERF

3. POJMOVNIK

Administrativna odobrena sredstva

Odobrena sredstva za pokrivanje tekućih troškova subjekata (osoblje, zgrade, uredska oprema).

Bespovratna sredstva

Izravni financijski doprinosi iz proračuna korisnicima koji su treće strane, a sudjeluju u aktivnostima koje služe politikama Unije.

Diferencirana odobrena sredstva

Diferencirana odobrena sredstva koriste se za financiranje višegodišnjih operacija; njima se pokriva ukupan trošak pravnih obveza preuzetih u financijskoj godini za operacije čija provedba obuhvaća razdoblje dulje od jedne financijske godine.

Dodijeljena prava

Pravo na naplatu prihoda od dužnika koje je priznato izdavanjem naloga za povrat.

Doneseni proračun

Nacrt proračuna postaje doneseni proračun čim ga odobri proračunsko tijelo.

Izmjena proračuna

Odluka donesena tijekom proračunske godine o izmjeni (povećanje, smanjenje, prijenos) stavki donesenog proračuna za tu godinu.

Izvršenje proračuna

Potrošnja proračuna putem operacija rashoda i prihoda.

Namjenski prihodi

Prihodi namijenjeni za financiranje određenih stavki rashoda.

Nediferencirana odobrena sredstva

Odobrena sredstva kojima se zadovoljavaju godišnje potrebe, te se za njih stoga moraju preuzeti obveze tijekom proračunske godine. Samo se iznosi koji ispunjavaju uvjete za automatski prijenos mogu isplatiti sljedeće godine. Nediferencirana odobrena sredstva koja se ne iskoriste, tj. za koja se do kraja godine ne preuzmu obveze, ukidaju se (osim ako Komisija odlukom iznimno odobri neautomatski prijenos). Nediferencirana odobrena sredstva koriste se za administrativne rashode, pri čemu su odobrena sredstva za preuzimanje obveza jednaka odobrenim sredstvima za plaćanje.

Nepodmirene obveze

Nepodmirene obveze (ili „RAL” prema francuskom „reste à liquider”) definiraju se kao iznos odobrenih sredstava za koja je preuzeta obveza, no još nisu plaćena. One proizlaze izravno iz postojanja višegodišnjih programa i razlike između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.

Odobrena sredstva

Financiranje proračuna.

U proračunu se predviđaju obveze (zakonske obveze osiguranja financiranja) i plaćanja (isplate novca ili bankovni prijenosi korisnicima). Odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje često se razlikuju (diferencirana odobrena sredstva) jer se za višegodišnje programe i projekte obveze često preuzimaju u potpunosti u onoj godini u kojoj su ti programi i projekti doneseni, a plaćanja se izvršavaju tijekom provedbe programa i projekata, koja traje nekoliko godina.

Odobrena sredstva koja će se poništiti

Neiskorištena odobrena sredstva koja se poništavaju na kraju financijske godine. Buduće poništenje znači poništenje svih ili djelomičnih odobrenih rashoda i/ili preuzetih obveza na koje se odnose ta odobrena sredstva.

U slučaju zajedničkih poduzeća (i EIT-a), kako je utvrđeno u njihovim financijskim pravilima, sva neiskorištena odobrena sredstva mogu se knjižiti u procjeni prihoda i rashoda za sljedeće tri financijske godine (tzv. pravilo „N + 3”). Stoga se odobrena sredstva za zajednička poduzeća koja će se poništiti mogu ponovno aktivirati do financijske godine „N + 3”.

Odobrena sredstva za plaćanje

Odobrenim sredstvima za plaćanje pokrivaju se rashodi koje treba platiti u tekućoj godini, a koji proizlaze iz pravnih obveza preuzetih u tekućoj godini i/ili prethodnih godina.

Odobrena sredstva za poslovanje

Odobrenim sredstvima za poslovanje financiraju se različite politike, uglavnom u obliku bespovratnih sredstava ili u okviru nabave.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza pokrivaju ukupnu vrijednost pravnih obveza (ugovora i sporazuma ili odluka o dodjeli bespovratnih sredstava) koje se mogu potpisati u tekućoj financijskoj godini.

Opoziv

Operacija kojom odgovorni dužnosnik za ovjeravanje u potpunosti ili djelomično ukida rezervaciju odobrenih sredstava koja je prethodno izvršena putem proračunske obveze.

Poništenje odobrenih sredstava

Odobrena sredstva koja se ne iskoriste do kraja financijske godine, a ne mogu se prenijeti, poništavaju se.

Poslovni rezultat

Učinak na bilancu rashoda i prihoda na temelju pravila o računovodstvu nastanka poslovnog događaja.

Pravna obveza

Postupak kojim dužnosnik za ovjeravanje preuzima obvezu prema trećim osobama koja rezultira rashodom u proračunu Unije.

Uobičajeni oblici pravnih obveza su ugovori u slučaju nabave, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava.

Pravna osnova / temeljni akt

Pravni akt koji je donijelo zakonodavno tijelo (najčešće Vijeće i Europski parlament), u kojem se utvrđuju cilj programa potrošnje Unije, svrha odobrenih sredstava, pravila intervencije, datum isteka te relevantna financijska pravila koja će služiti kao pravna osnova za provedbu programa potrošnje.

Prijenos odobrenih sredstava

Iznimka od načela da se proračun donosi samo za jednu financijsku godinu na temelju koje je moguće odobrena sredstva koja nisu iskorištena u određenoj proračunskoj godini iznimno prenijeti, u skladu sa strogim uvjetima, za upotrebu u narednoj godini.

Prijenosi između proračunskih linija

Prijenosi između proračunskih linija znače prijenos odobrenih sredstava iz jedne proračunske linije u drugu tijekom jedne financijske godine, što predstavlja iznimku od proračunskog načela specifikacije.

Proračunska obveza

Operacija kojom odgovorni dužnosnik za ovjeravanje rezervira proračunska odobrena sredstva potrebna za buduća plaćanja radi ispunjavanja pravnih obveza.

Proračunska stavka / proračunska linija / proračunska pozicija

Prihodi i rashodi prikazuju se u strukturi proračuna u skladu s obvezujućim nazivljem koje je uvelo proračunsko tijelo i u kojem se uzimaju u obzir narav i svrha svake stavke. Pojedinačni naslovi (glava, poglavlje, članak ili stavka) služe kao službeni opis nomenklature.

Proračunski rezultat

Razlika između prihoda i rashoda, uključujući usklađenja za prijenose iz prethodnog razdoblja, obustavljena plaćanja i tečajne razlike.

U slučaju agencija dobiveni se iznos mora vratiti tijelu koje je osiguralo financiranje.

RAL (Reste à liquider)

Preostali iznos koji treba platiti na temelju proračunske obveze u određenom trenutku. Vidjeti „Nepodmirene obveze”.

Rashodi

Pojam koji označava potrošnju proračuna iz svih vrsta izvora financiranja.

Tečajna razlika

Razlika koja proizlazi iz deviznih tečajeva koji se primjenjuju na transakcije povezane sa zemljama izvan europodručja ili iz revalorizacije imovine i obveza u stranim valutama na dan podnošenja računovodstvene dokumentacije.

Višak

Pozitivna razlika između prihoda i rashoda koju treba vratiti tijelu koje je osiguralo financiranje. Vidjeti „Proračunski rezultat”.

DIO II.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU – SREDSTVA KOJIMA UPRAVLJA EUROPSKA INVESTICIJSKA BANKA

EUROPSKA INVESTICIJSKA BANKA

UPRAVNO VIJEĆE

INVESTICIJSKI INSTRUMENT

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

NA DAN 31. PROSINCA 2025.

(1) Izvješće neovisnog revizora
(2) Izvještaj o financijskom položaju
(3) Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
(4) Izvještaj o promjeni sredstava subjekata koji doprinose
(5) Izvještaj o novčanim tokovima
(6) Bilješke uz financijske izvještaje

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU NA DAN 31. PROSINCA 2025.

(u tisućama EUR)

	Bilješke	31.12.2025.	31.12.2024.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	5	1 665 129	1 638 604
Iznosi potraživanja od subjekata koji doprinose	9/16	–	7 482
Financijska imovina riznice	10	–	–
Izvedeni financijski instrumenti	6	7 819	783
Zajmovi i predujmovi	7.1.	1 063 511	1 498 048
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	8	745 934	834 621
Ostala imovina	11	36 833	–
Ukupna imovina		**3 519 226**	**3 979 538**
OBVEZE I SREDSTVA SUBJEKATA KOJI DOPRINOSE			
OBVEZE			
Izvedeni financijski instrumenti	6	411	39 210
Odgođeni prihodi	12	44 845	47 725
Rezervacije za obveze po zajmovima	13	17 585	18 320
Obveze prema trećim osobama	14	658 146	566 083
Ostale obveze	15	3 044	3 289
Ukupne obveze		**724 031**	**674 627**
Sredstva subjekata koji doprinose	16/17	**2 795 195**	**3 304 911**
Ukupne obveze i sredstva subjekata koji doprinose		**3 519 226**	**3 979 538**

RAČUN DOBITI I GUBITKA I IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2025.

(u tisućama EUR)

	Bilješke	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Kamate i slični prihodi (*)	19	116 470	156 601
Kamate i slični rashodi	19	– 1 700	– 1 805
Neto kamate i slični prihodi		**114 770**	**154 796**
Prihodi od naknada i provizija	20	4 103	20
Rashodi za naknade i provizije	20	– 88	– 212
Neto prihodi od naknada i provizija		**4 015**	**– 192**
Promjena fer vrijednosti izvedenih financijskih instrumenata	6	45 836	– 94 192
Neto rezultat dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom	21	24 877	– 34 096
Neto rezultat zajmova i predujmova koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7.1.	– 6 948	– 5 436
Neto rezultat tečajnih razlika	22	– 90 703	81 907

(u tisućama EUR)

	Bilješke	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Neto rezultat financijskih operacija		**– 26 938**	**– 51 817**
Promjena umanjenja vrijednosti zajmova i predujmova, bez poništenih iznosa	7.2.	8 915	12 145
Promjena rezervacija za obveze po zajmovima, bez poništenih iznosa	13	735	718
Opći administrativni rashodi	23	– 19 942	– 24 794
Dobit za godinu		**81 555**	**90 856**
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		**81 555**	**90 856**

(*) Za godinu koja je završila 31. prosinca 2025. kamate i slični prihodi uključuju iznos od 109,7 milijuna EUR (2024.: 144,3 milijuna EUR) za imovinu koja se drži po amortiziranom trošku, izračunat primjenom metode efektivne kamatne stope.

IZVJEŠTAJ O PROMJENI SREDSTAVA SUBJEKATA KOJI DOPRINOSE ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2025.

(u tisućama EUR)

	Bilješke	Upisani doprinosi	Raspoloživa vraćena sredstva	Zadržana dobit	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2025.		**3 721 695**	**– 897 690**	**480 906**	**3 304 911**
Doprinosi država članica upisani tijekom godine	16	–	–	–	–
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2024.	17	–	– 591 271	–	**– 591 271**
Dobit za 2025.		–	–	81 555	**81 555**
Promjene sredstava subjekata koji doprinose		–	**– 591 271**	**81 555**	**– 509 716**
Na dan 31. prosinca 2025.		**3 721 695**	**– 1 488 961**	**562 461**	**2 795 195**

		Upisani doprinosi	Raspoloživa vraćena sredstva	Zadržana dobit	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2024.		**3 721 695**	**– 587 913**	**390 050**	**3 523 832**
Doprinosi država članica upisani tijekom godine	16	–	–	–	–
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2023.	17	–	– 309 777	–	**– 309 777**
Dobit za 2024.		–	–	90 856	**90 856**
Promjene sredstava subjekata koji doprinose		–	**– 309 777**	**90 856**	**– 218 921**
Na dan 31. prosinca 2024.		**3 721 695**	**– 897 690**	**480 906**	**3 304 911**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2025.

(u tisućama EUR)

	Bilješke	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
POSLOVANJE			
Dobit za godinu (*)		**81 555**	**90 856**
Usklađenja za:			
Neto rezultat dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom		– 5 176	52 265
Promjena umanjenja vrijednosti zajmova i predujmova, bez poništenih iznosa	7.2.	– 8 915	– 12 145
Neto rezultat zajmova i predujmova koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7	6 948	5 436
Promjene obračunatih kamata i amortiziranih troškova za zajmove i predujmove		– 3 776	– 2 229
Neto promjena rezervacija za obveze po zajmovima, bez poništenih iznosa		– 735	– 718
Promjene fer vrijednosti izvedenica	13	– 45 836	94 192
Promjene odgođenih prihoda	12	– 2 880	– 790
Učinak tečajnih razlika na zajmove		95 552	– 78 744
Učinak tečajnih razlika na dionice i druge vrijednosne papire s varijabilnim prinosom		58 444	– 23 199
Učinak tečajnih razlika na novčana sredstva		11 405	– 5 282
Dobit/(gubitak) od poslovanja prije promjena imovine i obveza poslovanja		**186 586**	**119 642**
Isplate zajmova	7	– 106 653	– 101 394
Otplate zajmova	7	398 998	371 568
Promjene obračunatih kamata na novac i novčane ekvivalente	5	– 2 331	– 646
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom –isplate	8	– 51 701	– 69 392
Neto primici od dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom		90 480	23 033
Primljene dividende	21	18 573	16 548
Smanjenje ostale imovine		–	616
(Smanjenje) ostalih obveza		– 245	– 49
(Smanjenje) iznosa obveza prema Europskoj investicijskoj banci		– 44 913	– 985
Neto novčani tokovi od (iskorišteni u okviru) poslovanja		**488 794**	**358 941**
AKTIVNOSTI FINANCIRANJA			
Iznosi primljeni od država članica za subvencije za kamate i tehničku pomoć		7 482	286 800
Iznosi plaćeni u ime država članica za subvencije za kamate i tehničku pomoć		– 108 597	– 68 256
Doprinosi isplaćeni u ime država članica		– 347 418	– 309 777
Neto novčani tokovi od aktivnosti financiranja		**– 448 533**	**– 91 233**
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		**40 261**	**267 708**

(u tisućama EUR)

	Bilješke	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Sažeti izvještaj o novčanim tokovima:			
Novac i novčani ekvivalenti na početku financijske godine		**1 633 830**	**1 371 404**
Neto novčani tokovi od (iskorišteni u okviru):			
poslovanja		488 794	358 941
aktivnosti financiranja		– 448 533	– 91 233
učinaka promjena tečaja na novac i novčane ekvivalente		– 11 405	– 5 282
Novac i novčani ekvivalenti na kraju financijske godine		**1 662 686**	**1 633 830**
Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju:			
novac u blagajni	5	146 087	212 466
oročene depozite (bez obračunatih kamata)	5	556 329	304 538
Komercijalni zapisi	5	960 270	1 116 826
		1 662 686	**1 633 830**

(*) Dobit za godinu uključuje primljenu kamatu u iznosu od 109,8 milijuna EUR (2024.: 149,1 milijun EUR), a plaćene kamate iznosile su 1,8 milijuna EUR (2024.: 1,9 milijuna EUR).

Bilješke uz financijske izvještaje na dan 31. prosinca 2025.

1 Opće informacije

Investicijski instrument („Investicijski instrument" ili „Instrument") uspostavljen je u okviru Sporazuma iz Cotonoua („Sporazum") o suradnji i razvojnoj pomoći između afričkih, karipskih i pacifičkih država („države AKP-a") i Europske unije i njezinih država članica od 23. lipnja 2000., revidiranog 25. lipnja 2005. i 22. lipnja 2010. Sporazum iz Samoe, kojim se Sporazum iz Cotonoua zamjenjuje novim okvirom za suradnju između Europske unije i Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) (Odluka Vijeća (EU) 2023/2862 od 30. listopada 2023.), potpisan je 15. studenog 2023. i stupio je na snagu 1. siječnja 2024. On zamjenjuje Sporazum iz Cotonoua, kojim su odnosi između EU-a i država AKP-a bili uređeni od 2000. Tom se tranzicijom osigurava kontinuitet partnerstava i svladavanje suvremenih globalnih izazova.

Instrument nije zaseban pravni subjekt, a Europska investicijska banka („EIB") upravlja doprinosima u ime država članica („donatori") u skladu s uvjetima Sporazuma i djeluje kao upravitelj Instrumenta.

Trajanje Instrumenta nije određeno. Unutarnji sporazum za 11. ERF ostaje na snazi (u skladu s njegovim člankom 14. stavkom 3.) koliko je potrebno za potpuno izvršenje svih operacija financiranih u okviru Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, Odluke o prekomorskom pridruživanju i višegodišnjeg financijskog okvira.

Financiranje u okviru Sporazuma osigurava se iz proračuna država članica EU-a. Države članice pridonose iznosima dodijeljenima za financiranje Investicijskog instrumenta te bespovratnim sredstvima za financiranje subvencija za kamate kako je predviđeno u višegodišnjim financijskim okvirima (Prvi financijski protokol za razdoblje 2000. – 2007., koji se naziva deveti europski razvojni fond (ERF), Drugi financijski protokol za razdoblje 2008. – 2013., koji se naziva 10. ERF, i Treći financijski protokol za razdoblje 2014. – 2020., koji se naziva 11. ERF). EIB-u je povjereno upravljanje:

i. Instrumentom, koji je obnovljivi fond rizičnog kapitala u vrijednosti od 3 685,5 milijuna EUR namijenjen poticanju ulaganja u privatni sektor u državama AKP-a, od čega je 48,5 milijuna EUR dodijeljeno prekomorskim zemljama i područjima;

ii. bespovratnim sredstvima za financiranje subvencija za kamate u vrijednosti od najviše 1 220,85 milijuna EUR za države AKP-a i najviše 8,5 milijuna EUR za prekomorske zemlje i područja. Najviše 15 % tih subvencija može se iskoristiti za financiranje tehničke pomoći za projekte.

Vijeće je 23. prosinca 2020. odlučilo produljiti razdoblje obveza Investicijskog instrumenta za najmanje šest mjeseci. EIB je nakon produljenja odobravao operacije u skladu sa svojim mandatom do 30. lipnja 2021. (Odluka Vijeća (EU) 2020/2233 od 23. prosinca 2020. o preuzimanju obveza za sredstva koja proizlaze iz vraćenih sredstava u okviru Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a za operacije u okviru 9., 10. i 11. Europskog razvojnog fonda ([32])).

EU i države AKP-a sporazumjeli su se da će izmijeniti odluku o prijelaznim mjerama kako bi se primjena odredaba Sporazuma o partnerstvu AKP-EU produljila do 31. prosinca 2023. ili do stupanja na snagu novog sporazuma ili pak privremene primjene novog sporazuma između Unije i država AKP-a, ovisno o tome što nastupi prije (Odluka br. 2/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU, koja je zatim izmijenjena Odlukom br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU ([33]) od 26. studenog 2021., Odlukom Vijeća (EU) 2022/970 ([34]) Odbora veleposlanika AKP-EU od 16. lipnja 2022 i Odlukom br. 2/2023 Odbora veleposlanika AKP-EU ([35]) od 25. listopada 2023.).

([32]) SL L 437, 28.12.2020., str. 188., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2233/oj.

([33]) Odluka br. 3/2021 Odbora veleposlanika AKP-EU od 26. studenoga 2021. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2021/2175] (SL L 441, 9.12.2021., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2175/oj).

([34]) Odluka Vijeća (EU) 2022/970 od 16. lipnja 2022. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Odbora veleposlanika AKP-EU u pogledu izmjene Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU (SL L 166, 22.6.2022., str. 145., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/970/oj).

([35]) Odluka br. 2/2023 Odbora Veleposlanika AKP-EU od 25. listopada 2023. o izmjeni Odluke br. 3/2019 Odbora veleposlanika AKP-EU o donošenju prijelaznih mjera na temelju članka 95. stavka 4. Sporazuma o partnerstvu AKP-EU [2023/2453] (SL L, 2023/2453, 31.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2453/oj).

Uredba o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, koja je stupila na snagu 14. lipnja 2021. (Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća ([36]) od 9. lipnja 2021.), glavna je pravna osnova za pomoć EU-a trećim zemljama u razdoblju 2021. – 2027. te za upravljanje novim institucijskim mandatom EIB-a za operacije izvan Europske unije, uključujući regiju AKP-a. To uključuje integraciju tekućeg izvanproračunskog ERF-a u proračun EU-a. Uredba o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju pravna je osnova na temelju koje će Komisija u budućnosti EIB-u povjeravati mandate EU-a za njegovo djelovanje izvan EU-a. Njome će se osigurati i okvir za vanjska ulaganja s pomoću kojeg će Unija surađivati s partnerskim institucijama upotrebljavajući bespovratna sredstva ili jamstva iz proračuna EU-a.

Ubuduće će se vraćena sredstva iz Investicijskog instrumenta upotrebljavati u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju tako što će se kombinirati dio Europskog fonda za održivi razvoj (EFOR+) namijenjen za privatni sektor u državama AKP-a i Skrbnički fond. Ugovor o prijenosu između EIB-a i Europske komisije potpisan je 15. veljače 2023. („Ugovor o prijenosu”). Svrha je tog ugovora prijenos sredstava koja proizlaze iz vraćenih sredstava u okviru Instrumenta, kako postanu dostupna, u skladu s Odlukom (EU) 2020/2233 („vraćena sredstva iz Investicijskog instrumenta AKP-a”) i Odlukom Vijeća (EU) 2021/1764 ([37]) („vraćena sredstva iz investicijskog instrumenta PZP-ova”, zajedno s vraćenim sredstvima Instrumenta za AKP dalje u tekstu „vraćena sredstva”). Za više pojedinosti vidjeti bilješku 2.4.6. i bilješku 17.

Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju razdoblje od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.

Na prijedlog Upravljačkog odbora Upravno vijeće 25. ožujka 2026. donijelo je financijske izvještaje te odobrilo njihovo podnošenje Vijeću guvernera na odobrenje do 24. travnja 2026.

2 Značajne računovodstvene politike

2.1 *Osnova za sastavljanje – Izjava o usklađenosti*

Financijski su se izvještaji pripremali pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, u skladu s kojom se pretpostavlja da će Instrument moći podmiriti sve novčane obveze u okviru svih operacija u doglednoj budućnosti, i u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („IASB”) i donijela Europska unija (dalje u tekstu „računovodstveni standardi MSFI-ja”). Financijski izvještaji na dan 31. prosinca 2025. obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju, račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama sredstava subjekata koji doprinose, izvještaj o novčanim tokovima i bilješke.

2.2 *Bitne računovodstvene prosudbe, pretpostavke i procjene*

Za pripremu financijskih izvještaja potrebne su procjene i pretpostavke koje se odnose na iskazane prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza. Procjena podrazumijeva upotrebu dostupnih informacija i prosudbu. Stvarni bi se rezultati u budućnosti mogli razlikovati od tih procjena, a razlike bi mogle biti značajne za financijske izvještaje. Procjene i temeljne pretpostavke kontinuirano se preispituju. Revidirane procjene priznaju se prospektivno.

Najznačajniji primjeri prosudbi i procjena navedeni su u nastavku.

— **Fer vrijednost financijskih instrumenata**

Ako se fer vrijednost financijskih instrumenata iskazana u bilanci stanja ne može odrediti iz aktivnih tržišta, utvrđuje se raznim tehnikama vrednovanja i primjenom matematičkih modela. Ulazni podaci za te modele preuzimaju se s dostupnih tržišta, ali kad to nije moguće, pri utvrđivanju fer vrijednosti potreban je određeni stupanj prosudbe. Vrednovanja se kategoriziraju u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju podataka korištenih za tehnike vrednovanja opisane i objavljene

([36]) Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([37]) Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (SL L 355, 7.10.2021., str. 6., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

u bilješkama 2.4.2. i 4.

— **Gubici od umanjenja vrijednosti po zajmovima i potraživanjima**

Pri mjerenju očekivanog kreditnog gubitka od uprave se zahtijevaju važne prosudbe, osobito procjena znatnog povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja, razmatranje informacija o budućnosti te dodatna procjena iznosa i trenutka nastanka budućih novčanih tokova i vrijednosti kolaterala pri utvrđivanju gubitaka od umanjenja vrijednosti. Te procjene ovise o brojnim čimbenicima, koji mogu značajno utjecati na vrijeme i iznos rezervacija za umanjenje vrijednosti za kreditne gubitke koji će se priznati (bilješka 2.4.2.). Relevantne pretpostavke o utjecaju koji na umanjenje vrijednosti ima opći kontekst nesigurnosti i turbulencije do kojih je došlo 2024. i koje su se nastavile 2025. detaljno su opisane u bilješci 2.4.2.2. i bilješci 3.2.3.7.

— **Vrednovanje vlasničkih ulaganja koja ne kotiraju na burzi**

Vrednovanje vlasničkih ulaganja koja ne kotiraju na burzi obično se temelji na nečemu od sljedećeg:

— nedavnim transakcijama po uobičajenim tržišnim uvjetima,

— sadašnjoj fer vrijednosti drugog u biti jednakog instrumenta,

— očekivanim novčanim tokovima diskontiranim primjenom sadašnjih stopa za slične stavke sličnih obilježja rizika,

— metodi prilagođene neto vrijednosti imovine ili

— drugim modelima vrednovanja.

Utvrđivanje novčanih tokova i čimbenika za diskontiranje vlasničkih ulaganja koja ne kotiraju na burzi u velikoj se mjeri oslanja na procjene. Instrument periodično podešava tehnike vrednovanja i testira njihovu valjanost primjenom cijene trenutačno dostupnih tržišnih transakcija istim instrumentom ili drugih dostupnih tržišnih informacija.

— **Konsolidacija subjekata u kojima Instrument ima udjele**

EIB-ove prosudbe pokazuju da nijedan subjekt u kojem Instrument ima udjele nije pod njegovom kontrolom. Razlog je tomu činjenica da u svim tim subjektima isključivu odgovornost za upravljanje i kontrolu poslovanja partnerstva snose glavni partner, upravitelj fonda ili upravni odbor, koji imaju ovlasti za izvršavanje svih radnji nužnih za ostvarivanje svrhe i ciljeva partnerstva u skladu s ulaganjima i smjernicama o politici.

2.3 ***Promjene računovodstvenih standarda***

Osim promjena navedenih u nastavku, Instrument je za sva razdoblja prezentirana u ovim financijskim izvještajima dosljedno primjenjivao računovodstvene politike navedene u bilješci 2.4. Instrument je usvojio sljedeće nove standarde i izmjene standarda.

Novi i izmijenjeni standardi koje je Instrument usvojio

Izmjene postojećih standarda navedene u nastavku primjenjuju se za financijske izvještaje Instrumenta od 1. siječnja 2025.:

— Izmjene MRS-a 21 Učinci promjena tečajeva stranih valuta: Nezamjenjivost.

Prethodno navedene izmjene nisu bitno utjecale na financijske izvještaje Instrumenta.

Novi standardi, izmjene i tumačenja koje Instrument još nije usvojio

Na dan 31. prosinca 2025. objavljene su sljedeće izmjene postojećih standarda koje nisu bile obvezne za godišnja izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2025.:

Izmjene postojećih standarda koje je potvrdio EU, a primjenjuju se za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2026. ili nakon tog datuma:

— Izmjene Razvrstavanja i mjerenja financijskih instrumenata (izmjene MSFI-ja 1, MSFI-ja 7, MSFI-ja 9 i MRS-a 7),

— Godišnja poboljšanja, svezak 11.,

— Ugovori o opskrbi električnom energijom iz obnovljivih izvora – izmjene MSFI-ja 9 i MSFI-ja 7.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koje EU još nije odobrio:

— MSFI 18 Prezentiranje i objavljivanje informacija u financijskim izvještajima,

— MSFI 19 Društva kćeri bez društvene odgovornosti: objavljivanja.

Na datum odobrenja financijskih izvještaja Instrument nije prijevremeno usvojio nijedan od prethodno navedenih standarda ili izmjena postojećih standarda i nisu objavljena tumačenja koja se primjenjuju i koja Instrument mora uzeti u obzir na bilo koji od izvještajnog datuma. Uprava očekuje da će se sve relevantne objave donijeti za prvo razdoblje koje započinje s datumom objave ili nakon njega i da neće bitno utjecati na financijske izvještaje Instrumenta.

2.4 *Sažetak značajnih računovodstvenih politika*

U izvještaju o financijskom položaju imovina i obveze prezentiraju se redom od najlikvidnijih do najnelikvidnijih i ne razlikuju se kratkotrajne/kratkoročne i dugotrajne/dugoročne stavke.

2.4.1 Preračunavanje stranih valuta

Instrument za prikazivanje financijskih izvještaja koristi euro (EUR), koji je i funkcionalna valuta. Osim ako je drukčije navedeno, financijski podaci iskazani u eurima zaokružuju se na najbližu tisućicu.

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u eure po deviznom tečaju koji prevladava na dan transakcije.

Novčana imovina i obveze iskazane u drugim valutama preračunavaju se u eure po deviznom tečaju koji prevladava na datum izvještaja o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak koji nastane zbog takvog preračunavanja evidentira se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Nenovčane stavke koje se mjere po povijesnom trošku u stranoj valuti preračunavaju se po deviznim tečajevima koji su važili na datume početnih transakcija. Nenovčane stavke koje se mjere po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se po deviznim tečajevima koji su važili na datum utvrđenja fer vrijednosti.

Tečajne razlike nastale namirom transakcija po tečajevima različitima od onih na dan transakcije i neostvarene tečajne razlike za nepodmirenu novčanu imovinu i obveze u stranoj valuti priznaju se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

2.4.2 Financijska imovina osim izvedenica

Neizvedeni financijski instrumenti početno se priznaju na temelju datuma namire.

Klasifikacija i mjerenje

Financijska imovina

Pri početnom se mjerenju financijska imovina klasificira kao mjerena po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, dok se financijska obveza klasificira kao mjerena po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

U skladu s MSFI-jem 9 prvi je korak u klasifikaciji odrediti smatra li se financijska imovina dužničkim ili vlasničkim instrumentom. U MSFI-ju 9 upućuje se na definicije iz MRS-a 32 Financijski instrumenti: prezentiranje.

Dužnički instrumenti oni su instrumenti koji odgovaraju definiciji financijske obveze iz perspektive druge ugovorne strane, zajmovi i dužnički vrijednosni papiri, uključujući obveznice, mjenice ili potvrde koje su izdali strukturirani subjekti, vlada ili trgovačka društva.

Dužnički se instrument klasificira po amortiziranom trošku ako ispunjava oba sljedeća uvjeta i ako nije određen po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

— imovina se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova i

— u skladu s ugovornim uvjetima financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice (kriteriji „samo plaćanja glavnice i kamata”).

Navedeni bi se zahtjevi trebali primjenjivati na svu financijsku imovinu, čak i ako ona sadržava ugrađene izvedenice.

Vlasnički instrumenti su instrumenti koji odgovaraju definiciji vlasničkog instrumenta iz perspektive izdavatelja, odnosno to su instrumenti koji ne sadržavaju ugovorne obveze plaćanja i koji su dokaz preostalog udjela u neto imovini izdavatelja. Vlasnički se instrumenti mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Pri početnom priznavanju vlasničkog ulaganja koje se ne drži radi trgovanja, Instrument može neopozivo odlučiti da će naknadne promjene prezentirati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ta se odluka donosi za svako pojedinačno ulaganje.

Sva ostala financijska imovina klasificira se kao mjerena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Procjena poslovnog modela

EIB, kao upravitelj Instrumenta, na razini portfelja procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se drži dužnički instrument jer je to najbolji pokazatelj načina na koji se upravlja subjektom i na koji se informacije dostavljaju upravi. Te se informacije odnose na sljedeće:

— postavljene politike i ciljeve portfelja te provedbu tih politika u praksi. Osobito se procjenjuje je li strategija uprave usmjerena na ostvarivanje prihoda od ugovorne kamatne stope, očuvanje određenog profila kamatne stope, usklađenje trajanja financijske imovine s trajanjem obveza koje se financiraju tom imovinom ili realizaciju novčanih tokova prodajom te imovine,

— kako se vrednuju rezultati portfelja i kako se o njima izvještava uprava Instrumenta,

— rizike koji utječu na rezultate poslovnog modela (i financijsku imovinu koja se drži u okviru tog poslovnog modela) te kako se tim rizicima upravlja i

— učestalost, opseg i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i očekivanu buduću prodaju.

Međutim, informacije o prodaji ne razmatraju se izolirano, nego u okviru ukupne procjene načina ostvarenja postavljenog cilja Instrumenta u smislu upravljanja financijskom imovinom i načina realizacije novčanih tokova.

Poslovni model za izdavanje izravnih zajmova u okviru financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje opisan je i objavljen u bilješci 25.

Kriteriji „samo plaćanja glavnice i kamata”

Za potrebe ove procjene, „glavnica” se definira kao fer vrijednost dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. „Kamata” se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog razdoblja te za druge osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi) te za maržu profita.

Kad se procjenjuje jesu li ugovorni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamata, razmatraju se ugovorni uvjeti instrumenta. Pritom se procjenjuje i sadržava li financijska imovina ugovorne uvjete koji bi mogli promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne ispuni taj uvjet.

Prestanak priznavanja

Instrument financijsku imovinu prestaje priznavati kad ugovorna prava na novčane tokove iz te financijske imovine isteknu ili kad se prava na primitak ugovornih novčanih tokova prenesu transakcijom u okviru koje Instrument prenosi rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom ili zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva, ali ne zadržava kontrolu nad financijskom imovinom.

Pri prestanku priznavanja financijske imovine ili financijske obveze (bilješka 2.4.4.), razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obveze (ili knjigovodstvene vrijednosti raspoređene na dio imovine ili obveze koja se prestaje priznavati) i zbroja i. primljene ili plaćene naknade i ii. svakog kumulativnog dobitka ili gubitka koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti priznaje se u dobit ili gubitak, osim kumulativnih dobitaka ili gubitaka priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za vlasnička ulaganja mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja su po otuđenju prenesena u pričuve, a ne u dobit ili gubitak.

U kontekstu reforme IBOR-a Instrument procjenjuje je li promjena financijskog instrumenta mjerenog po amortiziranom trošku značajna nakon primjene praktičnog rješenja uvedenog u 2. fazi reforme IBOR-a. Kad je riječ o izmjenama koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, Instrument ne prestaje priznavati financijski instrument čiji su ugovorni novčani tokovi promijenjeni kao izravna posljedica reforme, pri čemu je promjena ekonomski istovjetna prethodnoj osnovi za određivanje ugovornih novčanih tokova (odnosno osnovi neposredno prije promjene).

Reklasifikacija

Financijska se imovina ne reklasificira nakon početnog priznavanja, osim u razdoblju nakon što Instrument promijeni svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom.

Izmjena

Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku smatra se izmijenjenom ako se njezini ugovorni novčani tokovi ponovno dogovore ili na neki drugi način izmijene. Ponovno dogovaranje ili izmjene mogu, ali ne moraju, dovesti do prestanka priznavanja starog i početka priznavanja novog financijskog instrumenta.

Znatna ugovorna izmjena novčanih tokova financijske imovine mjerene po amortiziranom trošku koja dovodi do prestanka priznavanja financijske imovine istodobno dovodi do priznavanja nove financijske imovine po njezinoj fer vrijednosti te bilježenja dobitka ili gubitka na temelju izmjene u konsolidiranom računu dobiti ili gubitka pod odjeljkom „Rezultat financijskih operacija”.

Ugovorna izmjena smatra se znatnom ako se diskontirana sadašnja vrijednost novčanih tokova po revidiranim uvjetima (diskontirana na temelju izvorne efektivne kamatne stope) razlikuje za najmanje 10 % od diskontirane sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova izvorne financijske imovine. Razmatraju se i kvalitativni faktori, kao što su promjena valute u kojoj je iskazana financijska imovina i parametri konverzije.

U kontekstu reforme IBOR-a Instrument procjenjuje je li promjena financijskog instrumenta mjerenog po amortiziranom trošku značajna nakon primjene praktičnog rješenja uvedenog u 2. fazi reforme IBOR-a. Instrument ažurira efektivnu kamatnu stopu, a da ne mijenja knjigovodstvenu vrijednost financijskog instrumenta ako se osnova za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova financijskog instrumenta, mjerenog po amortiziranom trošku, promijeni kao izravna posljedica reforme i ako je promjena ekonomski istovjetna prethodnoj osnovi (odnosno osnovi neposredno prije promjene).

Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila postignuta pri prodaji imovine ili plaćena pri prijenosu obveze u uobičajenoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja na glavnom tržištu, ili ako to nije moguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Instrument ima pristup na taj datum.

Kad je to primjenjivo, EIB u ime Instrumenta mjeri fer vrijednost instrumenta primjenom kotirane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije povezane s imovinom ili obvezama obavljaju dovoljno često i u dovoljnom obujmu da bi bilo moguće dobiti stalne informacije o cijenama.

Ako nisu dostupne s aktivnih tržišta, fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza iskazanih u izvještaju o financijskom položaju utvrđuju se raznim tehnikama vrednovanja i primjenom matematičkih modela. Ulazni podaci za te modele preuzimaju se s dostupnih tržišta, ali kad to nije moguće, pri utvrđivanju fer vrijednosti potreban je određeni stupanj prosudbe. Odabranom tehnikom vrednovanja uzimaju se u obzir svi čimbenici koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Te tehnike vrednovanja mogu uključivati neto sadašnju vrijednost i modele diskontiranih novčanih tokova, usporedbu sa sličnim instrumentima za koje postoje cijene na tržištu, model Black-Scholes i model polinomnog određivanja cijena opcija te druge tehnike vrednovanja. Pretpostavke i podaci koji se upotrebljavaju u tehnikama vrednovanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže koje se upotrebljavaju pri procjeni diskontnih stopa, cijene obveznica i vlasničkih instrumenata, devizne tečajeve, kapital i cijene kapitala te očekivane volatilnosti i korelacije cijena.

Cilj je tehnika vrednovanja postići mjerenje fer vrijednosti koje odražava cijenu koja bi bila postignuta pri prodaji imovine ili plaćena pri prijenosu obveze u uobičajenoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja.

Za utvrđivanje fer vrijednosti uobičajenih i jednostavnijih financijskih instrumenata, kao što su kamatne stope i valutni ugovori o razmjeni, Banka primjenjuje općepriznate modele u kojima se koriste samo dostupni tržišni podaci i koji iziskuju ograničenu stručnu prosudbu i procjenu. Cijene i ulazni podaci za modele obično su dostupni na tržištu uvrštenih dužničkih vrijednosnih papira i vlasničkih instrumenata, izvedenica kojima se trguje na burzi i jednostavnih OTC izvedenica, kao što su kamatni ugovori o razmjeni. Dostupnost tržišnih cijena i ulaznih podataka za modele smanjuje potrebu za stručnom prosudbom i procjenom i nesigurnost pri određivanju fer vrijednosti. Dostupnost tržišnih cijena i ulaznih podataka varira ovisno o proizvodima i tržištima i mijenja se uslijed posebnih događaja i općih uvjeta koji vladaju na financijskim tržištima.

EIB za složenije instrumente primjenjuje vlastite modele osmišljene na temelju priznatih modela vrednovanja. Neki ili svi bitni ulazni podaci za te modele ne moraju biti dostupni na tržištu i izvode se iz tržišnih cijena ili stopa ili se procjenjuju na temelju pretpostavki. Primjeri instrumenata za koje bitni ulazni podaci nisu dostupni na tržištu obuhvaćaju određene zajmove i jamstva za koje ne postoji aktivno tržište. Modeli vrednovanja za koje su potrebni bitni ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu zahtijevaju viši stupanj prosudbe i procjene uprave pri utvrđivanju fer vrijednosti. Prosudba i procjena uprave obično je potrebna za odabir odgovarajuće metode vrednovanja, utvrđivanje očekivanih budućih novčanih tokova od financijskog instrumenta čija se vrijednost određuje, utvrđivanje vjerojatnosti neispunjavanja obveza i prijevremene uplate druge ugovorne strane te odabir odgovarajućih diskontnih stopa.

Instrument mjeri fer vrijednosti primjenom sljedeće hijerarhije fer vrijednosti, koja odražava važnost ulaznih podataka koji se upotrebljavaju pri mjerenju:

— 1. razina: ulazni podaci u obliku nekorigiranih kotiranih cijena na aktivnim tržištima za identične instrumente kojima Instrument ima pristup,

— 2. razina: ulazni podaci, osim kotiranih cijena uključenih u 1. razinu, koji su dostupni na tržištu bilo izravno (tj. kao cijene) ili neizravno (tj. izvedeni iz cijena). Ova kategorija obuhvaća instrumente koji se vrednuju primjenom kotiranih tržišnih cijena na aktivnim tržištima za slične instrumente, kotiranih cijena za identične ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnima ili drugih tehnika vrednovanja za koje su svi bitni ulazni podaci izravno ili neizravno dostupni iz tržišnih podataka,

— 3. razina: ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu. Ova kategorija obuhvaća sve instrumente za koje tehnika vrednovanja uključuje ulazne podatke koji se ne temelje na podacima koji su dostupni na tržištu, a podaci koji nisu dostupni na tržištu značajno utječu na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na temelju kotiranih cijena za slične instrumente za koje su radi iskazivanja razlika među instrumentima potrebna znatna usklađenja ili pretpostavke koji nisu dostupni na tržištu.

Instrument priznaje prijenose između razina hijerarhije fer vrijednosti od kraja izvještajnog razdoblja tijekom kojeg je došlo do promjene.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

MSFI 9 temelji se na modelu očekivanog kreditnog gubitka usmjerenom na buduće događaje. EIB je utvrdio okvir za izračun „očekivanog kreditnog gubitka” koji je uvjetovan stanjem makroekonomije. To uključuje utvrđivanje parametara kreditnog rizika u određenom trenutku (vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. *probability of default* – „PD”) i gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. *loss given default* – „LGD”)) na temelju sistemskog faktora (kreditni ciklus) na koji utječe makroekonomija i koji se predviđa na osnovi makroekonomskih projekcija ili scenarija. Konačni očekivani kreditni gubitak je vjerojatnošću ponderirani prosjek očekivanih kreditnih gubitaka prema pojedinim makroekonomskim scenarijima. Taj model umanjenja vrijednosti koji je usmjeren na buduće događaje primjenjuje se na financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku te na izvanbilančne obveze.

U skladu s MSFI-jem 9 rezervacije za gubitke mjere se na jednoj od sljedećih osnova:

— očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci: to su očekivani kreditni gubici u dvanaestomjesečnom razdoblju koji proizlaze iz mogućih neispunjavanja obveza u razdoblju od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, i

— očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta: to su očekivani kreditni gubici koji su posljedica svih mogućih neispunjenja obveza tijekom očekivanog trajanja financijskog instrumenta.

U standardu MSFI 9 utvrđen je model s tri faze za umanjenje vrijednosti na temelju promjena kreditne kvalitete od početnog priznavanja. Financijski instrumenti klasificiraju se u fazu 1, osim instrumenata za koje se utvrdi znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja. To obuhvaća kvantitativne i kvalitativne informacije i analize utemeljene na stručnim informacijama EIB-a, kao što su informacije o budućim kretanjima.

Kupljena ili stvorena imovina umanjena za kreditne gubitke financijska je imovina koja se od trenutka početnog priznavanja klasificira kao faza 3. Za kupljenu ili stvorenu financijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke kumulativne promjene očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta nakon početnog priznavanja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Banka procjenjuje klasifikaciju faza prema MSFI-ju 9 na temelju sekvencijalnog pristupa u kojem se koriste informacije o drugoj ugovornoj strani ili instrumentu, koji je u skladu s internim smjernicama i postupcima za znakove ranog upozorenja, neprihodujuće izloženosti i restrukturiranje.

EIB smatra da je postojeći model očekivanog kreditnog gubitka usmjeren na buduće događaje dovoljno sveobuhvatan da se u obzir uzmu ekstremne gospodarske okolnosti, koje su izravno uzete u obzir u makroekonomskim projekcijama i vremenskoj strukturi PD-a.

U slučaju znatnog povećanja kreditnog rizika, financijski instrument premješta se u fazu 2, ali još se ne smatra da mu je vrijednost umanjena za kreditne gubitke. Ako mu se vrijednost umanji za kreditne gubitke, financijski se instrument premješta u fazu 3.

Kako bi odredio izloženosti koje pripadaju fazi 3, EIB utvrđuje postoje li objektivni dokazi o neprihodonosnoj izloženosti. Smatra se da je financijska imovina u statusu neispunjavanja obveza ako je vjerojatno da zajmoprimac neće u cijelosti podmiriti svoje kreditne obveze prema Instrumentu ukoliko Instrument ne iskoristi svoje pravo na naplatu ili ako zajmoprimac kasni više od 90 dana s podmirenjem bilo koje značajne kreditne obveze prema Instrumentu.

Stoga se smatra da je vrijednost financijske imovine umanjena kad se utvrdi da Instrument vjerojatno neće moći naplatiti sve dospjele iznose u skladu s izvornim ugovornim uvjetima ili ekvivalentnu vrijednost. Pojedinačne kreditne izloženosti vrednuju se na temelju značajki zajmoprimca, njegova ukupnog financijskog stanja, resursa i urednosti plaćanja, vjerojatnosti potpore od nekog financijski odgovornog jamca te, ovisno o slučaju, ostvarive vrijednosti kolaterala.

Svi zahtjevi za umanjenje vrijednosti preispituju se i analiziraju barem svakih šest mjeseci. Sve naknadne promjene iznosa i vremena očekivanih novčanih tokova u usporedbi s prethodnim procjenama rezultiraju promjenom pričuve za kreditne gubitke i terete se ili odobravaju u računu dobiti i gubitka. Ispravak vrijednosti za umanjenje vrijednosti poništava se samo ako se kreditna kvaliteta poboljša uz razumno jamstvo pravovremene naplate glavnice i kamata u skladu s izvornim ugovornim uvjetima ugovora o potraživanju. Vrijednost se otpisuje ako se potraživanje djelomično ili u cijelosti smatra nenaplativim ili oproštenim. Otpis se evidentira u odnosu na prethodno utvrđeno smanjenje vrijednosti ili izravno u računu dobiti i gubitka i umanjuje iznos glavnice potraživanja. Naplata prethodno otpisanih iznosa, djelomična ili u cijelosti, evidentira se kao prihod u računu dobiti i gubitka. Otpisana financijska imovina mogla bi i dalje biti predmetom prisilne naplate u skladu s EIB-ovim postupcima za naplatu nepodmirenih iznosa.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka – ulazni podaci, pretpostavke i tehnike

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta provodi se na imovini iz faze 2 i faze 3, a mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka u razdoblju od 12 mjeseci na imovini iz faze 1.

Očekivani kreditni gubici izračunati su na temelju sljedećih varijabli:

— kreditni rejting i vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza u određenom trenutku,

— LGD u određenom trenutku,

— izloženost sa statusom neispunjavanja obveza.

Kreditni rejting druge ugovorne strane utvrđuje se na određeni datum i na temelju modela kreditnog bodovanja posebno prilagođenih raznim kategorijama drugih ugovornih strana i izloženosti.

Svaka ocjena kreditnog rejtinga povezana je sa specifičnim PD-om koji predstavlja vjerojatnost da druga ugovorna strana ne ispuni svoju financijsku obvezu, bilo u sljedećih 12 mjeseci ili tijekom preostalog trajanja obveze. Stoga su rejtinzi glavni ulazni podaci za utvrđivanje vremenske strukture PD-a u određenom trenutku za izloženosti. EIB prikuplja podatke o rezultatima i statusu neispunjavanja obveza u vezi s izloženosti Instrumenta kreditnom riziku. Prikupljeni podaci raščlanjuju se prema sektorima i regijama. Različiti sektori i regije koji jednako reagiraju na kreditne cikluse analiziraju se zajedno.

EIB na temelju statističkih modela analizira prikupljene podatke i procjenjuje PD tijekom preostalog vijeka trajanja za izloženosti te kako bi se one mogle promijeniti s vremenom i s obzirom na pojedine makroekonomske scenarije.

LGD predstavlja EIB-ov očekivani omjer između gubitka po izloženosti zbog neispunjavanja obveze druge ugovorne strane i nepodmirenog iznosa obveze. LGD se može definirati i kao „1 – Stopa naplate”. LGD se procjenjuje uglavnom zemljopisno i po vrsti druge ugovorne strane, uz pet glavnih kategorija izloženosti: države, javne institucije, financijske institucije, trgovačka društva i financiranje projekata. Vrijednosti LGD-a dodatno se usklađuju na temelju specifičnih značajki proizvoda i ugovora na koje se odnosi izloženost.

EIB pri ocjeni znatnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja i pri mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka uzima u obzir informacije u određenom trenutku i informacije o budućim događajima.

EIB je za mjerenje očekivanog kreditnog gubitka razvio pristup uvjetnog modeliranja (model PD-a u određenom trenutku), koji se koristi za izračun vremenske strukture PD-a, što uključuje:

— utvrđivanje ekonomski razumne funkcije povezanosti između kreditnog ciklusa i makroekonomskih varijabli i

— skup triju makroekonomskih scenarija (jedan osnovni scenarij i dva scenarija koji odražavaju gospodarski rast i pad) s višegodišnjom potencijalnom realizacijom BDP-a i njihovim povezanim vjerojatnostima.

EIB makroekonomske scenarije temelji na polustrukturnom makromodelu globalnog gospodarstva s više zemalja, više jednadžbi i utvrđenim blokovima za pojedine zemlje. Središnji/osnovni scenarij osmišljen je da bude u skladu s najnovijim predviđanjima Europske komisije. Pozitivni i negativni scenariji temelje se na središnjem scenariju i primjenjuju model s više zemalja i više jednadžbi. Scenariji su izvedeni na temelju šokova koji utječu na BDP, ključno mjerilo gospodarske aktivnosti. Šokovi koji utječu na realni BDP kalibrirani su da prikazuju utvrđenu volatilnost varijable. Po potrebi se primjenjuje i stručna prosudba kako bi se utvrdili veličina i postojanost šokova koji utječu na BDP. Posljedično se šokovi utvrđuju zajedno s funkcijom pada kako bi se odredio njihov učinak tijekom vremena. Vjerojatnost svakog scenarija utvrđuje se na temelju tržišnih pokazatelja (volatilnost) i interno razvijenih pokazatelja/podataka za praćenje koji se dosljedno primjenjuju tijekom vremena kako bi se u obzir uzela neizvjesnost.

U EIB-ovim modelima PD-a u određenom trenutku i LGD-a u određenom trenutku upotrebljavaju se iste projicirane vrijednosti kreditnog ciklusa kao glavni ulazni podaci u sklopu različitih makroekonomskih scenarija. Kreditni ciklus izračunava se na temelju smanjenja kreditne ocjene vanjske agencije za kreditni rejting i projekcija godišnjih stopa rasta realnog BDP-a te razlike između dugoročnih i kratkoročnih kamatnih stopa.

Izloženost sa statusom neispunjavanja obveza označava očekivanu izloženost u slučaju neispunjavanja obveza te se temelji na trenutačnoj izloženosti drugoj ugovornoj strani i potencijalnim promjenama u trenutačnom dopuštenom iznosu na temelju ugovora, uključujući amortizaciju. Izloženost sa statusom neispunjavanja obveza neke financijske imovine odgovara njezinoj bruto knjigovodstvenoj vrijednosti. Za obveze kreditiranja i financijska jamstva izloženost sa statusom neispunjavanja obveza uključuje iskorišteni iznos.

2.4.2.1 *Novac i novčani ekvivalenti*

Instrument novac i novčane ekvivalente definira kao tekuće račune, kratkoročne depozite ili komercijalne zapise s dospijećem od najviše tri mjeseca. Novac i novčani ekvivalenti knjiže se po amortiziranom trošku u izvještaju o financijskom položaju.

2.4.2.2 *Financijska imovina riznice*

Financijska imovina riznice obuhvaća kotirane i nekotirane obveznice koje se namjerava držati do dospijeća i komercijalne zapise s dospijećem dužim od tri mjeseca, koji se stoga klasificiraju po amortiziranom trošku.

Te se obveznice i komercijalni zapisi početno mjere po trošku nabave, što je fer vrijednost uvećana za sve transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati nabavi. Razlika između početne cijene i otkupne vrijednosti amortizira se u skladu s metodom efektivne kamatne stope tijekom preostalog vijeka trajanja instrumenta.

2.4.2.3 *Zajmovi i predujmovi*

Portfelj zajmova i predujmova može se sastojati od dužničkih instrumenata, kao što su zajmovi i dužnički vrijednosni papiri, uključujući obveznice, mjenice ili potvrde koje su izdali strukturirani subjekti s namjerom da ih drže do dospijeća i da naplate ugovorne novčane tokove.

Zajmovi i predujmovi uključuju:

— zajmove i predujmove koji se mjere po amortizacijskom trošku,

— zajmove i predujmove koji se obvezno mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Zajmovi koje je odobrio Instrument priznaju se u imovini Instrumenta kad se zajmoprimcima isplate novčana sredstva. Neisplaćeni dijelovi zajma evidentiraju se kao izvanbilančne stavke po nominalnoj vrijednosti. Zajmovi koji zadovoljavaju kriterije „samo plaćanja glavnice i kamata” početno se knjiže po trošku nabave (neto isplaćeni iznosi), što je fer vrijednost novca isplaćenog za odobreni zajam, uključujući sve transakcijske troškove, i naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Dužnički vrijednosni papiri priznaju se u imovini Instrumenta kad se novac isplati izdavatelju te mogu imati oblik ugovorno vezanog dužničkog instrumenta ili dužničkog instrumenta koji se sastoji od jedne tranše. Neisplaćeni dijelovi dužničkih vrijednosnih papira evidentiraju se kao izvanbilančne stavke po nominalnoj vrijednosti. Dužnički vrijednosni papiri najprije se mjere po trošku nabave, što je fer vrijednost uvećana za sve transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati nabavi, a zatim se mjere po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope. Razlika između početne cijene i otkupne vrijednosti amortizira se u skladu s metodom efektivne kamatne stope tijekom preostalog vijeka trajanja instrumenta.

Politika umanjenja vrijednosti zajmova i predujmova opisana je u bilješci 2.4.2.

Zajmovi i predujmovi koji ne ispunjavaju kriterij poslovnog modela ili kriterij „samo plaćanja glavnice i kamata” obvezno se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Primijenjena tehnika mjerenja fer vrijednosti temelji se na tehnici diskontiranog novčanog toka ili likvidacijskoj vrijednosti.

Učinak reforme IBOR-a na ponovno mjerenje zajmova i predujmova po amortiziranom trošku opisan je u posebnim odlomcima bilješke 2.4.2. – Klasifikacija i mjerenje/Promjena.

2.4.2.4 *Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom*

U Instrumentu postoje dvije vrste vlasničkih ulaganja: i. izravna vlasnička ulaganja i ii. ulaganja u fondove poduzetničkog kapitala. Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Naknadne promjene fer vrijednosti, uključujući dobitke i gubitke od preračunavanja stranih valuta, priznaju se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u dijelu „neto rezultat dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom”.

Dio tih ulaganja za koji su preuzete obveze, ali koji nije iskorišten, evidentira se kao konsolidirane izvanbilančne obveze po nominalnoj vrijednosti.

Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata

Fer vrijednost utvrđuje se primjenom metode agregirane neto vrijednosti imovine (čime se pretpostavlja da, neovisno o nedostatku lako utvrdive tržišne vrijednosti, neto vrijednost imovine predstavlja najbolju procjenu fer vrijednosti). Ako se ne može odrediti na temelju informacija s aktivnih tržišta, fer vrijednost nekotiranih ulaganja određuje se primjenom priznatih tehnika vrednovanja (bilješka 4.2.1.).

Pripisana neto vrijednost imovine usklađuje se za događaje nastale od datuma zadnje dostupne neto vrijednosti imovine do datuma bilance u mjeri u kojoj Upravljački odbor takvo usklađenje smatra značajnim. Značajna usklađenja provode se dok Upravno vijeće ne donese financijske izvještaje za godinu. Zbog opće nesigurnosti, raznih rizika uzrokovanih ruskom invazijom na Ukrajinu i opažene volatilnosti rezultata, EIB je unaprijedio svoje tehnike vrednovanja kako bi procijenio eventualna usklađenja fer vrijednosti vlasničkih ulaganja za neto vrijednosti imovine koje upravitelji fondova nisu prijavili na izvještajni datum na koji se odnose financijski izvještaji Instrumenta.

Za specifična ulaganja za koja se neto vrijednost imovine ne može lako utvrditi mogu se primijeniti druge smjernice, primjerice Međunarodne smjernice za vrednovanje vlasničkog kapitala i poduzetničkog kapitala („IPEV”), kako ih je objavio Odbor IPEV-a, a zahtijeva se i detaljnije praćenje i pregled. Prema toj metodi fondovi se interno klasificiraju u tri kategorije:

— kategorija I – fondovi koji su usvojili zahtjeve u pogledu fer vrijednosti iz MSFI-ja 13 ili Smjernica IPEV, za koje se provodi poseban pregled kako bi se osiguralo da je neto vrijednost imovine pouzdana procjena fer vrijednosti,

— kategorija II – fondovi koji su usvojili druge smjernice za vrednovanje (npr. smjernice EVCA-e iz 2001.) ili standarde za koje se može smatrati da su usklađeni s MSFI-jem 13, za koje se može izračunati ekvivalentna neto vrijednost imovine, i

— kategorija III – fondovi koji nisu usvojili zahtjeve fer vrijednosti iz MSFI-ja 13 ni druge smjernice za vrednovanje u skladu s MSFI-jem 13.

Procjena značajnog utjecaja

Udjeli koje je Instrument stekao obično predstavljaju ulaganja u privatne fondove vlasničkog ili poduzetničkog kapitala. U skladu s uobičajenom praksom, takva su ulaganja obično zajednička ulaganja većeg broja ulagača od kojih ni jedan ne može samostalno utjecati na svakodnevno poslovanje i ulagačku aktivnost takvog fonda. U skladu s time, bez obzira na moguće sudjelovanje u upravljačkom tijelu određenog fonda, ulagači u načelu ne stječu prava na temelju kojih bi mogli utjecati na svakodnevno poslovanje fonda. Osim toga, pojedinačni ulagači u fondove vlasničkog ili poduzetničkog kapitala ne određuju poslovnu politiku fonda, primjerice politiku raspodjele dividendi ili drugih vrsta raspodjela. Te odluke u pravilu donosi uprava fonda na temelju dioničarskog ugovora kojim su uređena prava i obveze uprave i svih dioničara fonda. Dioničarskim se ugovorom pojedinačnim ulagačima obično zabranjuju značajne bilateralne transakcije s fondom, međusobna razmjena upravljačkog osoblja ili stjecanje povlaštenog pristupa bitnim tehničkim informacijama. Ulaganja Instrumenta u skladu su s navedenom uobičajenom praksom, što je jamstvo da Instrument ta ulaganja ne nadzire i da ni na koji način na njih značajno ne utječe u smislu MSFI-ja 10 i MRS-a 28, što se odnosi i na ulaganja u kojima Instrument drži više od 20 % glasačkih prava.

2.4.3 Financijska jamstva

Ugovor o financijskom jamstvu ugovor je koji od Instrumenta zahtijeva određena plaćanja radi nadoknade gubitaka imatelju koji su nastali jer određeni dužnik nije izvršio plaćanja po njihovu dospijeću u skladu s uvjetima dužničkog instrumenta.

Financijska jamstva obračunavaju se u skladu s MSFI-jem 9 – Financijski instrumenti kao izvedenice ili kao financijska jamstva, ovisno o svojim svojstvima i karakteristikama, kako su definirani MSFI-jem 9.

Računovodstvena politika za izvedenice objavljena je u bilješci 2.4.5.

Financijska jamstva početno se priznaju u izvještaju o financijskom položaju pod odjeljkom „Rezervacije za dana jamstva" po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati davanju financijskih jamstava. Pri početnom priznavanju, obveza plaćanja odgovara neto sadašnjoj vrijednosti očekivanih priljeva premija ili početnog očekivanog gubitka.

Nakon početnog priznavanja, financijska jamstva mjere se po većoj od sljedećih vrijednosti:

— iznosu rezervacije za gubitke određenom u skladu s MSFI-jem 9 i

— početno priznatoj premiji umanjenoj za priznati prihod u skladu s načelima MSFI-ja 15.

Svako povećanje ili smanjenje neto obveze (mjerene u skladu s MSFI-jem 9) koja se odnosi na financijska jamstva osim plaćanja aktiviranih jamstava priznaje se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pod odjeljkom „Promjena rezervacija za jamstva".

Primljena premija priznaje se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pod odjeljkom „Prihodi od naknada i provizija" na temelju otplatnog plana u skladu s MSFI-jem 15 u razdoblju trajanja financijskog jamstva.

2.4.4 Financijske obveze osim izvedenica

Klasifikacija i mjerenje

Financijske obveze

Financijska obveza mjeri se po amortiziranom trošku, osim za financijske obveze:

— koje se obvezno mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (npr. obveze po izvedenicama), i

— za koje je određeno da se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Instrument prestaje priznavati financijsku imovinu kad se njegova ugovorna prava razriješe, ponište ili isteknu.

2.4.5 Izvedeni financijski instrumenti

Izvedeni financijski instrumenti uključuju međuvalutne ugovore o razmjeni, međuvalutne kamatne ugovore o razmjeni i kratkoročne valutne ugovore o razmjeni.

Izvedeni financijski instrumenti početno se priznaju obračunavanjem na datum trgovanja.

Tijekom uobičajenog poslovanja Instrument može sklopiti ugovore o razmjeni kako bi od rizika zaštitio određene operacije kreditiranja ili može sklopiti valutne terminske ugovore kako bi od rizika zaštitio svoje valutne pozicije u valutama kojima se aktivno trguje, a koje nisu euro, kako bi poravnao sve gubitke ili dobitke nastale zbog promjena deviznog tečaja.

Sve izvedenice mjere se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i iskazuju kao izvedeni financijski instrumenti. Fer vrijednost utvrđuje se prvenstveno na temelju modela diskontiranih novčanih tokova, modela za određivanje cijena opcija i ponuda trećih osoba.

Izvedenice se knjiže po fer vrijednosti i iskazuju kao imovina kad je njihova fer vrijednost pozitivna ili kao obveza kad je njihova fer vrijednost negativna. Promjene fer vrijednosti izvedenih financijskih instrumenata iskazuju se u računu dobiti i gubitka i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pod odjeljkom „Promjena fer vrijednosti izvedenih financijskih instrumenata".

U skladu s MSFI-jem 9 zahtjevi o odvajanju ugrađenih izvedenica ukinuti su za financijsku imovinu i financijske obveze, te se stoga s hibridnim ugovorom za potrebe klasifikacije financijske imovine ili financijskih obveza postupa kao s cjelinom.

2.4.6 Doprinosi

Doprinosi država članica priznaju se kao potraživanja u izvještaju o financijskom položaju na datum odluke Vijeća kojom se utvrđuju financijski doprinosi koje države članice trebaju uplatiti Instrumentu.

Doprinosi država članica ispunjavaju sljedeće uvjete i stoga se klasificiraju u vlasničke instrumente:

— prema definiciji iz sporazuma o doprinosima, oni državama članicama daju pravo odlučivanja o načinu korištenja neto imovine Instrumenta u slučaju njegove likvidacije,

— pripadaju kategoriji instrumenata koja je podređena svim ostalim kategorijama instrumenata,

— svi financijski instrumenti u istoj kategoriji instrumenata koja je podređena svim ostalim kategorijama instrumenata imaju jednaka obilježja,

— instrument nema obilježja zbog kojih bi se morao klasificirati kao obveza, i

— ukupni očekivani novčani tokovi koji se mogu pripisati instrumentu tijekom njegova vijeka trajanja uglavnom se temelje na dobiti ili gubitku, promjeni priznate neto imovine ili promjeni fer vrijednosti priznate i nepriznate neto imovine Instrumenta tijekom vijeka trajanja instrumenta.

Doprinosi se u financijskim izvještajima klasificiraju i mjere po amortiziranom trošku.

Isplaćeni doprinosi država članica čine raspoloživa vraćena sredstva isplaćena Europskoj komisiji i Ujedinjenoj Kraljevini. U skladu s Ugovorom o prijenosu, od 2024. do 31. prosinca 2027., najkasnije do 31. ožujka svake godine EIB u pisanom obliku izvješćuje o iznosu raspoloživih vraćenih sredstava iz Investicijskog instrumenta AKP-a i iznosu raspoloživih vraćenih sredstava iz Investicijskog instrumenta PZP-ova akumuliranih do 31. prosinca prethodne godine („Izvješće o raspoloživim vraćenim sredstvima"). U izvješću o raspoloživim vraćenim sredstvima zasebno se navode vraćena sredstva koja treba prenijeti Komisiji (vraćena sredstva država AKP-a i PZP-ova) i vraćena sredstva koja treba prenijeti Ujedinjenoj Kraljevini. Raspoloživa vraćena sredstva priznaju se u izvještaju o financijskom položaju kad se odgovarajući zahtjev za plaćanje pošalje Instrumentu.

2.4.7 Kamate i slični prihodi

Kamate na zajmove koje Instrument odobrava knjiže se u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti („Kamate i slični prihodi") i u izvještaju o financijskom položaju („Zajmovi i predujmovi") prema načelu nastanka poslovnog događaja primjenom efektivne kamatne stope, tj. stope kojom se procijenjena buduća novčana plaćanja ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja zajma točno diskontiraju na neto knjigovodstvenu vrijednost zajma. Nakon što se zbog umanjenja vrijednosti umanji uknjižena vrijednost zajma, prihod od kamata i dalje se iskazuje pomoću izvorne efektivne kamatne stope, koja se primjenjuje na novu knjigovodstvenu vrijednost.

Kamate na kupljene ili odobrene zajmove umanjene za kreditne gubitke knjiže se tijekom cijelog vijeka trajanja zajma u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti („Kamate i slični prihodi") i u izvještaju o financijskom položaju („Zajmovi i predujmovi") prema načelu nastanka poslovnog događaja primjenom efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik, tj. stope kojom se procijenjena buduća novčana plaćanja ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja zajma točno diskontiraju na amortizirani trošak zajma.

Subvencije za kamate primljene za sredstva Instrumenta odgađaju se i priznaju kao usklađenje stvarnog prinosa te se evidentiraju pod „Kamate i slični prihodi" u računu dobiti i gubitka u razdoblju od isplate do otplate subvencioniranog zajma.

Naknade za preuzete obveze odgađaju se i iskazuju u prihodima primjenom metode efektivne kamate u razdoblju od isplate do otplate predmetnog zajma i prezentiraju se u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao stavke kamata i sličnih prihoda.

2.4.8 Subvencije za kamate i tehnička pomoć

U okviru svojeg poslovanja Instrument u ime država članica upravlja subvencijama za kamate i tehničkom pomoći.

Dio doprinosa država članica namijenjen za isplate subvencija za kamate i tehničke pomoći ne iskazuje se u sredstvima subjekata koji doprinose Instrumentu, nego se klasificira u obveze prema trećim osobama. Instrument obavlja isplate krajnjim korisnicima, a zatim umanjuje iznose obveza prema trećim osobama.

Doprinosi namijenjeni za subvencije za kamate i tehničku pomoć koji se ne dodijele u punom iznosu reklasificiraju se kao doprinos u korist Instrumenta.

2.4.9 Kamatni prihodi od novca i novčanih ekvivalenata

Prihod od kamata na novac i novčane ekvivalente priznaje se u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Instrumenta prema načelu nastanka poslovnog događaja.

2.4.10 Naknade, provizije i dividende

Naknade za usluge pružene u određenom razdoblju priznaju se kao prihod nakon pružanja tih usluga, dok se naknade za izvršenje neke bitne radnje priznaju kao prihod po izvršenju te bitne radnje. Te se naknade prezentiraju u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao stavke prihoda od naknada i provizija.

Dividende na dionice i druge vrijednosne papire s varijabilnim prinosom priznaju se kad se prijave i prezentiraju u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao stavke neto ostvarenih dobitaka od dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom.

2.4.11 Oporezivanje

Protokolom o povlasticama i imunitetima Europske unije, priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, propisano je da su vlasništvo, prihodi i ostala imovina institucija Unije oslobođeni od svih izravnih poreza.

3. **Upravljanje rizicima**

U ovoj bilješci iznose se informacije o izloženosti Instrumenta kreditnom i financijskom riziku te o upravljanju i kontroli kreditnog i financijskog rizika, osobito primarnih rizika upotrebe financijskih instrumenata. To su:

— kreditni rizik – rizik od gubitka zbog neispunjavanja obveza komitenta ili druge ugovorne strane koji nastaje kod svih vrsta kreditne izloženosti, uključujući rizik namire ([38]),

— rizik likvidnosti – rizik da subjekt neće bez neprihvatljivih gubitaka moći financirati povećanja imovine niti podmiriti dospjele obveze,

— tržišni rizik – rizik da će promjene tržišnih cijena i stopa, kao što su kamatne stope, cijene vlasničkih instrumenata i devizni tečajevi, utjecati na prihode subjekta ili vrijednost njegovih udjela u financijskim instrumentima.

3.1 ***Organizacija upravljanja rizicima***

EIB stalno prilagođava okvir Instrumenta za upravljanje rizicima.

EIB-ova Uprava za upravljanje rizicima Grupe i usklađenost neovisno utvrđuje, procjenjuje, prati i bilježi rizike kojima je Instrument izložen. Unutar okvira u kojem se poštuje načelo razdvajanja dužnosti, Uprava za upravljanje rizicima Grupe i usklađenost neovisna je o jedinici za trgovanje i daje drugo mišljenje o svim prijedlozima jedinice za trgovanje koji utječu na rizike.

Na razini EIB-a glavni službenik za rizike Grupe izvještava Upravljački odbor EIB-a o rizicima Grupe pod nadzorom člana Upravljačkog odbora zaduženog za rizike. Glavni službenik za rizike Grupe ima izravan pristup Odboru za politiku rizika te može izravno pisati i obratiti se Upravnom vijeću EIB-a o svakom pitanju ili području djelovanja.

([38]) Rizik namire definira se kao rizik mogućih gubitaka zbog transakcija koje ostanu nenamirene nakon datuma dospijeća i/ili zbog transakcija koje se namire u roku duljem od primjenjivog tržišnog standarda. Zbog prirode operacija Instrumenta izvedenice koje EIB sklopi, a koje podrazumijevaju razmjenu stranih valuta, najvažniji su instrumenti na koje utječe rizik namire. Upravljanje rizicima namire obrađeno je u Smjernicama o financijskim rizicima.

3.2 *Kreditni rizik*

Kreditni rizik potencijalni je gubitak koji bi mogao nastati zbog statusa neispunjavanja obveza komitenta ili druge ugovorne strane, a nastaje kod svih vrsta kreditne izloženosti i uključuje rizik namire.

3.2.1 Politika kreditnog rizika

EIB pri kreditnoj analizi drugih ugovornih strana zajma ocjenjuje kreditni rizik i očekivani gubitak kako bi ga kvantificirao i odredio mu cijenu. EIB je izradio metodologiju dodjele internih rejtinga na temelju koje relevantnim drugim ugovornim stranama, zajmoprimcu ili davatelju jamstva, dodjeljuje interne rejtinge. Metodologija je prilagođena svim glavnim kategorijama drugih ugovornih strana zajma (npr. trgovačka društva, financijske institucije itd.). Uzimajući u obzir i najbolje bankarske prakse koje se primjenjuju na EIB i načela dogovorena u okviru Uredbe o kapitalnim zahtjevima (CRR), sve druge ugovorne strane koje su bitne za kreditni profil određene transakcije klasificiraju se u kategorije internog rejtinga primjenom metodologije internih rejtinga za konkretnu kategoriju drugih ugovornih strana. Svakoj drugoj ugovornoj strani dodjeljuje se interni rejting koji odražava njezin PD nakon temeljite analize profila poslovanja i financijskog rizika druge ugovorne strane i rizičnosti njezine zemlje. Po potrebi se provode stručne prilagodbe uzimajući u obzir potporu koju pravni subjekti dobivaju od matičnog društva ili vlade, a konačni rejting može se korigirati tako da odražava informacije (npr. određivanje tržišnih cijena) koje nisu uzete u obzir za model.

Za kreditnu procjenu financiranja određenog projekta i drugih strukturiranih operacija ograničenog opsega primjenjuju se instrumenti za procjenu kreditnog rizika relevantni za određeni sektor, pri čemu se uglavnom procjenjuje dostupnost novčanih tokova i kapacitet za servisiranje duga. U te se instrumente ubrajaju analiza ugovornog okvira projekta, analiza druge ugovorne strane i simulacije novčanih tokova. Slično kao trgovačkim društvima i financijskim institucijama, svakom se projektu dodjeljuje interni rejting rizika. Naposljetku, Odjel za ekonomske analize određuje rejting trećih zemalja prema statističkom modelu.

Svi interni rejtinzi prate se tijekom trajanja zajma i periodično ažuriraju.

Kad je to primjereno i ovisno o pojedinačnom slučaju, EIB primjenjuje razna kreditna poboljšanja radi smanjenja kreditnog rizika, uključujući, među ostalim, vrijednosne papire koji se odnose na drugu ugovornu stranu ili projekt, jamstva i ugovorne klauzule, ovisno o kategoriji zajmoprimca i vrsti operacije.

Instrument za smanjenje kreditnog rizika ne koristi kreditne izvedenice.

3.2.2 Maksimalna izloženost kreditnom riziku bez obzira na kolaterale ili druge vrste kreditnog poboljšanja

U sljedećoj tablici prikazana je maksimalna izloženost kreditnom riziku za dijelove izvještaja o financijskom položaju, uključujući izvedenice. Maksimalna izloženost iskazana je u bruto iznosima prije učinka smanjenja rizika upotrebom kolaterala.

(u tisućama EUR)

Maksimalna izloženost	31.12.2025.	31.12.2024.
IMOVINA		
Novac i novčani ekvivalenti	1 665 129	1 638 604
Iznosi potraživanja od subjekata koji doprinose	–	7 482
Izvedeni financijski instrumenti	7 819	783
Zajmovi i predujmovi	1 063 511	1 498 048
Ostala imovina	36 833	–
Ukupno	**2 773 292**	**3 144 917**
Rezervacije za obveze po zajmovima	**– 17 585**	**– 18 320**
IZVANBILANČNE STAVKE		
Nepredviđene obveze		
— Izdana jamstva	–	–

(u tisućama EUR)

Maksimalna izloženost	31.12.2025.	31.12.2024.
Obveze		
— Neisplaćeni zajmovi	354 187	676 229
— Neizdana jamstva	2 500	2 500
Ukupne izvanbilančne stavke	**356 687**	**678 729**
Ukupna kreditna izloženost	**3 112 394**	**3 805 326**

3.2.3 Kreditni rizik zajmova i predujmova

3.2.3.1 *Mjerenje kreditnog rizika zajmova i predujmova*

Za zajmove, predujmove i jamstva Instrumenta provodi se sveobuhvatna procjena rizika i kvantitativna procjena očekivanog gubitka, koja se odražava u kreditnoj ocjeni. Na operacije u okviru financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje (kako je opisano u bilješci 25.), osim na posredničke zajmove, primjenjuju se načela rizika u okviru općeg mandata, kako je predviđeno u EIB-ovim smjernicama o kreditnom riziku i riziku vlasničkih vrijednosnih papira. Kreditne ocjene utvrđuju se prema općeprihvaćenim kriterijima na temelju kvalitete zajmoprimca, dospijeća zajma, vrste jamstva i, ovisno o slučaju, davatelja jamstva.

Sustav kreditnog ocjenjivanja obuhvaća metodologije, postupke, baze podataka i informacijske sustave koji omogućuju procjenu kreditnog rizika u operacijama kreditiranja i kvantitativnu procjenu očekivanog gubitka. Sustav sadržava veliku količinu informacija na temelju kojih se određuje relativni rejting kreditnih rizika zajmova. Kreditne ocjene odražavaju sadašnju vrijednost procijenjene razine „očekivanog gubitka”, koji je rezultat vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza glavnih dužnika, izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza i ozbiljnosti gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza. Kreditne ocjene koriste se u sljedeće svrhe:

— kao pomagalo pri izradi preciznije i kvantitativno utemeljenije procjene rizika kreditiranja,

— kao pokazatelj varijacija kreditnog rizika za potrebe davanja prednosti praćenju,

— kao opis kvalitete portfelja zajma u bilo kojem trenutku, i

— kao ulazni podaci za donošenje odluka o cijeni rizika.

Na određivanje kreditne ocjene utječu sljedeći čimbenici:

i. kreditna sposobnost zajmoprimca: u Glavnoj upravi za upravljanje rizicima provodi se neovisna analiza zajmoprimaca i ocjenjuje njihova kreditna sposobnost na temelju internih metodologija i vanjskih podataka. U skladu s odabranim pristupom zasnovanim na internim rejting-sustavima koji se temelji na okviru Basel III., EIB je izradio metodologiju internih rejtinga kojom se zajmoprimcima i davateljima jamstava dodjeljuje interni rejting. Temelji se na sustavu bodovanja određenih kategorija drugih ugovornih strana;

ii. korelacija neispunjavanja obveza: služi za kvantificiranje vjerojatnosti istodobnih financijskih poteškoća zajmoprimca i davatelja jamstva. Što je povezanost vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza zajmoprimca i davatelja jamstva veća, to je vrijednost jamstva manja i stoga je kreditna ocjena niža (slabija);

iii. vrijednost jamstvenih instrumenata i vrijednosnih papira: procjenjuje se na temelju kreditne sposobnosti izdavatelja i vrste instrumenta;

iv. stopa naplate: pretpostavljeni iznos povrata nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza relevantne druge ugovorne strane; iskazuje se kao postotak relevantne izloženosti zajma;

v. ugovorni okvir: kvalitetan ugovorni okvir povećava kvalitetu zajma i poboljšava njegovu kreditnu ocjenu.

vi. trajanje zajma odnosno novčanih tokova od zajma: ako su svi drugi uvjeti jednaki, dulje trajanje zajma znači veći rizik otežanog servisiranja zajma tijekom njegova trajanja.

Očekivani gubitak od zajma izračunava se kombiniranjem šest prethodno navedenih elemenata. Ovisno o razini očekivanoga gubitka, zajam se razvrstava u jedan od sljedećih razreda kreditne ocjene:

„A” prvorazredni zajmovi:

„A0” odnosi se na državne „rizike” unutar EU-a, tj. na zajmove odobrene državama članicama ili zajmove za koje države članice u potpunosti, izričito i bezuvjetno jamče, kod kojih se ne očekuju problemi pri otplati te im se dodjeljuje stopa očekivanoga gubitka od 0 % (na temelju Bančina statusa povlaštenog vjerovnika i zakonske zaštite za koje se smatra da osiguravaju potpuni povrat imovine Banke po dospijeću), kao i na zajmove sa sveobuhvatnim jamstvom EU-a ili država članica.

„A+” odnosi se na zajmove odobrene subjektima koji nisu države članice EU-a (ili zajmove za koje ti subjekti jamče) za koje se ne očekuje ili se očekuje tek ograničen pad kvalitete tijekom njihova trajanja.

„B” zajmovi visoke kvalitete: kategorija imovine u koju EIB ima povjerenja, premda nije isključen neznatan pad kvalitete u budućnosti. Svrstavanje u kategoriju B+ i B– odražava relativnu vjerojatnost pada kvalitete.

„C” kvalitetni zajmovi: primjer bi mogli biti (neosigurani) krediti s „jednim potpisom” solidnim trgovačkim društvima (npr. ekvivalentni interni rejting Baa1/BBB+), s razumnim rokom dospijeća i odgovarajućim zaštitnim klauzulama.

„D” ova kategorija ocjenjivanja (osim kredita koji su prvotno odobreni na ovoj razini) predstavlja graničnu izloženost čiji profil rizičnosti Banka općenito prihvaća. Ta se razlika preciznije utvrđuje svrstavanjem u potkategorije D+ i D–.

„E” razina rizičnosti zajma viša je od općeprihvaćene. Ova kategorija obuhvaća i zajmove koji su u svojem vijeku trajanja bili izloženi ozbiljnim poteškoćama, za koje nije isključena mogućnost gubitka. Zato se zajmovi iz ove kategorije pomno i strogo prate. Potkategorije E+ i E– razlikuju se po intenzitetu posebnog postupka praćenja. Velika je vjerojatnost da se zajmovi rejtinga E– neće redovito i pravovremeno servisirati i da će dug na neki način trebati restrukturirati, što bi moglo uzrokovati gubitak od umanjenja vrijednosti.

„F” zajmovi neprihvatljive rizičnosti. Zajmovi s ocjenom F mogu proizaći isključivo iz nezaključenih transakcija kod kojih su nakon potpisivanja zabilježene nepredviđene, iznimne i dramatično nepovoljne okolnosti. Svim operacijama u kojima Instrument bilježi gubitak glavnice dodjeljuje se rejting F i za njih se izdvaja posebna rezervacija.

U tablici u odjeljku 3.2.3.3. prikazana je analiza kreditne kvalitete portfelja zajmova Instrumenta na temelju prethodno opisanih kategorija ocjena.

3.2.3.2 *Analiza izloženosti kreditnom riziku pri odobravanju zajmova*

U tablici u nastavku prikazana je maksimalna izloženost (neto knjigovodstvena vrijednost) kreditnom riziku za potpisane zajmove i predujmove (isplaćene i neisplaćene) prema kategoriji zajmoprimca uzimajući u obzir jamstva koja su osigurali davatelji jamstava:

(u tisućama EUR)

Na dan 31.12.2025.	Zajmovi s jamstvom	Zajmovi bez jamstva	Ukupno	Postotak ukupno isplaćenih zajmova
Financijske institucije	37 020	590 941	**627 961**	**59 %**
Trgovačka društva	117 547	125 812	**243 359**	**23 %**
Javna tijela	–	–	–	**0 %**
Države	–	192 191	**192 191**	**18 %**
Ukupno isplaćeni zajmovi	**154 567**	**908 944**	**1 063 511**	**100 %**
Neisplaćeni zajmovi	**19 023**	**317 579**	**336 602**	
Ukupno isplaćeni i neisplaćeni zajmovi	**173 590**	**1 226 523**	**1 400 113**	

(u tisućama EUR)

Na dan 31.12.2024.	Zajmovi s jamstvom	Zajmovi bez jamstva	Ukupno	Postotak ukupno isplaćenih zajmova
Financijske institucije	45 015	879 963	**924 978**	**62 %**
Trgovačka društva	164 680	193 836	**358 516**	**24 %**
Javna tijela	–	–	–	**0 %**
Države	–	214 554	**214 554**	**14 %**
Ukupno isplaćeni zajmovi	**209 695**	**1 288 353**	**1 498 048**	**100 %**
Neisplaćeni zajmovi	**42 259**	**615 650**	**657 909**	
Ukupno isplaćeni i neisplaćeni zajmovi	**251 954**	**1 904 003**	**2 155 957**	

Uprava za upravljanje portfeljem i praćenje portfelja prati zajmoprimce i davatelje jamstva, kao i financiranje projekata i ugovore. Kontinuirano se prate zajmovi Instrumenta, kreditna sposobnost zajmoprimaca i davatelja jamstva, i to najmanje jedanput godišnje, ali i češće prema potrebi te u slučaju kreditnih događaja. Uprava za upravljanje portfeljem i praćenje portfelja posebno preispituje poštuju li se ugovorna prava i, u slučaju pada rejtinga i/ili neispunjenja ugovornih obveza, poduzima korektivne mjere. Mjere za smanjenje rizika primjenjuju se kad god je potrebno u skladu sa smjernicama za kreditni rizik. Pri obnavljaju bankovnih jamstava dobivenih za zajmove osigurava se pravovremena zamjena jamstava ili poduzimanje potrebnih mjera.

3.2.3.3 *Analiza kreditne kvalitete po kategorijama zajmoprimaca*

U tablicama u nastavku prikazana je analiza kreditne kvalitete portfelja zajmova Instrumenta na dan 31. prosinca 2025. i na dan 31. prosinca 2024. prema kreditnoj ocjeni zajmova na temelju izloženosti potpisanih zajmova (isplaćenih i neisplaćenih).

(u tisućama EUR)

Na dan 31.12.2025.		Visoka ocjena	Standardna ocjena	Najniži prihvatljivi rizik	Visok rizik	Bez ocjene (*)	Ukupno	Postotak ukupnog iznosa
		A do B–	C	D+	D– i manje			
Zajmoprimac	Financijske institucije	327 807	10 542	90 260	250 875	–	**679 484**	**48 %**
	Trgovačka društva	32 538	1 696	–	131 661	109 628	**275 523**	**20 %**
	Javna tijela	–	–	–	–	–	–	**0 %**
	Države	–	948	14 223	429 935	–	**445 106**	**32 %**
Ukupno		**360 345**	**13 186**	**104 483**	**812 471**	**109 628**	**1 400 113**	**100 %**

(*) Izdani zajmovi koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

(u tisućama EUR)

Na dan 31.12.2024.		Visoka ocjena	Standardna ocjena	Najniži prihvatljivi rizik	Visok rizik	Bez ocjene (*)	Ukupno	Postotak ukupnog iznosa
		A do B–	C	D+	D– i manje			
Zajmoprimac	Financijske institucije	234 681	299 526	218 172	387 621	–	**1 140 000**	**53 %**
	Trgovačka društva	41 934	3 318	–	189 403	195 031	**429 686**	**20 %**
	Javne institucije	–	–	–	–	–	–	**0 %**
	Države	51 820	2 929	22 375	509 147	–	**586 271**	**27 %**
Ukupno		**328 435**	**305 773**	**240 547**	**1 086 171**	**195 031**	**2 155 957**	**100 %**

(*) Izdani zajmovi koji se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

3.2.3.4 *Koncentracije rizika zajmova i predujmova*

3.2.3.4.1 *Geografska analiza*

Prema državi zajmoprimca portfelj zajmova Instrumenta može se raščlaniti na sljedeće geografske regije (u tisućama EUR):

Država zajmoprimca	31.12.2025.	31.12.2024.
Kenija	170 406	246 455
Egipat	146 658	224 074
Barbados	111 951	67 426
Etiopija	109 593	117 954
Zambija	76 553	84 336
Nigerija	70 645	119 847
Mauricijus	62 459	86 850
Kamerun	48 915	58 577
Ruanda	43 013	67 061
Uganda	28 936	37 062
Zimbabve	24 124	35 885
Regionalno – AKP	24 317	75 060
Togo	22 566	91 324
Senegal	17 710	18 052
Kongo (Demokratska Republika)	16 513	23 820
Nova Kaledonija	15 760	21 166
Tanzanija	9 462	16 233
Benin	8 702	16 208
Mauritanija	6 123	8 717
Gvineja	6 076	10 337
Côte d'Ivoire	4 934	7 440

Država zajmoprimca	31.12.2025.	31.12.2024.
Dominikanska Republika	4 850	11 006
Madagaskar	4 815	9 122
Sejšeli	4 731	5 018
Esvatini	4 660	5 673
Sveta Lucija	4 253	4 864
Mali	3 730	5 707
Kajmanski Otoci	2 983	5 588
Malavi	2 255	3 586
Cabo Verde	1 696	3 318
Mikronezija	1 536	2 062
Mozambik	1 048	3 126
Burkina Faso	887	2 348
Francuska Polinezija	590	1 193
Samoa	61	198
Gana	–	1 304
Haiti	–	51
Ukupno	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.4.2 *Raščlamba prema industrijskim sektorima*

U sljedećoj tablici portfelj zajmova Instrumenta raščlanjen je prema industrijskom sektoru zajmoprimca. Zajmovi koji su prije isplate konačnom korisniku prvo isplaćeni financijskom posredniku prikazani su pod „Tercijarni sektor i ostalo” (u tisućama EUR):

Industrijski sektor zajmoprimca	31.12.2025.	31.12.2024.
Financijske usluge	627 960	924 947
Javna uprava	192 191	214 554
Električna energija	137 746	170 632
Kemikalije	54 806	81 046
Regulirane mreže	14 571	5 441
Poslovne usluge, IT i mediji	10 920	33 926
Farmaceutski proizvodi i medicinska oprema	8 305	13 227
Investicijska roba	6 057	7 244
Metalurgija i rudarstvo	5 175	7 157
Roba široke potrošnje i maloprodaja	3 499	–
Oporaba i recikliranje otpada	2 281	3 041
Zdravstvena zaštita	–	36 833
Ukupno	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.5 *Izloženosti kreditnom riziku za svaki interni rejting rizika*

EIB primjenjuje metodologiju dodjele internih rejtinga u skladu s pristupom zasnovanim na internim rejting-sustavima koji se temelji na okviru Basel III. Većini drugih ugovornih strana Instrumenta dodjeljuje se interni rejting primjenom te metodologije. U sljedećoj tablici prikazana je raščlamba kreditnog portfelja Instrumenta po boljim internim rejtinzima zajmoprimca ili izdavatelja jamstva, ako je taj podatak dostupan. Ako interni rejting nije dostupan, za potrebe analize koriste se vanjski rejtinzi.

U tablici su prikazane izloženosti za potpisane zajmove (isplaćene i neisplaćene) i rizikom ponderirane izloženosti na temelju interne metodologije koju Instrument primjenjuje za upravljanje ograničenjima.

(u tisućama EUR)

	2025.					
	Ekvivalent rejtinga agencije Moody's	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku						
Interni rejting 1 – minimalan kreditni rizik	Aaa	–	30 258	–	–	**30 258**
Interni rejting 2 – vrlo nizak kreditni rizik	Aa1 – Aa3	111 954	–	–	–	**111 954**
Interni rejting 3 – nizak kreditni rizik	A1 – A3	8 704	–	–	–	**8 704**
Interni rejting 4 – umjeren kreditni rizik	Baa1 – Baa3	163 126	–	2 281	–	**165 407**
Interni rejting 5 – druga ugovorna strana lošeg financijskog stanja	Ba1 – Ba3	42 793	4 794	–	–	**47 587**
Interni rejting 6 – visok kreditni rizik	B1 – B3	319 758	54 209	–	–	**373 967**
Interni rejting 7 – vrlo visok kreditni rizik	niži od Caa1	38 565	216 042	–	–	**254 607**
Interni rejting 8 – druga ugovorna strana u statusu neispunjavanja obveza	niži od Caa1, ali u statusu neispunja-vanja obveza	–	–	15 553	–	**15 553**
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		–	–	–	**148 669**	**148 669**
Rezervacija za gubitke i usklađenje fer vrijednosti		**– 7 186**	**– 13 764**	**– 2 471**	**– 69 774**	**– 93 195**
Knjigovodstvena vrijednost zajmova i predujmova		**677 714**	**291 539**	**15 363**	**78 895**	**1 063 511**
Obveze po zajmovima						
Interni rejting 2 – vrlo nizak kreditni rizik	Aa1 – Aa3	24 971	–	–	–	**24 971**
Interni rejting 4 – umjeren kreditni rizik	Baa1 – Baa3	–	–	–	–	–
Interni rejting 5 – druga ugovorna strana lošeg financijskog stanja	Ba1 – Ba3	–	–	–	–	–

(u tisućama EUR)

	2025.					
	Ekvivalent rejtinga agencije Moody's	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
Interni rejting 6 – visok kreditni rizik	B1 – B3	11 397	254 999	–	–	**266 396**
Interni rejting 7 – vrlo visok kreditni rizik	niži od Caa1	12 500	19 582	–	–	**32 082**
Interni rejting 8 – druga ugovorna strana u statusu neispunjavanja obveza	niži od Caa1, ali u statusu neispunjavanja obveza	–	–	–	–	–
Interni rejting nije dodijeljen (*)		–	–	–	–	–
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		–	–	–	**30 738**	**30 738**
Rezervacija za gubitke i usklađenje fer vrijednosti		**– 566**	**– 17 019**	–	–	**– 17 585**
Knjigovodstvena vrijednost obveza po zajmovima		**48 302**	**257 562**	–	**30 738**	**336 602**

(*) Ugovori o zastupanju u kojima na izvještajni datum nije bilo odnosnih drugih ugovornih strana.

(u tisućama EUR)

	2024.					
	Ekvivalent rejtinga agencije Moody's	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku						
Interni rejting 1 – minimalan kreditni rizik	Aaa	–	38 896	–	–	**38 896**
Interni rejting 2 – vrlo nizak kreditni rizik	Aa1 – Aa3	67 436	–	–	–	**67 436**
Interni rejting 3 – nizak kreditni rizik	A1 – A3	10 501	–	–	–	**10 501**
Interni rejting 4 – umjeren kreditni rizik	Baa1 – Baa3	246 650	–	3 041	–	**249 691**
Interni rejting 5 – druga ugovorna strana lošeg financijskog stanja	Ba1 – Ba3	66 050	–	–	–	**66 050**
Interni rejting 6 – visok kreditni rizik	B1 – B3	588 657	29 996	16 233	–	**634 886**
Interni rejting 7 – vrlo visok kreditni rizik	niži od Caa1	74 924	229 726	–	–	**304 650**

(u tisućama EUR)

	2024.					
	Ekvivalent rejtinga agencije Moody's	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	Ukupno
Interni rejting 8 – druga ugovorna strana u statusu neispunjavanja obveza	niži od Caa1, ali u statusu neispunjavanja obveza	–	–	22 307	–	**22 307**
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		–	–	–	**200 677**	**200 677**
Rezervacija za gubitke i usklađenje fer vrijednosti		**– 9 675**	**– 12 576**	**– 12 431**	**– 62 364**	**– 97 046**
Knjigovodstvena vrijednost zajmova i predujmova		**1 044 543**	**286 042**	**29 150**	**138 313**	**1 498 048**
Obveze po zajmovima						
Interni rejting 2 – vrlo nizak kreditni rizik	Aa1 – Aa3	86 796	–	–	–	**86 796**
Interni rejting 4 – umjeren kreditni rizik	Baa1 – Baa3	10 000	–	–	–	**10 000**
Interni rejting 5 – druga ugovorna strana lošeg financijskog stanja	Ba1 – Ba3	81 500	–	–	–	**81 500**
Interni rejting 6 – visok kreditni rizik	B1 – B3	20 000	270 990	–	–	**290 990**
Interni rejting 7 – vrlo visok kreditni rizik	niži od Caa1	12 500	11 329	–	–	**23 829**
Interni rejting 8 – druga ugovorna strana u statusu neispunjavanja obveza	niži od Caa1, ali u statusu neispunjavanja obveza	–	–	111 000	–	**111 000**
Interni rejting nije dodijeljen (*)		15 445	–	–	–	**15 445**
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		–	–	–	**56 669**	**56 669**
Rezervacija za gubitke i usklađenje fer vrijednosti		**– 1 491**	**– 16 829**	–	–	**– 18 320**
Knjigovodstvena vrijednost obveza po zajmovima		**224 750**	**265 490**	**111 000**	**56 669**	**657 909**

EIB kontinuirano prati događaje koji utječu na zajmoprimce i davatelje jamstva. Konkretno, EIB u svakom pojedinačnom slučaju provjerava svoja ugovorna prava u slučaju pada rejtinga i nastoji poduzeti mjere za smanjenje rizika. Pomno prati i obnavljanje bankovnih jamstava dobivenih za zajmove kako bi se pobrinuo za njihovu pravovremenu zamjenu ili poduzimanje potrebnih mjera.

(*) Ugovori o zastupanju u kojima na izvještajni datum nije bilo odnosnih drugih ugovornih strana.

3.2.3.6 *Dospjela nenaplaćena potraživanja za zajmove i umanjenja vrijednosti*

Iznosi dospjelih nenaplaćenih potraživanja utvrđuju se, prate i bilježe u skladu s postupcima definiranima u „Smjernicama i postupcima za praćenje financiranja”, koje se primjenjuju na razini EIB-a. Ti su postupci u skladu s najboljim bankarskim praksama i primjenjuju se za sve zajmove kojima upravlja EIB.

Postupak praćenja strukturiran je na način kojim se osigurava: i. da se potencijalna dospjela nenaplaćena potraživanja propisno otkriju i prijave nadležnim službama s minimalnom odgodom; ii. kritični slučajevi odmah proslijede na odgovarajuću operativnu razinu i razinu odlučivanja; iii. redovito izvještava upravu Instrumenta o cjelokupnom statusu.

Dospjela nenaplaćena potraživanja i umanjenja vrijednosti za zajmove i predujmove mogu se raščlaniti kako slijedi (u tisućama EUR):

	Zajmovi i predujmovi 31.12.2025.	Zajmovi i predujmovi 31.12.2024.
Knjigovodstvena vrijednost	**1 063 511**	**1 498 048**
Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke		
Bruto iznos	15 553	22 307
Umanjenje vrijednosti – rezervacija za gubitke	– 2 471	– 12 431
Knjigovodstvena vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	**13 082**	**9 876**
Dospjeli, ali neumanjeni za kreditne gubitke		
Raspodjela dospjelih stavki		
0 – 30 dana	201	229
30 – 90 dana	–	26
90 – 180 dana	–	–
više od 180 dana	–	25
Knjigovodstvena vrijednost dospjelih zajmova neumanjenih za kreditne gubitke	**201**	**280**
Knjigovodstvena vrijednost nedospjelih zajmova neumanjenih za kreditne gubitke	**1 050 228**	**1 487 892**
Ukupna knjigovodstvena vrijednost zajmova i predujmova	**1 063 511**	**1 498 048**

3.2.3.7. *Osjetljivost očekivanog kreditnog gubitka na buduće ekonomske uvjete (u tisućama EUR)*

Očekivani kreditni gubitak osjetljiv je na prosudbe i pretpostavke koje se odnose na izradu scenarija usmjerenih na buduće događaje. EIB provodi analizu osjetljivosti očekivanog kreditnog gubitka priznatog u značajnim kategorijama svoje imovine.

Predviđanja budućih ekonomskih uvjeta (na temelju makroekonomskih scenarija) ulazni su podaci za model predviđanja u kojem se utvrđuju uvjetni parametri rizika, koji pak služe kao ulazni podaci za izračun rezervacije za gubitke.

Scenariji se izvode na temelju šokova koji utječu na BDP, koji je ključno mjerilo gospodarske aktivnosti. Šokovi koji utječu na realni BDP kalibrirani su da prikazuju prošlu volatilnost varijable. Osim toga, po potrebi se primjenjuje i stručna prosudba kako bi se utvrdili veličina i intenzitet šokova koji utječu na BDP. Posljedično se šokovi utvrđuju zajedno s funkcijom pada kako bi se odredio njihov učinak tijekom vremena. Vjerojatnost svakog scenarija utvrđuje se tako da odražava tržišne pokazatelje (volatilnost) i interno razvijene pokazatelje/podatke za praćenje koji se dosljedno primjenjuju tijekom vremena kako bi prikazali neizvjesnost. Ponderiranje pozitivnih i negativnih šokova ovisi o ravnoteži rizika za gospodarstvo; negativni i pozitivni šokovi s vjerojatnošću 40 % odnosno 5 % primijenjeni su na tromjesečna predviđanja u prethodnom postupku izračuna.

U tablici u nastavku prikazana je rezervacija za gubitke za zajmove i predujmove u fazama 1 i 2. Na svaki scenarij usmjeren na buduće događaje (npr. pozitivni, osnovni i negativni) primijenjen je ponder od 100 %, umjesto da se na sva tri scenarija primijene ponderi vjerojatnosti scenarija.

(u tisućama EUR)

	2025.		
	Pozitivni	Osnovni	Negativni
Bruto izloženost	1 306 210	1 306 210	1 306 210
Rezervacija za gubitke	29 944	31 693	33 605

(u tisućama EUR)

	2024.		
	Pozitivni	Osnovni	Negativni
Bruto izloženost	1 851 153	1 851 153	1 851 153
Rezervacija za gubitke	28 883	30 301	31 819

3.2.3.8 *Ponovni pregovori o zajmovima i njihovo restrukturiranje*

EIB smatra restrukturiranima zajmove (tj. zajmove, dužničke vrijednosne papire i obveze po zajmovima) koji su predmet mjera restrukturiranja. Mjere restrukturiranja obuhvaćaju „ustupke" koje EIB odluči odobriti dužniku za kojeg smatra da zbog financijskih poteškoća ne može ispuniti ugovorne uvjete servisiranja duga kako bi mu se omogućilo servisiranje duga ili potpuno ili djelomično refinanciranje ugovora. Izloženosti se smatraju restrukturiranima ako je odobren ustupak, neovisno o tome je li određeni iznos dospio ili je izloženost svrstana u status neispunjavanja obveza. Izloženosti se ne smatraju restrukturiranima ako dužnik nema financijskih poteškoća.

U redovitom bi se poslovanju pad kvalitete predmetnih zajmova otkrio primjenom odredaba EIB-ovih smjernica i postupaka te pratio prije ponovnih pregovora. EIB bi po završetku tih ponovnih pregovora nastavio pomno pratiti te zajmove. Kad bi se vrijednost financijskog instrumenta umanjila za kreditne gubitke, on bi se premjestio u fazu 3. i redovito pratio u skladu s EIB-ovim postupcima.

Mjere i postupci restrukturiranja koje je EIB proveo u okviru svojih aktivnosti restrukturiranja u izvještajnom razdoblju uključuju, među ostalim, produljenje dospijeća, odgodu plaćanja samo glavnice, odgodu plaćanja glavnice i kamata, oslobođenje od bitnih klauzula i kapitalizaciju dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

Operacije koje su predmet mjera restrukturiranja navedene su u tablici u nastavku.

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.		31.12.2024.	
	Prihodonosno	Neprihodonosno	Prihodonosno	Neprihodonosno
Broj ugovora za restrukturiranje	1	9	3	7
Knjigovodstvene vrijednosti (uključujući kamate i iznose dospjelih nenaplaćenih potraživanja)	9 569	71 509	60 223	35 718
Priznata rezervacija za očekivane kreditne gubitke	106	45 760	622	11 156
Kamatni prihodi od restrukturiranih ugovora	687	1 601	3 353	1 717

(u tisućama EUR)

U tisućama EUR	31.12.2024.	Mjere restrukturiranja					31.12.2025.
		Produljenje dospijeća	Odgoda plaćanja glavnice i kamata	Povreda bitnih financijskih klauzula	Ostalo	Ugovorna otplata, raskid i/ili otpis	
Financijske institucije	22 382	–	–	– 9 643	–	– 1 460	11 279
Trgovačka društva	73 559	13 767	6 580	4 154	–	– 28 261	69 799
Ukupno	**95 941**	**13 767**	**6 580**	**– 5 489**	–	**– 29 721**	**81 078**

3.2.4 Kreditni rizik za novac i novčane ekvivalente

Dostupna sredstva ulažu se u skladu s planom isplata Instrumenta u skladu s ugovornim obvezama. Od 31. prosinca 2025. i 31. prosinca 2024. ulaganja su bila u obliku bankovnih depozita, potvrda o depozitu i komercijalnih zapisa.

Ovlašteni subjekti imaju rejting sličan kratkoročnom i dugoročnom rejtingu koji se zahtijeva za plasmane EIB-ove vlastite riznice. Ako dvije ili više agencija za procjenu kreditnog rejtinga dodijele različite rejtinge, u obzir se uzima najniži rejting. Najviši odobreni limit za banke koje imaju odobrenje za rad zasad iznosi 50 000 000 EUR (pedeset milijuna EUR). Iznimka od tog pravila odobrena je društvu Société Générale S. A., u kojem Instrument ima svoje operativne gotovinske račune. Kratkoročni kreditni limit odobren društvu Société Générale S. A. na dan 31. prosinca 2025. i 31. prosinca 2024. iznosio je 110 000 000 EUR (sto deset milijuna EUR). Povećani limit odnosi se na zbroj iznosa novčanih sredstava koja se drže na operativnim gotovinskim računima i instrumenata koje je ta druga ugovorna strana izdala i koji se drže u portfelju riznice.

Sva ulaganja izvršena su kod subjekata koji imaju odobrenje za rad, s najduljim dospijećem od tri mjeseca od datuma valute. Sva prekoračenja limita kreditne izloženosti prijavljena su opunomoćenicima. Na dan 31. prosinca 2025. i 31. prosinca 2024. svi oročeni depoziti, komercijalni zapisi i novac u blagajni u portfelju riznice Instrumenta imali su barem rejting P-2 (ekvivalent rejtinga agencije Moody's) na dan namire.

U sljedećoj tablici prikazano je stanje novca i novčanih ekvivalenata uključujući obračunate kamate (u tisućama EUR):

Najniži kratkoročni rejting (ocjena agencije Moody's)	Najniži dugoročni rejting (ocjena agencije Moody's)	31.12.2025.		31.12.2024.	
P-1	Aaa	210 685	13 %	124 532	8 %
P-1	Aa1	113 868	7 %	173 639	11 %
P-1	Aa2	99 792	6 %	–	0 %
P-1	Aa3	–	0 %	149 239	9 %
P-1	A1	475 191	28 %	309 342	19 %
P-1	A2	444 741	26 %	280 035	17 %
P-1	A3	176 036	11 %	367 211	22 %
P-2	A3	144 816	9 %	154 829	9 %
P-2	Baa1	–	0 %	79 777	5 %
Ukupno		**1 665 129**	**100 %**	**1 638 604**	**100 %**

3.2.5 Kreditni rizik izvedenica

3.2.5.1 *Politika kreditnog rizika za izvedenice*

Kreditni rizik izvedenica iskazuje se kao gubitak koji bi za određenu stranu nastao ako njezina druga ugovorna strana ne bi mogla ispuniti svoje ugovorne obveze. Kreditni rizik izvedenica ovisi o mnogim čimbenicima (kao što su kamatna stopa i devizni tečaj) i općenito odgovara tek malom dijelu njihove zamišljene vrijednosti.

Tijekom uobičajenog poslovanja Instrument može sklapati ugovore o razmjeni kako bi određene operacije kreditiranja zaštitio od rizika ili valutne terminske ugovore kako zaštitio od rizika svoje devizne pozicije u valutama kojima se aktivno trguje, a koje nisu euro. Sve ugovore o razmjeni izvršava EIB s vanjskom drugom ugovornom stranom. Uvjeti ugovora o razmjeni utvrđuju se u istim standardiziranim ugovorima o razmjeni i prilozima o instrumentima osiguranja koje potpisuju EIB i njegove vanjske druge ugovorne strane.

3.2.5.2 *Mjerenje kreditnog rizika izvedenica*

Na sve ugovore o razmjeni koje izvršava EIB, a koji se odnose na Instrument, primjenjuju se isti ugovorni okvir i metodologije kao i za izvedenice koje EIB ugovara za vlastite potrebe. Konkretno, EIB utvrđuje prihvatljivost drugih ugovornih strana u ugovorima o razmjeni na temelju jednakih uvjeta prihvatljivosti koje primjenjuje na svoje opće poslovanje s ugovorima o razmjeni.

EIB za potrebe izvještavanja i praćenja limita mjeri izloženost kreditnom riziku u transakcijama koje uključuju ugovore o razmjeni i izvedenice primjenom pristupa trenutačne neosigurane izloženosti i potencijalne buduće izloženosti. Ti pokazatelji primjenjuju se na sve izvedenice koje se odnose na Investicijski instrument.

Instrument sklapa kratkoročne valutne ugovore o razmjeni kako bi se zaštitio od valutnog rizika pri isplati zajmova u valutama koje nisu euro. Valutni ugovori o razmjeni imaju rok dospijeća od najviše tri mjeseca i redovito se obnavljaju. Zamišljeni iznos valutnih ugovora o razmjeni iznosio je 1 060,0 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025., u odnosu na 1 330,0 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2024. Fer vrijednost valutnih ugovora o razmjeni iznosila je 6,0 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025., u odnosu na – 38,9 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2024.

Instrument sklapa međuvalutne ugovore o razmjeni kako bi se zaštitio od valutnog rizika pri isplati zajmova u valutama koje nisu euro. Međuvalutni ugovori o razmjeni imaju dugoročno dospijeće. Zamišljeni iznos valutnih ugovora o razmjeni iznosio je 22,9 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025., u odnosu na 33,1 milijun EUR na dan 31. prosinca 2024. Fer vrijednost valutnih ugovora o razmjeni iznosila je 1,4 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025., u odnosu na 0,5 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2024.

3.2.6 Kreditni rizik financijske imovine riznice

Portfelj riznice, koji se u cijelosti sastoji od komercijalnih zapisa koje su izdala državna tijela niže razine vlasti, banke i nebankarski subjekti s dospijećem od više od tri mjeseca. Prihvatljivi izdavatelji su države članice EU-a i njihove agencije, banke i nebankarski subjekti. Najviši odobreni limit za svakog ovlaštenog izdavatelja iznosi 50 000 000 EUR (pedeset milijuna EUR). I ulaganja u srednjoročne i dugoročne obveznice mogla bi biti prihvatljiva ovisno o likvidnosnim zahtjevima. Na dan 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2025. nije bilo financijske imovine riznice.

3.3 ***Rizik likvidnosti***

Rizik likvidnosti odnosi se na sposobnost subjekta da financira povećanja imovine i podmiri dospjele obveze bez neprihvatljivih gubitaka. Može se dodatno podijeliti na rizik financiranja likvidnosti i rizik tržišne likvidnosti.

Rizik financiranja likvidnosti povezan je s rizikom da subjekt neće moći refinancirati imovinu u svojoj bilanci i u potpunosti ispuniti obveze plaćanja iz lako dostupnih sredstava likvidnosti. Tržišni rizik likvidnosti je volatilnost uočena u ekonomskoj vrijednosti ili u prihodima koji proizlaze iz pozicija subjekta zbog njegove potencijalne nemogućnosti izvršenja transakcije koja služi prijeboju, uklanjanju ili smanjenju takvih nepodmirenih pozicija po razumnim tržišnim cijenama.

3.3.1 Upravljanje rizikom likvidnosti

Instrument se prvenstveno financira godišnjim doprinosima država članica te vraćenim sredstvima iz vlastitih operacija. U skladu s Odlukom (EU) 2020/2233 vraćena sredstva iz Investicijskog instrumenta AKP-a koriste se u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju. Međutim, raspoloživost tih vraćenih sredstava za prijenos ovisi o održavanju odgovarajuće razine likvidnosti u okviru Investicijskog instrumenta.

Instrument rizikom financiranja likvidnosti upravlja prije svega planiranjem svojih neto potreba za likvidnosti. Instrument u svrhu dodatnog smanjenja rizika likvidnosti održava pričuvu likvidnosti dovoljnu da u bilo kojem trenutku može pokriti predviđene novčane isplate, o čemu redovito izvješćuje kreditni odjel EIB-a. Sredstva se ulažu na tržištu novca i tržištima obveznica u obliku međubankovnih depozita i drugih kratkoročnih financijskih instrumenata vodeći računa o Instrumentovim obvezama novčanih isplata. Likvidnom imovinom Instrumenta upravlja EIB-ova riznica u cilju održanja odgovarajuće likvidnosti da bi Instrument mogao ispunjavati svoje obveze.

Važno je istaknuti da se kapitalom upravlja isključivo iz perspektive likvidnosti, kako je prethodno opisano.

U skladu s načelom razdvajanja dužnosti između jedinice za trgovanje i jedinice za potporu, za operacije namire koje se odnose na ulaganje te imovine odgovorna je EIB-ova služba za planiranje i namiru operacija. Osim toga, odobravanje drugih ugovornih strana i limita za ulaganja riznice te praćenje tih limita u djelokrugu su EIB-ove Uprave za upravljanje rizicima Grupe i usklađenost.

3.3.2 Mjerenje rizika likvidnosti

U tablicama u ovom odjeljku raščlanjene su financijske obveze Instrumenta prema dospijeću na temelju kriterija preostalog vremena između datuma bilance i datuma ugovorenog dospijeća (na temelju kriterija nediskontiranih novčanih tokova).

U smislu neizvedenih financijskih obveza, obveze Instrumenta su neisplaćene tranše na temelju potpisanih ugovora o zajmu, neisplaćene tranše potpisanih upisa kapitala / ugovora o ulaganju, odobrena jamstva za zajmove te odobrene subvencije za kamate i tehnička pomoć.

Zajmovi koje Investicijski instrument odobrava imaju rok za isplatu. Isplate se, međutim, izvršavaju u rokovima i iznosima koji odražavaju napredak odnosnih investicijskih projekata. Osim toga, zajmovi koje odobrava Investicijski instrument izvršavaju se u relativno nestabilnom poslovnom okruženju te je i njihov isplatni plan prilično nesiguran.

Kapitalna ulaganja dospijevaju u trenutku kad upravitelji investicijskih fondova objave valjane pozive za upis kapitala u skladu s razvojem svojih ulagačkih aktivnosti. Razdoblje povlačenja obično je tri godine, uz česta produljenja za jednu ili dvije godine. Neke obveze isplate obično ne prestaju nakon završetka razdoblja povlačenja sve do potpune likvidacije odnosnih ulaganja jer je likvidnost fonda povremeno nedovoljna za izvršenje obveza plaćanja naknada ili drugih rashoda.

Specifične obveze isplate ne odnose se na jamstva, osim ako korisnik ne aktivira jamstvo. Iznos nepodmirenog jamstva smanjuje se prema planu otplate svakog zajma s jamstvom.

Odljevi novca za odobrene subvencije za kamate u načelu nastaju u slučaju subvencioniranih zajmova koje EIB financira vlastitim sredstvima. Iskazani „Odljevi za odobrene subvencije za kamate" označavaju samo obveze koje se odnose na te zajmove, a ne ukupni iznos odobrenih neisplaćenih subvencija za kamate. Kao i kad je riječ o zajmovima, njihov je isplatni plan nesiguran.

„Bruto nominalni odljev" odobrene tehničke pomoći u tablici „Profil dospijeća neizvedenih financijskih obveza" odnosi se na ukupni iznos neisplaćene tranše potpisanih ugovora o tehničkoj pomoći. Vremenski raspored isplata prilično je nesiguran. Novčani odljevi razvrstani pod „tri mjeseca ili kraće" predstavljaju iznos neplaćenih računa primljenih prije izvještajnog datuma.

Obveze za neizvedene financijske obveze za koje nije definiran ugovorni datum dospijeća razvrstavaju se pod „Nedefinirano dospijeće". Obveze za koje na izvještajni datum postoji evidentiran zahtjev za isplatu razvrstavaju se u odgovarajuće vremensko razdoblje.

U smislu izvedenih financijskih obveza profil dospijeća predstavlja ugovorne nediskontirane bruto novčane tokove ugovora o razmjeni, uključujući međuvalutne ugovore o razmjeni, međuvalutne kamatne ugovore o razmjeni, kratkoročne valutne ugovore o razmjeni i kamatne ugovore o razmjeni.

(u tisućama EUR)

Profil dospijeća neizvedenih financijskih obveza na dan 31.12.2025.	Tri mjeseca ili kraće	Od tri mjeseca do godine dana	Od jedne do pet godina	Dulje od pet godina	Nedefinirano dospijeće	Bruto nominalni odljev
Odljevi za odobrene, ali neisplaćene zajmove	122 352	–	–	–	231 835	354 187
Odljevi za odobrena investicijska sredstva i upis dionica	165	–	–	–	184 676	184 841
Ostalo (potpisana neizdana jamstva, izdana jamstva)	–	–	–	–	2 500	2 500
Odljevi za odobrene subvencije za kamate	–	–	–	–	239 148	239 148
Odljevi za iznose dugovane EIB-u	3 199	19 942	–	–	–	23 141
Odljevi za iznose dugovane Europskoj komisiji	–	243 853	–	–	–	243 853
Odljevi za odobrenu tehničku pomoć	844	–	–	–	10 465	11 309
Ukupno	**126 560**	**263 795**	–	–	**668 624**	**1 058 979**

(u tisućama EUR)

Profil dospijeća neizvedenih financijskih obveza u tisućama EUR na dan 31.12.2024.	Tri mjeseca ili kraće	Od tri mjeseca do godine dana	Od jedne do pet godina	Dulje od pet godina	Nedefinirano dospijeće	Bruto nominalni odljev
Odljevi za odobrene, ali neisplaćene zajmove	80 913	20 208	–	–	575 108	676 229
Odljevi za odobrena investicijska sredstva i upis dionica	4 190	–	–	–	233 696	237 886
Ostalo (potpisana neizdana jamstva, izdana jamstva)	–	–	–	–	2 500	2 500
Odljevi za odobrene subvencije za kamate	–	–	–	–	334 754	334 754
Odljevi za odobrenu tehničku pomoć	1 859	–	–	–	18 341	20 200
Ukupno	**86 962**	**20 208**	–	–	**1 164 399**	**1 271 569**

(u tisućama EUR)

Profil dospijeća izvedenih financijskih obveza u tisućama EUR na dan 31.12.2025.	Tri mjeseca ili kraće	Od tri mjeseca do godine dana	Od jedne do pet godina	Dulje od pet godina	Bruto nominalni priljev/odljev
Međuvalutni ugovori o razmjeni i međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni – priljevi	131	10 242	13 126	–	23 499
Međuvalutni ugovori o razmjeni i međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni – odljevi	– 81	– 10 451	– 13 026	–	– 23 558
Kratkoročni valutni ugovori o razmjeni – priljevi	1 060 000	–	–	–	1 060 000
Kratkoročni valutni ugovori o razmjeni – odljevi	– 1 056 455	–	–	–	– 1 056 455
Ukupno	**3 595**	**– 209**	**100**	–	**3 486**

(u tisućama EUR)

Profil dospijeća izvedenih financijskih obveza u tisućama EUR na dan 31.12.2024.	Tri mjeseca ili kraće	Od tri mjeseca do godine dana	Od jedne do pet godina	Dulje od pet godina	Bruto nominalni priljev/odljev
Međuvalutni ugovori o razmjeni i međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni – priljevi	157	10 405	22 613	832	34 007
Međuvalutni ugovori o razmjeni i međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni – odljevi	– 87	– 12 310	– 24 852	– 899	– 38 148
Kratkoročni valutni ugovori o razmjeni – priljevi	1 330 000	–	–	–	1 330 000
Kratkoročni valutni ugovori o razmjeni – odljevi	– 1 371 666	–	–	–	– 1 371 666
Ukupno	**– 41 596**	**– 1 905**	**– 2 239**	**– 67**	**– 45 807**

3.3.3 Dugotrajna financijska imovina i dugoročne financijske obveze

U sljedećoj tablici prikazane su neizvedena financijska imovina i neizvedene financijske obveze za koje se očekuje da će biti plaćeni ili podmireni u roku duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Financijska imovina		
Zajmovi i predujmovi	1 126 057	1 551 776
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	745 934	834 621
Ukupno	**1 871 991**	**2 386 397**
Financijske obveze:		
Obveze prema trećim osobama (*)	797	534 569
Rezervacije za obveze po zajmovima	17 585	18 320
Ukupno	**18 382**	**552 889**

(*) Obveze prema trećim osobama uključuju neisplaćene subvencije za kamate i tehničku pomoć državama članicama za koje dospijeće uglavnom nije definirano.

3.4. *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik da će promjene tržišnih cijena i stopa, kao što su kamatne stope, cijene vlasničkih instrumenata i devizni tečajevi, utjecati na prihode subjekta ili vrijednost njegovih udjela u financijskim instrumentima.

3.4.1 Kamatni rizik

Kamatni rizik nastaje zbog volatilnosti ekonomske vrijednosti ili prihoda koji proizlaze iz kamatonosnih pozicija zbog nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.

Na Instrument izravno ne utječe fluktuacija njegove ekonomske vrijednosti ili cjenovna neusklađenost različite imovine, obveza i instrumenata za zaštitu od rizika jer nema kamatonosnih obveza. Instrument svoj kamatni rizik na godišnjoj osnovi mjeri primjenom standardiziranih scenarija šoka EBA-e ([39]) koji pokazuju učinke nepovoljnih kretanja kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost vlasničkog kapitala i neto kamatni prihod.

Kamatni rizik povezan s ekonomskom vrijednošću vlasničkog kapitala

Za određivanje neto sadašnje vrijednosti novčanih tokova zajmova i ugovora za zaštitu od rizika u eurima Instrument koristi tromjesečnu krivulju EURIBOR. Neto sadašnja vrijednost novčanih tokova zajmova u valutama koje nisu euro određuje se na temelju tromjesečne krivulje EURIBOR prilagođene za raspon međuvalutne osnovice za odnosnu valutu. Za valute za koje nije dostupna pouzdana i potpuna diskontna krivulja, umjesto nje upotrebljava se diskontna krivulja za eure ili za američke dolare.

Na dan 31. prosinca 2025. najgori učinak scenarija nadzornog ispitivanja netipičnih vrijednosti EBA-e smanjio bi ekonomsku vrijednost vlasničkog kapitala za **60,2 milijuna EUR** (2024.: 81,0 milijun EUR).

Kamatni rizik u pogledu dobiti

Njime se kvantificira promjena neto kamatnog prihoda koja bi se dogodila u sljedećih 12 mjeseci u slučaju smanjenja svih krivulja kamatnih stopa za dva postotna boda i pod pretpostavkom da se postojeće obveze stvarno ne isplaćuju. S obzirom na pozicije na dan 31. prosinca 2025. neto kamatni prihodi smanjili bi se za 33,3 milijuna EUR (2024.: 34,7 milijuna EUR) kad bi se kamatne stope smanjile za 200 baznih bodova.

Radi potpunije analize osjetljivosti neto kamatnih prihoda vrijedi napomenuti da bi se oni povećali za 33,7 milijuna EUR (2024.: 35,1 milijun EUR) kad bi se kamatne stope povećale za 200 baznih bodova.

3.4.2 Valutni rizik

Valutni rizik („FX rizik”) rizik je gospodarske vrijednosti ili prihoda koji proizlaze iz pozicija Instrumenta zbog nepovoljnih kretanja deviznih tečajeva.

S obzirom na referentnu računovodstvenu valutu (EUR za Instrument), Instrument je izložen valutnom riziku kad god postoji valutna neusklađenost između njegove imovine, obveza i instrumenata za zaštitu od rizika.

3.4.2.1 *Valutni rizik i imovina riznice*

Imovina riznice Instrumenta izražena je u eurima ili u američkim dolarima.

Rizik FX omeđuje se promptnim ili terminskim transakcijama FX, valutnim razmjenama ili međuvalutnim razmjenama. Kad to smatra potrebnim i primjerenim, EIB-ova riznica može, u skladu s politikom EIB-a, upotrijebiti bilo koje druge instrumente kojima se osigurava zaštita od tržišnih rizika nastalih u okviru financijskih djelatnosti Investicijskog instrumenta.

([39]) EBA/RTS/2022/10.

3.4.2.2 *Valutni rizik i operacije koje Instrument financira ili za koje jamči*

Doprinosi država članica Investicijskom instrumentu uplaćuju se u eurima. Operacije koje Instrument financira ili za koje jamči, kao i subvencije za kamate, mogu biti u eurima, američkim dolarima ili bilo kojoj drugoj dopuštenoj valuti.

Izloženost valutnom riziku (u odnosu na referentnu valutu – euro) nastaje kad god se transakcije u drugim valutama ne zaštite od rizika. U nastavku su navedene smjernice Investicijskog instrumenta za zaštitu od valutnog rizika.

3.4.2.2.1. *Zaštita od rizika operacija u američkim dolarima*

Operacije Investicijskog instrumenta u američkim dolarima štite se od valutnog rizika na agregiranoj osnovi valutnim ugovorima o razmjeni EUR/USD, koji se redovito obnavljaju i čiji se iznos redovito usklađuje. Valutni ugovori o razmjeni imaju dvostruku svrhu. S jedne strane, postiže se potrebna likvidnost za nove isplate (zajmove i vlasnički kapital), a s druge se strane osigurava zaštita od valutnog rizika na makrorazini.

Na početku svakog razdoblja na temelju planiranih ili očekivanih vraćenih sredstava/isplata procjenjuju se novčani priljevi i odljevi u američkim dolarima tijekom sljedećeg razdoblja. Zatim se obnavljaju valutni ugovori o razmjeni koji dospijevaju, a njihov se iznos usklađuje da bi se pokrile barem predviđene potrebe za likvidnošću u američkim dolarima tijekom sljedećeg razdoblja.

Jedanput mjesečno pozicija u američkim dolarima iznad relevantnog limita štiti se od valutnog rizika promptnim ili terminskim operacijama.

Neočekivani manjkovi likvidnosti u američkim dolarima u razdoblju obnavljanja ugovora pokrivaju se *ad hoc* valutnim ugovorima o razmjeni, dok se viškovi likvidnosti ulažu u imovinu riznice ili preračunavaju u eure ako su posljedica povećanja valutne pozicije.

3.4.2.2.2. *Zaštita od rizika operacija u valutama koje nisu euro ili američki dolar*

Operacije Investicijskog instrumenta u valutama koje nisu euro ili američki dolar štite se od rizika međuvalutnim ugovorima o razmjeni jednakog financijskog profila kao odnosni zajam ako postoji aktivno tržište ugovora o razmjeni.

Investicijski instrument provodi operacije u valutama za koje nema dostupnih instrumenata za zaštitu od rizika ili su dostupni po visokoj cijeni. To su operacije u lokalnim valutama koje se namiruju u eurima ili američkim dolarima. Okvir Investicijskog instrumenta za financijski rizik, koji je Odbor Investicijskog instrumenta odobrio 22. siječnja 2015., omogućuje zaštitu od izloženosti valutnom riziku u lokalnim valutama koje su prema sintetskim pokazateljima u znatnoj pozitivnoj korelaciji s američkim dolarom preko izvedenica u američkim dolarima. Lokalne valute koje su od rizika zaštićene sintetski izvedenicama u američkim dolarima navedene su u odjeljku 3.4.2.2.3. pod stavkom „Lokalne valute (sintetska zaštita od rizika)”, dok su lokalne valute bez sintetske zaštite od rizika u američkim dolarima navedene u istoj tablici pod stavkom „Lokalne valute (bez sintetske zaštite od rizika)”.

Osim toga, za zajmove koji nisu eurima ili američkim dolarima ili su u valutama za koje zaštita od rizika na temelju međuvalutnih ugovora o razmjeni nije moguća, Investicijski instrument naplaćuje dodatnu komponentu kamate koja se naziva „valutna premija” kako bi se smanjio rizik od moguće deprecijacije lokalne valute.

3.4.2.2.3 *Valutna pozicija (u tisućama EUR)*

U tablicama u ovoj bilješki prikazana je valutna pozicija Investicijskog instrumenta.

Valutna pozicija iskazana je u tablicama u nastavku u skladu s politikama zaštite od rizika Investicijskog instrumenta (kako su opisane u okviru za financijske rizike Investicijskog instrumenta). U skladu s politikama zaštite od rizika valutna pozicija temelji se na računovodstvenim iznosima i definirana je kao ravnoteža između odabrane imovine i obveza. Imovina i obveze definirane u valutnoj poziciji odabrane su u skladu s politikama zaštite od rizika kako bi se osiguralo da će se ostvareni dobici po primitku preračunati u izvještajnu valutu (EUR).

Promjena fer vrijednosti dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom uključuje se u valutnu poziciju u skladu s politikama zaštite od rizika, kao i umanjenja vrijednosti zajmova i predujmova. Izvedenice uključene u valutnu poziciju u skladu s politikama zaštite od rizika uzimaju se u obzir po njihovoj nominalnoj, a ne po fer vrijednosti, radi njihova usklađenja sa zadržanom vrijednošću imovine, koja se uzima u obzir i po nominalnoj vrijednosti usklađenoj za umanjenje vrijednosti zajmova.

U tablicama u nastavku preostali dio imovine i obveza, koji uključuje uglavnom obračunate kamate na zajmove, izvedenice i subvencije, iskazan je pod stavkom „Valutna pozicija koja nije obuhvaćena politikama zaštite od rizika”.

Na dan 31. prosinca 2025.	Imovina i obveze			Preuzete i nepredviđene obveze
Valute	Valutna pozicija u skladu s politikama rizika	Valutna pozicija koja nije obuhvaćena politikama rizika	Bilančna valutna pozicija	
USD	1 294	– 31 642	– 30 348	164 405
*Lokalne valute (sintetska zaštita)**				
TZS	–	–	–	–
DOP	4 775	82	4 857	–
Lokalne valute (bez sintetske zaštite) (*)				
BWP, HTG, JMD, KES, MUR, MZN, NGN, RWF, UGX, XOF, ZAR, ZMW	146 528	– 2 514	144 014	–
Ukupno valute koje nisu EUR	**152 597**	**– 34 074**	**118 523**	**164 405**
EUR		2 676 672	2 676 672	636 494
Ukupno EUR i valute koje nisu EUR	**152 597**	**2 642 598**	**2 795 195**	**800 899**

(*) Vidjeti odjeljak 3.4.2.2.2. za objašnjenja o sintetskoj zaštiti.

Na dan 31. prosinca 2024.	Imovina i obveze			Preuzete i nepredviđene obveze
Valute	Valutna pozicija u skladu s politikama rizika	Valutna pozicija koja nije obuhvaćena politikama rizika	Bilančna valutna pozicija	
USD	– 45 774	– 21 740	– 67 514	235 603
Lokalne valute (sintetska zaštita) (*)				
DOP	10 884	133	11 017	–
KES, RWF, UGX, HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	225 877	– 3 763	222 114	–
Ukupno valute koje nisu EUR	**190 987**	**– 25 370**	**165 617**	**235 603**
EUR	–	3 139 294	3 139 294	1 043 860
Ukupno EUR i valute koje nisu EUR	**190 987**	**3 113 924**	**3 304 911**	**1 279 463**

(*) Vidjeti odjeljak 3.4.2.2.2. za objašnjenja o sintetskoj zaštiti.

3.4.2.3 *Analiza osjetljivosti na promjenu deviznih tečajeva*

Na dan 31. prosinca 2025. deprecijacija eura za 10 % u odnosu na druge valute uzrokovala bi povećanje sredstava i dobiti subjekata koji doprinose za 13,2 milijuna EUR (31. prosinca 2024.: 18,4 milijuna EUR). Aprecijacija eura za 10 % u odnosu na druge valute uzrokovala bi smanjenje sredstava i dobiti subjekata koji doprinose u iznosu od – 10,8 milijuna EUR (31. prosinca 2024.:

– 15,1 milijun EUR).

3.4.2.4 *Stope konverzije*

Za izradu bilance na dan 31. prosinca 2025. i na dan 31. prosinca 2024. primijenjene su sljedeće stope konverzije:

	31. prosinca 2025.	31. prosinca 2024.
Valute izvan EU-a		
bocvanska pula (BWP)	16,18	14,49
dominikanski peso (DOP)	73,78	63,09
fidžijski dolar (FJD)	2,62	2,38
haićanski gourde (HTG)	153,14	135,09
jamajčanski dolar (JMD)	185,35	161,15
kenijski šiling (KES)	151,20	133,69
mauritanska ouguiya (MRU)	46,70	41,30
mauricijska rupija (MUR)	54,08	48,56
mozambijski metikal (MZN)	74,22	65,65
nigerijska naira (NGN)	1 693,57	1 591,68
ruandski franak (RWF)	1 698,60	1 419,85
tanzanijski šiling (TZS)	2 862,12	2 490,24
ugandski šiling (UGX)	4 240,00	3 812,00
američki dolar (USD)	1,18	1,04
CFA franak (XAF/XOF)	655,96	655,96
južnoafrički rand (ZAR)	19,44	19,62
zambijska kvača (ZMW)	25,98	28,87

3.4.3 Rizik cijene vlasničkih instrumenata

Rizik cijene vlasničkih instrumenata rizik je smanjenja fer vrijednosti vlasničkih ulaganja zbog promjena razina cijena vlasničkih instrumenata i/ili vrijednosti pojedinačnih vlasničkih ulaganja.

Investicijski instrument izložen je riziku cijene vlasničkih instrumenata zbog svojih izravnih vlasničkih ulaganja i ulaganja u fondove poduzetničkog kapitala.

Vrijednost nekotiranih vlasničkih pozicija nije lako dostupna za potrebe kontinuiranog praćenja i kontrole. Za takve pozicije najbolji dostupni pokazatelji uključuju cijene izračunate bilo kojom odgovarajućom tehnikom vrednovanja.

Učinak na sredstva subjekata koji doprinose Instrumentu (kao posljedica promjene fer vrijednosti portfelja vlasničkih instrumenata) zbog promjene vrijednosti pojedinačnih izravnih vlasničkih ulaganja i ulaganja poduzetničkog kapitala od +/–10 %, pri čemu su sve ostale varijable nepromijenjene, iznosi 74,6 milijuna EUR i – 74,6 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025. (83,5 milijuna EUR i – 83,5 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2024.).

4 Fer vrijednosti financijskih instrumenata

4.1 *Računovodstvene klasifikacije i fer vrijednosti*

U sljedećoj tablici prikazane su knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza, uključujući njihove razine u hijerarhiji fer vrijednosti. One ne obuhvaćaju informacije o fer vrijednosti za financijsku imovinu i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku jer je knjigovodstvena vrijednost razumna aproksimacija fer vrijednosti.

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2025.	Knjigovodstvena vrijednost						Fer vrijednost			
	Izvedeni financijski instrumenti	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Novac, zajmovi i predujmovi	Financijska imovina riznice	Ostala financijska imovina/ obveze	Ukupno	1. razina:	2. razina:	3. razina:	Ukupno
Financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Izvedeni financijski instrumenti	7 819	–	–	–	–	**7 819**	–	7 819	–	**7 819**
Fond poduzetničkog kapitala	–	550 528	–	–	–	**550 528**	–	–	550 528	**550 528**
Izravna vlasnička ulaganja	–	195 406	–	–	–	**195 406**	–	–	195 406	**195 406**
Zajmovi i predujmovi	–	–	77 287	–	–	**77 287**	–	–	77 287	**77 287**
Ukupna financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**7 819**	**745 934**	**77 287**	–	–	**831 040**	–	**7 819**	**823 221**	**831 040**
Financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku										
Novac i novčani ekvivalenti	–	–	1 665 129	–	–	**1 665 129**	89 790	1 575 339	–	**1 665 129**
Zajmovi i predujmovi	–	–	986 224	–	–	**986 224**	–	953 612	–	**953 612**
Iznosi potraživanja od subjekata koji doprinose	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Financijska imovina riznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ostala imovina	–	–	–	–	36 833	**36 833**	–	–	–	–
Ukupna financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	–	–	**2 651 353**	–	**36 833**	**2 688 186**	**89 790**	**2 528 951**	–	**2 618 741**
Ukupna financijska imovina	**7 819**	**745 934**	**2 728 640**	–	**36 833**	**3 519 226**				
Financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Izvedeni financijski instrumenti	– 411	–	–	–	–	**– 411**	–	– 411	–	**– 411**
Ukupne financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**– 411**	–	–	–	–	**– 411**	–	**– 411**	–	**– 411**
Financijske obveze po amortiziranom trošku										
Rezervacije za obveze po zajmovima	–	–	–	–	– 17 585	**– 17 585**				
Obveze prema trećim osobama	–	–	–	–	– 658 146	**– 658 146**				

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2025.	Knjigovodstvena vrijednost						Fer vrijednost			
	Izvedeni financijski instrumenti	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Novac, zajmovi i predujmovi	Financijska imovina riznice	Ostala financijska imovina/ obveze	Ukupno	1. razina:	2. razina:	3. razina:	Ukupno
Ostale obveze	–	–	–	–	– 3 044	**– 3 044**				
Ukupne financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku	–	–	–	–	**– 678 775**	**– 678 775**				
Ukupne financijske obveze	**– 411**	–	–	–	**– 678 775**	**– 679 186**				

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2024.	Knjigovodstvena vrijednost						Fer vrijednost			
	Izvedeni financijski instrumenti	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Novac, zajmovi i predujmovi	Financijska imovina riznice	Ostala financijska imovina/ obveze	Ukupno	1. razina:	2. razina:	3. razina:	Ukupno
Financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Izvedeni financijski instrumenti	783	–	–	–	–	**783**	–	783	–	**783**
Fond poduzetničkog kapitala	–	655 817	–	–	–	**655 817**	–	–	655 817	**655 817**
Izravna vlasnička ulaganja	–	178 804	–	–	–	**178 804**	–	–	178 804	**178 804**
Zajmovi i predujmovi	–	–	136 983	–	–	**136 983**	–	–	136 983	**136 983**
Ukupna financijska imovina koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**783**	**834 621**	**136 983**	–	–	**972 387**	–	**783**	**971 604**	**972 387**
Financijska imovina po amortiziranom trošku										
Novac i novčani ekvivalenti	–	–	1 638 604	–	–	**1 638 604**	–	1 638 604	–	**1 638 604**
Zajmovi i predujmovi	–	–	1 361 065	–	–	**1 361 065**	–	1 321 715	–	**1 321 715**
Iznosi potraživanja od subjekata koji doprinose	–	–	7 482	–	–	**7 482**	–	–	–	–
Financijska imovina riznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2024.	Knjigovodstvena vrijednost						Fer vrijednost			
	Izvedeni financijski instrumenti	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Novac, zajmovi i predujmovi	Financijska imovina riznice	Ostala financijska imovina/ obveze	Ukupno	1. razina:	2. razina:	3. razina:	Ukupno
Ostala imovina	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupna financijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku	–	–	**3 007 151**	–	–	**3 007 151**	–	**2 960 319**	–	**2 960 319**
Ukupna financijska imovina	**783**	**834 621**	**3 144 134**	–	–	**3 979 538**				
Financijske obveze koje se obvezno mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka										
Izvedeni financijski instrumenti	– 39 210	–	–	–	–	**– 39 210**	–	– 39 210	–	**– 39 210**
Ukupne financijske obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	**– 39 210**	–	–	–	–	**– 39 210**	–	**– 39 210**	–	**– 39 210**
Financijske obveze po amortiziranom trošku										
Rezervacije za obveze po zajmovima	–	–	–	–	– 18 320	**– 18 320**				
Obveze prema trećim osobama	–	–	–	–	– 566 083	**– 566 083**				
Ostale obveze	–	–	–	–	– 3 289	**– 3 289**				
Ukupne financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku	–	–	–	–	**– 587 692**	**– 587 692**				
Ukupne financijske obveze	**– 39 210**	–	–	–	**– 587 692**	**– 626 902**				

4.2. ***Mjerenje fer vrijednosti***

4.2.1 Tehnike vrednovanja i bitni ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu

U tablici u nastavku navedeni su podaci o tehnikama vrednovanja i bitnim ulaznim podacima koji nisu dostupni na tržištu, a upotrebljavaju se za mjerenje financijskih instrumenata, kategorizirani kao 2. razina i 3. razina u hijerarhiji fer vrijednosti:

	Tehnike vrednovanja	Bitni ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu	Utjecaj ulaznih podataka koji nisu dostupni na tržištu na mjerenje fer vrijednosti
Financijski instrumenti iskazani po fer vrijednosti			
Izvedeni financijski instrumenti	Diskontirani novčani tokovi: budući novčani tokovi procjenjuju se na temelju terminskih deviznih tečajeva/kamatnih stopa (iz dostupnih terminskih deviznih tečajeva i krivulja prinosa na kraju izvještajnog razdoblja) i ugovornih terminskih/kamatnih stopa diskontiranih po stopama koje odražavaju kreditni rizik različitih drugih ugovornih strana.	Krivulje koje se upotrebljavaju za procjenu i diskontiranje novčanih tokova kalibriraju se prema tržišnim podacima, a ugovori o razmjeni u portfelju imaju rokove dospijeća koji ne premašuju najdulje dospijeće dostupno u ulaznim podacima. Stoga nema ulaznih podataka koji nisu dostupni na tržištu.	Ne primjenjuje se.
Fond poduzetničkog kapitala	Metoda prilagođene neto vrijednosti imovine: Fer vrijednost se određuje primjenom postotka vlasništva Instrumenta u osnovnom subjektu na neto vrijednost imovine iz posljednjeg izvješća usklađene za novčane tokove ili, ako je taj podatak dostupan, primjenom precizne vrijednosti dionice na isti datum, koju je dostavio relevantni upravitelj fonda. Kako bi se premostio interval između posljednje dostupne neto vrijednosti imovine i izvještavanja na kraju godine, provodi se postupak provjere naknadnih događaja te se prema potrebi usklađuje iskazana neto vrijednost imovine.	Usklađenje za vrijeme koje je proteklo između posljednjeg izvještajnog datuma fonda poduzetničkoga kapitala i datuma mjerenja, uzimajući u obzir: rashode poslovanja i naknade za upravljanje, naknadne promjene fer vrijednosti odnosne imovine fonda poduzetničkoga kapitala, dodatne nastale obveze, promjene na tržištu ili druge promjene ekonomskih uvjeta.	Što je dulje razdoblje između datuma mjerenja fer vrijednosti i posljednjeg izvještajnog datuma fonda poduzetničkog kapitala, veće je i usklađenje za proteklo vrijeme.
Izravna vlasnička ulaganja	Usklađena vrijednost neto imovine.	Usklađenje za vrijeme proteklo od posljednjeg izvještajnog datuma subjekta u koji se ulaže do datuma mjerenja, uzimajući u obzir: rashode poslovanja, naknadne promjene fer vrijednosti odnosne imovine subjekta u koji se ulaže, dodatne nastale obveze, promjene na tržištu ili druge promjene ekonomskih uvjeta, povećanje kapitala, prodaju/promjenu kontrole.	Što je viši diskont za utrživost, to je fer vrijednost manja.

	Tehnike vrednovanja	Bitni ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu	Utjecaj ulaznih podataka koji nisu dostupni na tržištu na mjerenje fer vrijednosti
		Diskont za manjak utrživosti (likvidnosti), koji se određuje na temelju cijena prethodnih transakcija sa sličnim vlasničkim udjelima u istoj zemlji/regiji, kreće se u rasponu od 5 do 30 %.	
Zajmovi po fer vrijednosti (financijska omotnica za društveno odgovorno financiranje)	Za zajmoprimce s trajnim poslovanjem: diskontirani novčani tokovi uz primjenu ugovornih/očekivanih budućih novčanih tokova diskontiranih po odgovarajućoj diskontnoj stopi prilagođenoj s obzirom na rizik, u kojoj se odražava rizik svojstven zajmu (uključujući kreditni rizik zajmoprimca). Diskontna stopa uspoređuje se s bilo kojom relevantnom tržišnom referentnom stopom ili se ocjenjuje u odnosu na nju. Za zajmoprimce bez trajnog poslovanja: pristup neto imovine (pristup likvidacijske vrijednosti).	Komponente diskontne stope trebaju odražavati kreditni rizik zajmoprimca u odnosu na nerizične tržišne stope.	Što je diskontna stopa viša, to je fer vrijednost manja.

	Tehnike vrednovanja	Bitni ulazni podaci koji nisu dostupni na tržištu	Utjecaj ulaznih podataka koji nisu dostupni na tržištu na mjerenje fer vrijednosti
Financijski instrumenti koji nisu iskazani po fer vrijednosti			
Zajmovi i predujmovi	Diskontirani novčani tokovi: Model vrednovanja primjenjuje prilagođenu metodu diskontiranog novčanog toka uzimajući u obzir posebna obilježja instrumenata, kao što su vrijeme i rizik budućih novčanih tokova.	Ne primjenjuje se.	Ne primjenjuje se.
Financijska imovina riznice	Diskontirani novčani tokovi.	Ne primjenjuje se.	Ne primjenjuje se.

Primjenom standarda MSFI 13 vrijednosna usklađenja uključuju se u fer vrijednost izvedenica na dan 31. prosinca 2025. i 31. prosinca 2024., i to:

— prilagodbe kreditnom vrednovanju (CVA), koje odražavaju kreditni rizik druge ugovorne strane po transakcijama izvedenicama, u iznosu od – 17 500 EUR na dan 31. prosinca 2025. i –2800 EUR na dan 31. prosinca 2024.,

— dugovna strana vrijednosnog usklađenja (DVA), koja odražava vlastiti kreditni rizik po transakcijama izvedenicama, u iznosu od +1300 EUR na dan 31. prosinca 2025. i +3600 EUR na dan 31. prosinca 2024.

4.2.2 Prijenosi između 1. i 2. razine

Politika je Instrumenta da se prijenosi između razina priznaju od datuma nastanka događaja ili promjene okolnosti koje su prouzročile prijenos.

Instrument u 2025. i 2024. nije vršio prijenose s 1. na 2. razinu ni s 2. na 1. razinu hijerarhije fer vrijednosti.

4.2.3 Fer vrijednosti 3. razine

Usklađenje fer vrijednosti 3. razine

U tablicama u nastavku prikazane su promjene instrumenata 3. razine za godinu koja je završila 31. prosinca 2025. i godinu koja je završila 31. prosinca 2024.:

(u tisućama EUR)

	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Zajmovi i predujmovi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2025.	**834 621**	**136 983**	**971 604**
Dobici ili gubici uključeni u račun dobiti i gubitka:			
Prestanak priznavanja usklađenja fer vrijednosti zbog prodaje/izlaza	15 848	–	15 848
Neto promjena fer vrijednosti	6 787	– 6 948	– 161
Ukupno	**22 635**	**– 6 948**	**15 687**
Isplate	51 701	17 812	69 513
Otplate	– 89 352	– 28 712	– 118 064
Kapitalizirane kamate	–	835	835
Prodaja/izlazi	– 15 227	–	– 15 227
Aktiviranje jamstava	–	– 36 833	– 36 833
Tečajne razlike	– 58 444	– 5 850	– 64 294
Stanje na dan 31. prosinca 2025.	**745 934**	**77 287**	**823 221**

(u tisućama EUR)

	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Zajmovi i predujmovi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2024.	**820 713**	**124 323**	**945 036**
Dobici ili gubici uključeni u račun dobiti i gubitka:			
Prestanak priznavanja usklađenja fer vrijednosti zbog prodaje/izlaza	14 051	–	14 051
Neto promjena fer vrijednosti dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom	– 45 698	– 5 436	– 51 134
Ukupno	**– 31 647**	**– 5 436**	**– 37 083**
Isplate	69 392	15 888	85 280
Otplate	– 21 413	– 3 185	– 24 598
Kapitalizirane kamate	–	2 243	2 243
Prodaja/izlazi	– 25 623	–	– 25 623
Tečajne razlike	23 199	3 150	26 349
Stanje na dan 31. prosinca 2024.	**834 621**	**136 983**	**971 604**

Instrument u 2025. i 2024. nije vršio prijenose s 3. razine ili na 3. razinu hijerarhije fer vrijednosti.

Analiza osjetljivosti

Učinak na sredstva subjekata koji doprinose Instrumentu i na račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti zbog promjene vrijednosti izravnih vlasničkih ulaganja i ulaganja poduzetničkog kapitala od +/–10 %, pri čemu su sve ostale varijable nepromijenjene, iznosi 74,6 milijuna EUR i – 74,6 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2025. (83,5 milijuna EUR i – 83,5 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2024.).

5 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju:

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Novac u blagajni	146 087	212 466
Oročeni depoziti	556 329	304 538
Komercijalni zapisi	960 270	1 116 826
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o novčanim tokovima	**1 662 686**	**1 633 830**
Obračunate kamate	2 443	4 774
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o financijskom položaju	**1 665 129**	**1 638 604**

6 Izvedeni financijski instrumenti

Glavne komponente izvedenih financijskih instrumenata koji su klasificirani kao namijenjeni trgovanju su sljedeće:

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2025.	Fer vrijednost		Zamišljeni iznos
	Imovina	Obveze	
Međuvalutni ugovori o razmjeni	1 829	– 411	22 896
Valutni ugovori o razmjeni	5 990	–	1 060 000
Ukupno: izvedeni financijski instrumenti	**7 819**	**– 411**	**1 082 896**

(u tisućama EUR)

Na dan 31. prosinca 2024.	Fer vrijednost		Zamišljeni iznos
	Imovina	Obveze	
Međuvalutni kamatni ugovori o razmjeni	783	– 268	33 073
Valutni ugovori o razmjeni	–	– 38 942	1 330 000
Ukupno: izvedeni financijski instrumenti	**783**	**– 39 210**	**1 363 073**

7 **Zajmovi i predujmovi**

7.1. ***Zajmovi i predujmovi***

U tablici u nastavku prikazano je poravnanje početnog i završnog stanja zajmova i predujmova:

(u tisućama EUR)

	Globalni zajmovi (*)	Nadređeni zajmovi	Podređeni zajmovi	Ukupno
Nominalna vrijednost zajmova po amortiziranom trošku na dan 1. siječnja 2025.	**995 328**	**387 349**	–	**1 382 677**
Isplate	18 913	69 928	–	**88 841**
Otpis	–	–	–	–
Otplate	– 303 792	– 66 494	–	**– 370 286**
Kapitalizirane kamate	–	–	–	–
Tečajne razlike	– 69 811	– 30 899	–	**– 100 710**
Nominalna vrijednost zajmova po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2025.	**640 638**	**359 884**	–	**1 000 522**
Umanjenje vrijednosti – rezervacija za gubitke na dan 1. siječnja 2025.	**– 17 386**	**– 17 125**	–	**– 34 511**
Neto promjene očekivanih kreditnih gubitaka u razdoblju od 12 mjeseci	690	766	–	**1 456**
Neto promjene očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	– 896	– 808	–	**– 1 704**
Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	–	–	–	–
Poništenje očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	4 248	4 915	–	**9 163**
Otpis	–	–	–	–
Tečajne razlike	1 145	1 030	–	**2 175**
Umanjenje vrijednosti – rezervacija za gubitke na dan 31. prosinca 2025.	**– 12 199**	**– 11 222**	–	**– 23 421**
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2025.	**628 439**	**348 662**	–	**977 101**
Nominalna vrijednost zajmova po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 1. siječnja 2025.	**1 080**	**116 688**	**79 620**	**197 388**
Isplate	–	3 631	14 181	**17 812**
Kapitalizirane kamate	–	–	835	**835**
Otplate	–	– 28 712	–	**– 28 712**
Aktiviranje jamstava	–	–	– 36 833	**– 36 833**
Otpis	–	–	–	–
Tečajne razlike	–	– 4 042	– 2 363	**– 6 405**
Nominalna vrijednost zajmova po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2025.	**1 080**	**87 565**	**55 440**	**144 085**
Usklađenje fer vrijednosti na dan 1. siječnja 2025.	**– 1 080**	**– 34 395**	**– 24 930**	**– 60 405**
Neto promjena fer vrijednosti	–	– 1 029	– 5 919	**– 6 948**
Tečajne razlike	–	438	117	**555**

(u tisućama EUR)

	Globalni zajmovi (*)	Nadređeni zajmovi	Podređeni zajmovi	Ukupno
Usklađenje fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2025.	**– 1 080**	**– 34 986**	**– 30 732**	**– 66 798**
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2025.	–	**52 579**	**24 708**	**77 287**
Amortizirani trošak	– 2 614	– 3 290	–	**– 5 904**
Kamate	7 209	7 256	562	**15 027**
Zajmovi i predujmovi na dan 31. prosinca 2025.	**633 034**	**405 207**	**25 270**	**1 063 511**

(*) Uključujući ugovore o zastupanju.

(u tisućama EUR)

	Globalni zajmovi (*)	Nadređeni zajmovi	Podređeni zajmovi	Ukupno
Nominalna vrijednost zajmova po amortiziranom trošku na dan 1. siječnja 2024.	**1 098 121**	**495 337**	–	**1 593 458**
Isplate	68 519	16 987	–	**85 506**
Otpis	– 4 945	–	–	**– 4 945**
Otplate	– 226 719	– 141 664	–	**– 368 383**
Tečajne razlike	60 352	16 689	–	**77 041**
Nominalna vrijednost zajmova po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2024.	**995 328**	**387 349**	–	**1 382 677**
Umanjenje vrijednosti – rezervacija za gubitke na dan 1. siječnja 2024.	**– 32 398**	**– 17 199**	–	**– 49 597**
Neto promjene očekivanih kreditnih gubitaka u razdoblju od 12 mjeseci	2 081	124	–	**2 205**
Neto promjene očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	7 071	5 567	–	**12 638**
Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	– 581	– 5 205	–	**– 5 786**
Poništenje očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	2 796	292	–	**3 088**
Otpis	4 945	–	–	**4 945**
Tečajne razlike	– 1 300	– 704	–	**– 2 004**
Umanjenje vrijednosti – rezervacija za gubitke na dan 31. prosinca 2024.	**– 17 386**	**– 17 125**	–	**– 34 511**
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2024.	**977 942**	**370 224**	–	**1 348 166**
Nominalna vrijednost zajmova po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 1. siječnja 2024.	**1 080**	**106 576**	**70 453**	**178 109**

(u tisućama EUR)

	Globalni zajmovi (*)	Nadređeni zajmovi	Podređeni zajmovi	Ukupno
Isplate	–	7 851	8 037	**15 888**
Kapitalizirane kamate	–	1 675	568	**2 243**
Otplate	–	– 3 185	–	**– 3 185**
Tečajne razlike	–	3 771	562	**4 333**
Nominalna vrijednost zajmova po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2024.	**1 080**	**116 688**	**79 620**	**197 388**
Usklađenje fer vrijednosti na dan 1. siječnja 2024.	**– 1 080**	**– 34 983**	**– 17 723**	**– 53 786**
Neto promjena fer vrijednosti	–	1 724	– 7 160	**– 5 436**
Tečajne razlike	–	– 1 136	– 47	**– 1 183**
Usklađenje fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2024.	**– 1 080**	**– 34 395**	**– 24 930**	**– 60 405**
Zajmovi i predujmovi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2024.	–	**82 293**	**54 690**	**136 983**
Amortizirani trošak	– 3 079	– 3 681	–	**– 6 760**
Kamate	10 766	8 429	464	**19 659**
Zajmovi i predujmovi na dan 31. prosinca 2024.	**985 629**	**457 265**	**55 154**	**1 498 048**

(*) Uključujući ugovore o zastupanju.

7.2. ***Umanjenje vrijednosti zajmova i predujmova – rezervacije za gubitke***

(u tisućama EUR)

	2025.			
	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta:			
	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Ukupno
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku				
Stanje na dan 1. siječnja 2025.	**9 675**	**12 576**	**12 260**	**34 511**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci”	–	–	–	–
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke”	– 575	1 598	– 38	**985**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke”	–	–	–	–
Neto mjerenje rezervacije za gubitke	71	143	– 9 013	**– 8 799**
Nova financijska imovina, stvorena ili kupljena	8	–	–	**8**
Financijska imovina koja se prestala priznavati	– 961	– 35	– 113	**– 1 109**
Otpis	–	–	–	–
Tečajne razlike	– 1 032	– 518	– 625	**– 2 175**
Stanje na dan 31. prosinca 2025.	**7 186**	**13 764**	**2 471**	**23 421**

(u tisućama EUR)

	2024.			
	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta:			
	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Ukupno
Zajmovi i predujmovi po amortiziranom trošku				
Stanje na dan 1. siječnja 2024.	**10 964**	**24 674**	**13 959**	**49 597**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci”	2 271	– 9 511	–	**– 7 240**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke”	– 288	948	–	**660**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke”	–	– 1 428	5 786	**4 358**
Neto mjerenje rezervacije za gubitke	– 3 160	– 2 394	– 3 088	**– 8 642**
Nova financijska imovina, stvorena ili kupljena	–	–	–	–
Financijska imovina koja se prestala priznavati	– 1 028	– 253	–	**– 1 281**
Otpis	–	–	– 4 945	**– 4 945**
Tečajne razlike	916	540	548	**2 004**
Stanje na dan 31. prosinca 2024.	**9 675**	**12 576**	**12 260**	**34 511**

8 **Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom**

U tablici u nastavku prikazano je poravnanje početnog i završnog stanja vlasničkih ulaganja.

(u tisućama EUR)

	Fondovi poduzetničkog kapitala	Izravna vlasnička ulaganja	Ukupno
Troškovi na dan 1. siječnja 2025.	**663 881**	**93 835**	**757 716**
Reklasifikacija	–	–	–
Isplate	51 701	–	51 701
Otplate	– 87 319	– 2 033	– 89 352
Prodaja/izlazi	– 11 227	– 4 000	– 15 227
Tečajne razlike	– 57 991	– 2 287	– 60 278
Troškovi na dan 31. prosinca 2025.	**559 045**	**85 515**	**644 560**
Neostvareni dobici i gubici na dan 1. siječnja 2025.	**– 8 064**	**84 969**	**76 905**
Reklasifikacija	–	–	–
Neto promjena neostvarenih dobitaka i gubitaka	– 16 118	22 905	6 787
Prestanak priznavanja usklađenja fer vrijednosti zbog prodaje/izlaza	11 534	4 314	15 848
Tečajne razlike	4 131	– 2 297	1 834
Neostvareni dobici i gubici na dan 31. prosinca 2025.	**– 8 517**	**109 891**	**101 374**
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom na dan 31. prosinca 2025.	**550 528**	**195 406**	**745 934**

(u tisućama EUR)

	Fondovi poduzetničkog kapitala	Izravna vlasnička ulaganja	Ukupno
Troškovi na dan 1. siječnja 2024.	**633 347**	**73 455**	**706 802**
Reklasifikacija*	– 25 059	25 059	–
Isplate	69 392	–	69 392
Otplata/prodaja	– 21 181	– 232	– 21 413
Prodaja/izlazi	– 22 992	– 2 631	– 25 623
Tečajne razlike	30 374	– 1 816	28 558
Troškovi na dan 31. prosinca 2024.	**663 881**	**93 835**	**757 716**
Neostvareni dobici i gubici na dan 1. siječnja 2024.	**59 695**	**54 216**	**113 911**
Reklasifikacija*	– 395	395	–
Neto promjena neostvarenih dobitaka i gubitaka	– 77 795	32 097	– 45 698
Prestanak priznavanja usklađenja fer vrijednosti zbog prodaje/izlaza	11 202	2 849	14 051
Tečajne razlike	– 771	– 4 588	– 5 359
Neostvareni dobici i gubici na dan 31. prosinca 2024.	**– 8 064**	**84 969**	**76 905**
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom na dan 31. prosinca 2024.	**655 817**	**178 804**	**834 621**

9 Iznosi potraživanja od subjekata koji doprinose

U 2025. nije bilo potraživanja od subjekata koji doprinose, koji se u potpunosti sastoje od upisanih doprinosa država članica koji nisu uplaćeni (2024: 7,5 milijuna EUR).

10 Financijska imovina riznice

Portfelj riznice sadržava kotirane obveznice s preostalim rokom do dospijeća kraćim od tri mjeseca na izvještajni datum. Ni 2025. ni 2024. nije bilo financijske imovine riznice.

11 Ostala imovina

Glavne komponente ostale imovine su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Iznos potraživanja od EIB-a	–	–
Potraživanje po aktivaciji jamstva	36 833	–
Ukupno ostala imovina	**36 833**	–

12 **Odgođeni prihodi**

Glavne komponente odgođenih prihoda su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Odgođene subvencije za kamate	44 718	46 461
Odgođene provizije za zajmove i predujmove	127	1 264
Ukupno odgođeni prihodi	**44 845**	**47 725**

13 **Rezervacije za obveze po zajmovima**

U tablicama u nastavku prikazano je poravnanje početnog i završnog stanja rezervacije za gubitke za neisplaćene zajmove (obveze po zajmovima).

(u tisućama EUR)

U tisućama EUR	2025.			
	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Ukupno
Obveze po zajmovima				
Stanje na dan 1. siječnja	**1 491**	**16 829**	–	**18 320**
Neto mjerenje rezervacije za gubitke	– 659	190	–	**– 469**
Financijska imovina koja se prestala priznavati	– 266	–	–	**– 266**
Stanje na dan 31. prosinca	**566**	**17 019**	–	**17 585**

(u tisućama EUR)

	2024.			
	Očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke	Očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti umanjeni za kreditne gubitke	Ukupno
Obveze po zajmovima				
Stanje na dan 1. siječnja	**2 715**	**16 323**	–	**19 038**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici u razdoblju od 12 mjeseci”	13	– 279	–	**– 266**
Prijenos u stavku „očekivani kreditni gubici tijekom vijeka trajanja instrumenta – instrumenti neumanjeni za kreditne gubitke”	– 853	15 386	–	**14 533**
Neto mjerenje rezervacije za gubitke	761	– 1 330	–	**– 569**
Financijska imovina koja se prestala priznavati	– 1 145	– 13 271	–	**– 14 416**
Stanje na dan 31. prosinca	**1 491**	**16 829**	–	**18 320**

14 Obveze prema trećim osobama

Glavne komponente obveza prema trećim osobama su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Neto obveze prema EIB-u za opće administrativne rashode	19 942	24 794
Ostale obveze prema EIB-u	3 199	43 260
Obveze prema državama članicama za neisplaćene subvencije za kamate i tehničku pomoć	391 152	498 029
Raspoloživa vraćena sredstva koja se plaćaju Europskoj komisiji*	243 853	–
Ukupne obveze prema trećim osobama	**658 146**	**566 083**

15 Ostale obveze

Glavne komponente ostalih obveza su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Otplate zajmova primljene unaprijed	3 044	3 289
Ukupno ostale obveze	**3 044**	**3 289**

16 Upisani doprinosi država članica

(u tisućama EUR)

Države članice	Doprinos Instrumentu	Doprinos za subvencije za kamate i tehničku pomoć	Ukupni doprinosi	Upisani neuplaćeni doprinosi
Austrija	94 677	45 267	139 944	–
Belgija	138 169	26 952	165 121	–
Bugarska	2 660	28 898	31 558	–
Hrvatska	1 126	173 578	174 704	–
Cipar	1 566	4 528	6 094	–
Češka	9 697	3 028	12 725	–
Danska	77 279	5 108	82 387	–
Estonija	992	5 141	6 133	–
Finska	55 115	66 602	121 717	–
Francuska	818 754	196 514	1 015 268	–
Njemačka	823 467	43 762	867 229	–
Grčka	50 271	3 672	53 943	–
Mađarska	9 230	2 422	11 652	–
Irska	27 921	18 598	46 519	–
Italija	470 233	38 318	508 551	–

(u tisućama EUR)

Države članice	Doprinos Instrumentu	Doprinos za subvencije za kamate i tehničku pomoć	Ukupni doprinosi	Upisani neuplaćeni doprinosi
Latvija	1 364	7 630	8 994	–
Litva	2 248	105 253	107 501	–
Luksemburg	10 395	1 242	11 637	–
Malta	526	2 273	2 799	–
Nizozemska	187 913	10 236	198 149	–
Poljska	24 591	16 732	41 323	–
Portugal	39 250	12 058	51 308	–
Rumunjska	7 734	5 701	13 435	–
Slovačka	4 231	2 293	6 524	–
Slovenija	3 137	2 717	5 854	–
Španjolska	250 314	28 943	279 257	–
Švedska	102 760	29 704	132 464	–
Ujedinjena Kraljevina	506 075	150 826	656 901	–
Ukupno na dan 31. prosinca 2025.	**3 721 695**	**1 037 996**	**4 759 691**	–
Ukupno na dan 31. prosinca 2024.	**3 721 695**	**1 037 996**	**4 759 691**	**7 482**

17 **Raspoloživa vraćena sredstva**

(u tisućama EUR)

	Europska komisija			Ujedinjena Kraljevina	Ukupno
	AKP	PZP	Ukupno		
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2021.	251 000	7 000	**258 000**	44 386	**302 386**
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2022.	236 883	6 732	**243 615**	41 912	**285 527**
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2023.	257 152	7 154	**264 306**	45 471	**309 777**
Raspoloživa vraćena sredstva u odnosu na 2024.	498 818	5 663	**504 481**	86 790	**591 271**
Ukupna raspoloživa vraćena sredstva na dan 31 prosinca 2025.	**1 243 853**	**26 549**	**1 270 402**	**218 559**	**1 488 961**
Ukupna raspoloživa vraćena sredstva na dan 31. prosinca 2024.	**745 035**	**20 886**	**765 921**	**131 769**	**897 690**

U skladu s Ugovorom o prijenosu od 2024. do 31. prosinca 2027. Instrument svake godine izvješćuje Europsku komisiju i Ujedinjenu Kraljevinu o raspoloživim vraćenim sredstvima. Raspoloživi iznosi prenose se Europskoj komisiji i Ujedinjenoj Kraljevini nakon primitka obavijesti o terećenju. U prethodnoj tablici prikazana je raspodjela raspoloživih vraćenih sredstava po godinama. Za obveze po osnovi raspoloživih vraćenih sredstava vidjeti bilješku 14.

18 **Preuzete i nepredviđene obveze**

(u tisućama EUR)

	31.12.2025.	31.12.2024.
Obveze		
Neisplaćeni zajmovi	354 187	676 229
Neisplaćena preuzeta obveza za dionice i druge vrijednosne papire s varijabilnim prinosom	184 841	237 886
Subvencije za kamate i tehnička pomoć	259 371	362 848
Nepredviđene obveze		
Potpisana neizdana jamstva	2 500	2 500
Ukupne preuzete i nepredviđene obveze	**800 899**	**1 279 463**

19 **Kamate i slični prihodi i rashodi**

Glavne komponente kamata i sličnih prihoda su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Novac i novčani ekvivalenti	38 549	56 083
Zajmovi i predujmovi	67 751	90 034
Subvencije za kamate	10 170	10 484
Ukupno kamate i slični prihodi	**116 470**	**156 601**

Glavne komponente kamata i sličnih prihoda su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1. 2025. do 31.12.2025.	Od 1.1. 2024. do 31.12.2024.
Izvedeni financijski instrumenti	– 1 700	– 1 805
Ukupno kamate i slični rashodi	**– 1 700**	**– 1 805**

20 **Prihodi od naknada i provizija, rashodi za naknade i provizije**

Glavne komponente prihoda od naknada i provizija su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Naknade i provizije za zajmove i predujmove	4 070	–
Naknade i provizije za financijska jamstva	33	20
Ostali prihodi od naknada i provizija	**4 103**	**20**

Glavne komponente neto rashoda za naknade i provizije su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Provizije plaćene trećim osobama za dionice i druge vrijednosne papire s varijabilnim prinosom	– 88	– 212
Ukupno rashodi za naknade i provizije	**– 88**	**– 212**

21 Neto rezultat dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom

Glavne komponente neto rezultata dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Neto prihodi	– 483	– 4 946
Prihodi od dividendi	18 573	16 548
Neto promjena fer vrijednosti	6 787	– 45 698
Neto rezultat dionica i drugih vrijednosnih papira s varijabilnim prinosom	**24 877**	**– 34 096**

22 Neto rezultat tečajnih razlika

Glavne komponente neto rezultata tečajnih razlika su sljedeće:

(u tisućama EUR)

	Od 1.1.2025. do 31.12.2025.	Od 1.1.2024. do 31.12.2024.
Revalorizacija valutnih pozicija		
Novac i novčani ekvivalenti	– 11 405	6 821
Izvedeni financijski instrumenti	108 761	– 773
Zajmovi i predujmovi	– 108 386	78 744
Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	– 58 444	23 199
Ostalo	3 345	– 2 231
Ukupna revalorizacija valutnih pozicija	**– 66 129**	**105 760**
Ostvareni rezultati valutnih ugovora o razmjeni (trošak zaštite od rizika)	**– 24 574**	**– 23 853**
Neto rezultat tečajnih razlika	**– 90 703**	**81 907**

23 Opći administrativni rashodi

Opći administrativni rashodi stvarni su EIB-ovi troškovi za upravljanje Instrumentom umanjeni za prihode od standardnih naknada za procjenu koje EIB obračunava izravno komitentima Instrumenta.

Na dan 31. prosinca 2025. ukupni opći administrativni rashodi iznosili su – 19,9 milijuna EUR (31. prosinca 2024.: – 24,8 milijuna EUR).

24 **Suradnja s nekonsolidiranim strukturiranim subjektima (u tisućama EUR)**

Definicija strukturiranog subjekta

Strukturirani subjekt je subjekt koji je ustrojen na način da glasačka ili slična prava nisu prevladavajući čimbenik u odlučivanju o tome tko u njemu ima kontrolu. U MSFI-ju 12 navedeno je da strukturirani subjekt često ima neka ili sva sljedeća obilježja:

— ograničene aktivnosti,

— uzak i strogo definiran cilj, kao što je provedba porezno efikasnog najma, istraživanja i razvoja, stvaranje izvora kapitala ili financiranja subjekta ili prilika za ulaganje prijenosom rizika i nagrada povezanih s imovinom strukturiranog subjekta na ulagače,

— manjak kapitala da bi se strukturiranom subjektu omogućilo da svoje poslove financira bez podređene financijske potpore,

— financiranje u obliku većeg broja ugovorno vezanih instrumenata za ulagače kojima se stvara koncentracija kreditnog rizika ili drugih rizika (tranše).

Nekonsolidirani strukturirani subjekti

Pojam „nekonsolidirani strukturirani subjekti" odnosi se na sve strukturirane subjekte nad kojima Instrument nema kontrolu i obuhvaća udjele u nekonsolidiranim strukturiranim subjektima.

Definicija udjela u strukturiranim subjektima:

U MSFI-ju 12 „udjeli" su široko definirani kao sudjelovanje subjekta u drugom subjektu, bilo po ugovornoj ili izvanugovornoj osnovi, na temelju kojeg je izvještajni subjekt izložen varijabilnosti prinosa ovisno o uspješnosti poslovanja tog drugog subjekta. Primjeri su takvih udjela držanje udjela u vlasničkom kapitalu, kao i drugi oblici sudjelovanja, kao što su davanje financijskih sredstava, potpore likvidnosti, kreditnih poboljšanja, obveza i jamstava tom drugom subjektu. U MSFI-ju 12 navedeno je da izvještajni subjekt ne mora nužno imati udjel u drugom subjektu isključivo po osnovi uobičajenog odnosa kupac-dobavljač.

U tablici u nastavku opisane su vrste strukturiranih subjekata koje Instrument ne konsolidira, ali u kojima drži udjele.

Vrsta strukturiranog subjekta	Priroda i svrha	Udjeli Instrumenta
Financiranje projekta – kreditiranje subjekata posebne namjene	Transakcije financiranja projekata (operacije financiranja projekata) transakcije su u kojima se Instrument za servisiranje svojeg duga oslanja na zajmoprimca čiji je isključivi ili glavni izvor prihoda neka imovina ili ograničena količina imovine koja se financira takvim dugom ili drugom već postojećom imovinom koja je ugovorno povezana s projektom. Operacije financiranja projekata obično se financiraju preko subjekata posebne namjene.	Neto isplaćeni iznosi Kamatni prihodi
Operacije poduzetničkog kapitala	Instrument financira poduzetnički kapital i investicijska sredstva. Poduzetnički kapital i investicijska sredstva obuhvaćaju novčana sredstva ulagača koji žele ulagati u mala i srednja poduzeća s velikim potencijalom za rast i financiranje infrastrukturnih projekata; podrazumijeva se upravljanje tim sredstvima.	Ulaganja u udjele/dionice koje izdaje subjekt vlasničkog kapitala. Dividende primljene kao prihod od dividendi.

U tablici u nastavku prikazane su knjigovodstvene vrijednosti nekonsolidiranih strukturiranih subjekata u kojima je Instrument imao udjele na izvještajni datum te maksimalna izloženost Instrumenta gubitku u odnosu na te subjekte. Maksimalna izloženost gubitku uključuje knjigovodstvene vrijednosti i iznose za neisplaćene preuzete obveze.

Vrsta strukturiranog subjekta	Opis	31.12.2025.		31.12.2024.	
		Knjigovodstvena vrijednost	Maksimalna izloženost gubitku	Knjigovodstvena vrijednost	Maksimalna izloženost gubitku
Fondovi poduzetničkog kapitala	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	550 528	550 528	655 817	667 832
Ukupno		**550 528**	**550 528**	**655 817**	**667 832**

Instrumentom se strukturiranim subjektima pruža samo potpora u obliku financiranja.

25 **Financijska omotnica za društveno odgovorno financiranje (u tisućama EUR)**

U lipnju 2013. Zajedničko ministarsko vijeće AKP-a i EU-a odobrilo je novi financijski protokol za 11. Europski razvojni fond (ERF), za razdoblje 2014. – 2020.

Investicijskom instrumentu osigurano je dodatnih 500 milijuna EUR, takozvana „financijska omotnica za društveno odgovorno financiranje", zahvaljujući kojoj može poduprijeti projekte koji bi mogli imati iznimno velik razvojni učinak, ali i podrazumijevaju veće rizike svojstvene takvim ulaganjima. Ta omotnica Instrumentu omogućuje poboljšano kreditiranje privatnog sektora ulaganjima u instrumente navedene u nastavku.

Fondovi vlasničkog kapitala sa socijalnim učinkom – nositelji su sve brojniji upravitelji fondova privatnog vlasničkog kapitala kojima je rješavanje socijalnih ili okolišnih pitanja okosnica njihove strategije upravljanja fondom, ali kojima je cilj ostvariti održivost na razini fonda i subjekata u koje se ulaže.

Zajmovi financijskim posrednicima – (npr. mikrofinancijskim institucijama, lokalnim bankama i kreditnim unijama) koje posluju u državama AKP-a u kojima EIB u skladu s postojećim smjernicama o kreditnom riziku ne može razmatrati financiranje, posebno ne u lokalnoj valuti, npr. zbog visokih rizika zemlje, volatilnosti valute ili pomanjkanja mjerila za određivanje cijene. Glavni je cilj takvih zajmova financiranje projekata s velikim razvojnim učinkom, posebno radi potpore mikropoduzećima i malim poduzećima te poljoprivredi, koji obično ne ispunjavaju uvjete za financiranje sredstvima Investicijskog instrumenta.

Instrumenti za lakšu podjelu rizika – koji imaju oblik jamstava za prvi gubitak („proizvodi za prvi gubitak") i kojima će se olakšati operacije podjele rizika koje EIB provodi s lokalnim financijskim posrednicima (uglavnom komercijalnim bankama) u korist zapostavljenih MSP-ova i malih projekata koji ispunjavaju kriterije za društveno odgovorno financiranje kad se utvrdi tržišni jaz u vezi s pristupom MSP-ova/malih projekata financiranju. Proizvodi za prvi gubitak bili bi strukturirani kao kontrajamstva u korist tranši s nadređenim jamstvom, koje financiraju EIB (u okviru Investicijskog instrumenta) i druge međunarodne financijske institucije / razvojne financijske institucije, čime se ostvaruje znatan učinak financijske poluge.

Izravno financiranje – dužničkim (npr. zajmovi) ili vlasničkim instrumentima u projektima s dobrim i iskusnim nositeljima i velikim razvojnim učincima, koji će pak ujedno značiti i veće očekivane gubitke i teškoće pri povratu ulaganja (rizik vlasničkog kapitala s većim očekivanim gubicima od uobičajenih). EIB za taj instrument primjenjuje stroge kriterije odabira i prihvatljivosti jer ti projekti bez obzira na svoj veliki razvojni učinak neće moći ispuniti prihvatljive kriterije za financiranje (odnosno mali očekivani povrat ulaganja ili prijeboj gubitaka s kamatnim stopama / prinosima vlasničkih instrumenata).

Financijska omotnica za društveno odgovorno financiranje omogućuje i diversifikaciju na nove sektore, npr. zdravstvo i obrazovanje, poljoprivredu i sigurnost opskrbe hranom te razvoj novih i inovativnih instrumenata za podjelu rizika. U 2016. uvedena je djelomična obnova financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje, čime je njezin kapacitet financiranja povećan na 800 milijuna EUR.

S financijskog i računovodstvenog aspekta, financijska omotnica za društveno odgovorno financiranje dio je portfelja Investicijskog instrumenta i o njoj se izvještava u objedinjenim godišnjim financijskim izvještajima Instrumenta.

U sljedećoj tablici prikazane su knjigovodstvene vrijednosti te dodijeljeni, ali neisplaćeni iznosi, po vrstama imovine:

Vrsta ulaganja iz financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje	Opis	Mjerenje	Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2025.	Rezervacija za gubitke / usklađenje fer vrijednosti na dan 31.12.2025.	Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2025.	Neisplaćeni iznos na dan 31.12.2025.	Prilagođeni iznos izvanbilančnih očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31.12.2025.
Zajmovi financijskim posrednicima	Zajmovi i predujmovi	Amortizirani trošak	33 388	– 1 135	32 253	5 000	– 352
Izdavanje izravnih zajmova	Zajmovi i predujmovi	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	87 723	– 68 525	19 198	30 738	–
Fondovi vlasničkog kapitala sa socijalnim učinkom	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	132 348	– 17 966	114 382	21 438	–
Izravni vlasnički udjeli	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	53 994	82 626	136 620	14	–
Ukupno			**307 453**	**– 5 000**	**302 453**	**57 190**	**– 352**

* Za više detalja vidjeti odjeljak „Naknadna mjerenja” u bilješci 2.4.3.

Vrsta ulaganja iz financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje	Opis	Mjerenje	Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024.	Rezervacija za gubitke / usklađenje fer vrijednosti na dan 31.12.2024.	Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2024.	Neisplaćeni iznos na dan 31.12.2024.	Prilagođeni iznos izvanbilančnih očekivanih kreditnih gubitaka na dan 31.12.2024.
Zajmovi financijskim posrednicima	Zajmovi i predujmovi	Amortizirani trošak	59 209	–	59 209	5 000	– 225
Izdavanje izravnih zajmova	Zajmovi i predujmovi	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	158 880	–	158 880	56 669	–
Fondovi vlasničkog kapitala sa socijalnim učinkom	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	134 595	– 1 559	133 036	34 686	–
Izravni vlasnički udjeli	Dionice i drugi vrijednosni papiri s varijabilnim prinosom	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	59 843	61 686	121 529	14	–
Ukupno			**412 527**	**60 127**	**472 654**	**96 369**	**– 225**

* Za više detalja vidjeti odjeljak „Naknadna mjerenja” u bilješci 2.4.3.

EIB primjenjuje načela rizika u okviru općeg mandata na izdavanje izravnih zajmova unutar financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje (isključujući zajmove financijskim posrednicima), kako je predviđeno u Smjernicama EIB-a o kreditnom riziku i riziku vlasničkih vrijednosnih papira, te prati rizik povezan s izravnim zajmovima u okviru financijske omotnice za društveno odgovorno financiranje na temelju njihove fer vrijednosti i izvještava o njemu. U skladu s tom metodologijom EIB provodi kvalitativnu procjenu rizika u kojoj se procjenjuje utemeljenost logike ulaganja i vjerojatnost poslovne održivosti takvih operacija.

26 **Objavljivanja o povezanim osobama**

U okviru Instrumenta EIB je utvrđen kao povezana osoba u kontekstu MRS-a 24 jer su ga države članice EU-a ovlastile da upravlja Instrumentom u skladu s odredbama primjenjivog pravnog okvira, uključujući praćenje njegovih operacija do potpune otplate, i da pruža usluge ključnih rukovoditelja (Upravljački odbor EIB-a i Revizijski odbor EIB-a). U tom pogledu EIB ima pravo nadoknaditi svoje stvarne troškove upravljanja Instrumentom umanjene za prihode od standardnih naknada za procjene koje EIB obračunava izravno komitentima Instrumenta. Za više pojedinosti o naknadama vidjeti bilješku 23.

27 **Naknadni događaji**

Nakon datuma bilance nije bilo značajnih događaja zbog kojih bi bila potrebna usklađenja ili koje bi trebalo objaviti u financijskim izvještajima na dan 31. prosinca 2025.